

“कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार; सेवा, विकास, सुशासन र सम्वृद्धि नै हाम्रो कार्यभार”

आँधीखोला गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को

वार्षिक विकास योजना

आँधीखोला गाउँपालिका

कृषि, स्याङ्जा, जाण्डकी प्रदेश, नेपाल

☎: ०६३-८१३०००, ९८५६००५६००, ९८५६००५६०७, ९८५६००५६०८, ९८५६००५६०९

✉: andhikhola@gmail.com | 🌐: aandhikhola.gov.np

**नेपालको पहिलो होमस्टे
पर्यटकीय गाउँ सिरुवारी**

आँधीखोला गाउँपालिका
आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को
वार्षिक विकास योजना

आँधीखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कृषि, स्याङ्जा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

विषयसूची

पृष्ठ संख्या

खण्ड १ -परिचय

१	पृष्ठभूमि	१
१.१.	नामाकरण	१
१.२	भौगोलिक अवस्थिति एवं स्वरूप	२
१.३.	गाउँपालिकाको सिमाना	२
१.४.	राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजन	२
१.५	जनसंख्या विवरण	३
१.६	शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण	३
१.७	सहकारी एवं अन्य कार्यालयहरु	३
१.८	आ.व. २०८०/०८१ को समीक्षा	४

खण्ड २ - आ.व.२०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट ११

२.१	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु	
२.१.१	क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरु	११
(१)	आर्थिक विकास	१४
	क) कृषि	१४
	ख) पशु	१६
	ग) सिँचाई	१८
	घ) सहकारी	१८
	ङ) उद्योग वाणिज्य र आपूर्ति	१८
	च) पर्यटन/संस्कृति	१९
२)	सामाजिक विकास	२०
	क) शिक्षा	२०
	ख) स्वास्थ्य	२३
	ग) खानेपानी	२६
	घ) महिला, दलित तथा जनजाति	२६
	ङ) बालबालिका	२७
	च) फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरु	२७
	छ) युवा तथा खेलकुद	२८
	ज) रोजगारी	२८
	झ) सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम	२९
३)	भौतिक पूर्वाधार	३०
	क) सडक	३०
	ख) बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण	३१
	ग) उर्जा र बैकल्पिक उर्जा	३१
४)	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	३२
	क) वन	३२
	ख) वातावरण	३२

ग) फोहोरमैला व्यवस्थापन	३३
घ) विपद व्यवस्थापन	३३
५) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	३४
क) क्षमता विकास	३४
ख) सार्वजनिक जग्गा संरक्षण	३४
ग) सूचना तथा संचार प्रविधि	३४
घ) पेशकी बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी	३५
ङ) सेवा प्रवाह	३५
च) सुशासन	३६
छ) कर्मचारी प्रशासन	३६
ज) राजश्व	३७
झ) न्यायिक कार्य सम्बन्धी व्यवस्था	३७
ञ) सााजिक सुरक्षा, राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण	३७
ट) गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्र	३७
२.२. व्यय र स्रोत व्यवस्थापन	३९
२.३. मुख्य मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरु	४८
२.४. विषयगत समितिको विवरण	१०४
खण्ड ३ - अनुसूचीहरु	
आय तथा व्ययको प्रक्षेपण	१०४
राजस्व तथा अनुदान अनुमान	११०
व्यय अनुमान	११२
क्षेत्रगत व्यय अनुमान	११३
खण्ड ४ - ऐन	
४.१. आ.व. २०८१/०८२ को आर्थिक ऐन	११६
४.२. आ.व. २०८१/०८२ को विनियोजन ऐन	१३४
खण्ड ५ - सम्पर्क नम्बर	
५.१. गाउँसभा सदस्यहरुको नमावली र सम्पर्क नं.	१३६
५.२ कर्मचारीको नामावली र सम्पर्क नं.	१३७
५.३. स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीको विवरण	१३९
५.४. गाउँपालिका स्थित सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक एवं सामुदायिक विकास केन्द्रका बाल शिक्षकको विवरण	१४१

खण्ड १

परिचय

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागिता, जनउत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न, लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक, समावेशि र न्यायोचित वितरण गरी कानुनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवाद उन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै विस्तारित कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न अवलम्बन गरिएको संघीय शासन प्रणाली अन्तर्गतका तीन तहका सरकारहरू मध्ये जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा साविक स्याङ्जा जिल्लाका पञ्चमूल (७ र ३ नं. बाहेकका वडाहरू) ,चिलाउनेबास, विचारीचौतारा, बाडसिङ देउराली, सेतीदोभान र फापरथुम गाउँ विकास समितिहरूको भू-भागलाई समावेश गरी वि.सं. २०७३ साल फागुन २७ गते आँधीखोला गाउँपालिका स्थापित भएको । यो गाउँपालिका पोखरादेखि १ घण्टा ३० मिनेट, पोखरा स्याङ्जा सडकको नागडाडाबाट करीब ७.५ कि.मि. दुरीमा स्याङ्जा सदरमूकामबाट पूर्वउत्तरमा अवस्थित छ ।

१.१ नामाकरण

आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. २ (साविकको चिलाउनेबास गा.वि.स.) मा पर्ने अन्धाअन्धी दह स्याङ्जा जिल्लाकै धार्मिक तथा पौराणिक रूपमा प्रसिद्ध मानिन्छ । पौराणिक कथन अनुसार त्रेता युगमा पित्रभक्त श्रवण कुमारले आफ्ना बृद्ध बाबुआमालाई तीर्थाटन गराउने क्रममा यस ठाउँमा आई पुगे । यात्राका क्रममा बाबुआमालाई तिर्खा लागेपछि अन्धाअन्धी बाबुआमालाई यसै अन्धाअन्धी क्षेत्रमा राखी तिर्खा मेटाउन श्रवण कुमार पानीको खोजीमा हिडे । पानी खोज्दै जाँदा आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ४ (साविकको वाङ्सिङ गा.वि.स.) मा पर्ने घ्याङ्स्याङ्दीमा पानीको कुवामा गाग्रो डुबाउँदा सिकार खेल्दै गएका राजा दशरथले गाग्रो डुबाएको आवाजलाई मृगको जस्तो आवाज मानी वाण हान्दा श्रवण कुमारलाई लाग्यो । वाण लागेर मरणासन्न अवस्था पुगेका श्रवण कुमारले राजा दशरथलाई मेरा बाबु मामा तिर्खाले छटपटाएका छन । छिटो भन्दा छिटो पानी लगी तिर्खा मेटाइ दिनु होस भनी आग्रह गर्दै श्रवण कुमारको मृत्यु भयो । राजा दशरथले पानी लिएर अन्धा बुढाबुढी भएको ठाउँ (अन्धाअन्धी क्षेत्र) मा पुगी पानी खान आग्रह गर्दा आफ्नो छोरा श्रवण कुमार कहाँ छन ? उनको अवस्था थाहा नपाए सम्म पानी नखाने जिद्दी गरेपछि राजा दशरथले श्रवण कुमारको मृत्यु भएको खबर सुनाए । छोराको मृत्युको खबरले आकुल व्याकुल बन्दै दशरथ राजालाई तिम्रो पनि छोराको पिरले मृत्यु होस भनी श्राप दिएर उनले लगेको पानी नै नखाई रुदाँ रुदै आँसुका धारा बगाउँदै देह त्याग गरे । अन्धाअन्धीको आँसुबाट दह उत्पन्न भयो । त्यहीबाट बगेको पानीको खोलालाई अन्धाअन्धी खोला भन्न थालियो भन्ने

किम्वदन्ती छ । पछि अपभ्रंस भई अन्धाअन्धी खोला आँधीखोलाका रुपमा जिल्ला मै प्रसिद्ध बन्न पुग्यो । आँधीखोलाको मुहान अन्धाअन्धी दह यसै गाउँपालिकामा रहेको हुँदा सोही धार्मिक तथा पौराणिक क्षेत्रको नामबाट आँधीखोला गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको हो ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति एवं स्वरूप

समुन्द्र सतहको करीब ८०० मिटर देखि २५१७ मिटर उचाई मा रहेको पञ्चासे लेकसम्म फैलिएको यस गाउँपालिका २८°१३' ५४.४७" देखि २८°६' ४५.२९" उत्तरी अक्षांश र ८३°५१' ३८.७८" देखि ८३°४४' ३२.२६" पूर्वी देशान्तरामा रहेको छ । कूल क्षेत्रफल ६९.६१ वर्ग कि. मि. रहेको यस गाउँपालिका आँधीखोलाको किनारामा केही समथर जमिन र बाँकी पहाडी भिरालो जमिनको भू-भागमा फैलिएर रहेको छ ।

१.३ गाउँपालिकाको सिमाना

पूर्व- पुतलीबजार नगरपालिका र फेदिखोला गाउँपालिका

पश्चिम- अर्जुनचौपारी गाउँपालिका, पर्वतको फलेवास नगरपालिका र पर्वतको कुश्मा नगरपालिका

उत्तर- फेदीखोला गाउँपालिका, पर्वतको कुश्मा नगरपालिका र कास्कीको पोखरा महानगरपालिका

दक्षिण- पुतलीबजार नगरपालिका र अर्जुनचौपारी गाउँपालिका

१.४ राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजन (वडा कार्यालय समेत)

प्रदेश- गण्डकी प्रदेश

प्रदेश सदरमुकाम- पोखरा

जिल्ला- स्याङ्जा

जिल्ला सदरमुकाम- स्याङ्जा

गाउँपालिकाको कार्यालय:- कृषि (प्रस्तावित - सुनाटारी)

वडा संख्या- ६ वटा

वडा केन्द्रहरु

क्र.सं.	वडा कार्यालय	वडा नं.
१	पञ्चमूल	वडा नं. १
२	चिलाउनेबास	वडा नं. २
३	बिचारीचौतारा	वडा नं. ३
४	बाडसिङ देउराली	वडा नं. ४
५	सेतिदोभान	वडा नं. ५
६	फापरथुम	वडा नं. ६

टोल संख्या-५६ टोल विकास समितिहरु (वडा नं.१ मा ८ वटा, वडा नं.२ मा ९ वटा, वडा नं.३ मा ९ वटा, वडा नं.४ मा १० वटा, वडा नं.५ मा १० वटा र वडा नं.६ मा १० वटा)

१.५ जनसंख्यिक विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार -

जनगणना घर संख्या :- ४,२७८

परिवार संख्या :- ४,७१८

महिला जनसंख्या :- ८,०५४

पुरुष जनसंख्या :- ६,९१६

कुल जनसंख्या :- १४,९७०

१.६ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण(बाल विकास केन्द्र समेत)

सरकारी विद्यालय: ३४ (मा. वि. ११, आधारभूत नि. मा. वि. २, आधारभूत प्रा. वि. २०, गुरुकुल वेद विद्याश्रम १)

निजी विद्यालय : ३, क्याम्पस : २, सामुदायिक बाल विकास केन्द्र: ८

१.७ सरकारी एवं अन्य कार्यालयहरु (बैंक वित्तीय संस्था समेत/गै .स.स.गा .पा.मा क्रियाशिल)

(क) स्वास्थ्य तर्फ:- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र-पञ्चमूल

आँधीखोला सामुदायिक अस्पताल,सेतीदोभान

स्वास्थ्य चौकीहरु ५ वटा (वडा नं.२-६ सम्म)

प्रहरी चौकीहरु-सेतीदोभान, चिलाउनेबास र पञ्चमूल

इलाका वन कार्यालय सेतीदोभान

इलाका हुलाक कार्यालय पञ्चमूल,

इलाका हुलाक कार्यालय चिलाउनेबास,

अतिरिक्त हुलाक कार्यालय विचारीचौतारा, बाङ्सिङ, सेतीदोभान र फापरथुम

बैङ्कहरु: एन आई सि एसिया बैङ्क, कृषि

साङ्ग्रिला विकास बैङ्क लिमिटेड, कृषि

मुक्तिनाथ विकास बैङ्क, जुग्ले

१.८ आ. व. २०८०/०८१ को समीक्षा:

आ.व. २०८०/०८१ मा हालसम्म प्राप्त प्रमुख उपलब्धिहरूलाई देहाय बमोजिम रहेका छन्

- ❖ चालु आर्थिक वर्षका लागि स्वीकृत आयोजनाहरूको हालसम्म ८८.१७% भौतिक र ५४.२६% वित्तिय प्रगति भएको र आर्थिक वर्षको मसान्त अगावै लक्ष्य बमोजिमका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू सम्पन्न हुने चरणमा रहेका ।
- ❖ पालिकालाई आन्तरिक क्षमता अभिवृद्धिका लागि आर्थिक ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी राजश्व सम्बन्धी नीति पुर्णरूपमा कार्यान्वयन भई राजश्व संकलन जेठ मसान्तको अन्तसम्म लक्ष्यको शतप्रतिशत संकलन भएको ।
- ❖ ग्रामिण सडक यातायात गुरु योजनामा प्राथमिकता तय भए अनुसार पालिका अन्तरगतका महत्वपूर्ण सडकहरूको स्तरोन्नति र नयाँ ट्रयाक एवं लिंक रोडहरू जोड्ने क्रममा भौतिक पूर्वाधारतर्फको लगानीबाट कालोपत्रे सडक तर्फ यस वर्ष १ किमि थप भई ९.७ कि. मि, ढलान सडक ०.६ कि.मी थप गरी २.३ कि मि, ग्राभेल सडक तर्फ थप १.५ कि. मि. भई १५.९ कि मि, नयाँ ट्रयाक ०.६ कि.मी. थप भई १८.७० कि. मि, निर्माण सम्पन्न भएको ।
- ❖ स्थानीय तह वित्तिय जोखिम मूल्यांकनमा उत्कृष्ट अंकका साथ स्याङ्गजा जिल्लामा मै दोस्रो स्थान हासिल गरेको ।
- ❖ विकास निर्माण, सुशासन, सेवा प्रवाह र सार्वजनिक उत्तरदायित्व लगायतका समग्र क्षेत्रहरूमा तोकिएका मापदण्डहरूको सुचकहरूका आधारमा राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगका माननीय अध्यक्ष बालानन्द पौडेलको समुपस्थितिमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सामाजिक अगुवाको समुपस्थितिमा असलअभ्यास सम्बन्धी मार्गदर्शन अनुशिक्षण कार्यक्रम गरिएको ।
- ❖ आँधीखोला गाँउपालिका वडा नं २ स्थायी निवासी शसस्त्र प्रहरी निरिक्षक श्री सुरज पौडेलको अगुवाईमा आँधीखोला गाँउपालिकाको प्रतिक चिन्ह लोगो विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथामा पुराईएको ।
- ❖ महालेखा परिक्षकको कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदन अनुसार बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी कार्यमा रचनात्मक उपलब्धी हासिल भई गण्डकी प्रदेशमा चौथो स्थान प्राप्त गर्न सफल भएको ।
- ❖ ग्रामिण सडक यातायात गुरु योजनामा प्राथमिकताको पहिलो नम्बरमा रहेको आँधीखोला रिङ्गरोड बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन DPR स्वीकृत गरी कार्यान्वयन प्रकृया अगाडि बढाईएको ।

- ❖ पालिकाको बृहतर विकासका लागि दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तिका हेतुले दोस्रो आवधिक पञ्चवर्षीय योजना निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको र मध्यकालिन खर्च संरचना ग्रामिण सडक गुरुयोजना, बिपद प्रतिकार्य ब्यबस्थापन योजना र म्हाजु भन्ज्याङ्ग गोरुजुरे डहरेको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
- ❖ नेपाल पर्यटन बोर्ड र गाउँपालिकाको संयुक्त साझेदारीमा पहिलो पर्यटकीय गाउँ सिरुवारीको प्रवेश बिन्दुको रुपमा रहेको प्रमुख पर्यटकीय स्थल म्हाजु भन्ज्याङ्ग पार्क तथा पैदल मार्ग निर्माण परियोजना सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ वडा कार्यालय अन्तरगतको सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित तुल्याउनका लागि वडा नं ६ फापरथुमको कार्यालय परिसरका संरचनाका निर्माणका कामहरु सम्पन्न गरी सेवाग्राही मैत्री संरचनाबाट सेवा प्रवाह भईरहेको ।
- ❖ पालिकाको वडा नं ४ बाङ्सिड जोड्ने महत्वपूर्ण आयोजनाको रुपमा रहेको सेपत-भर्स्याङ-देउराली पञ्चासे ग्रामिण सडकको निर्माण कार्य करिब ८५ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भई निर्माण अन्तिम चरणको अवस्थामा रहेको ।
- ❖ संघीय सरकारको बिशेष अनुदानमा दत्तेलोटे त्रिवेणी दलित बस्ती लिपिटड खानेपानी आयोजना सम्पन्न भएको र हस्तान्तरण भई खानेपानीको सेवा सुचारु गरिएको ।
- ❖ जरेखोला भण्डार थुम्का मडुवा सडक र गाबाटे नाच्नेडाडा सडक स्तरोन्नतिको काम सम्पन्न भएको।
- ❖ भवन निर्माण तर्फ विभिन्न सामुदायिक भवन ५ वटा, सार्वजनिक सौचालय २ वटा सम्पन्न भएका छन भने झोलुङ्गेपुल तर्फ ५ वटा झोलुङ्गे पुलको डी पी आर तयार भई २ वटा पुलको फेब्रिकेशन पार्टसको ठेक्का आवाहन भएको ।
- ❖ जुगले गोगनपानी बागे पञ्चासे सडक स्तरोन्नतिको काम ठेक्का सम्झौता भई कार्यान्वयनको प्रकृया अगाडि बढाईकोमा हाल सम्म ६५ प्रतिशत निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ सडक बोर्ड नेपाल अन्तरगत वडा नं ३ मा रहेको फूलवारी-पुवाडाँडा-महन्चेस-माझकटेरा सडक स्तरोन्नतीको काम सम्पन्न भएको ।
- ❖ गण्डकी प्रदेश सरकारको समपुरक र शसर्त अनुदान अन्तर्गत पालिकाको सहलगानीमा टिकाजा देउराली बगालेखोला सम्दीखोला र सेतीदोभान जनप्रिय भाटखोला सडक निर्माणको काम सम्पन्न भएको ।
- ❖ एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत जनताको जीवनसँग जोडिएको शुद्ध आधारभूत खानेपानी सुविधाको लागि चालु आ.ब मा ४ वटा रिजर्वभवायर ट्याङ्की ८ ईन्टेक सहित ४७ वटा धारा पाईपलाईन ४.१ कि.मी बिस्तार भई जनतामा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको ।
- ❖ प्रदेश सरकारको समन्वयमा स्यानी वराये असिमुरे सातबेसी सिचाई आयोजना सम्पन्न गरिएको छ ।

- ❖ कृषि उत्पादन बढोत्तरी गर्नका लागि सञ्चालन गरेका ठुला, मझौला, साना सिचाई कुलो निर्माण र मर्मत कार्यक्रम अन्तर्गत कुल ०.५ किलोमिटर नयाँ निर्माण र १.२ कि.मी सिचाई पाईपलाईन बिस्तार गरी करीब थप २१० रोपनी जमिनमा सिचाई सुविधा पुगेको ।
- ❖ नियमित कार्यको रुपमा बर्षायामको अन्त्यसँगै जनताको आवातजावातमा सहजताको लागि गाउँपालिका भित्रको सडक सञ्जाल भित्र नियमित सडक सञ्चालनका लागि ग्रामिण सडक मर्मत सम्भार कार्य गरी आवागमन सहज तुल्याईएको ।
- ❖ शैक्षिक पुर्वाधार निर्माण तर्फ राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत जनप्रदिप मा.वि. त्रिशहिद मा.वि., जनप्रदीप मा.वि. र प्रद्युम्न पनेरु मा. वि.मा छुट्टाछुट्टै छात्र/छात्रावास भवनहरुको निर्माण कार्य भईरहेको ।
- ❖ सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि तथा सुदृढीकरणका सिलसिलामा अध्यक्षसंग शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत १२ वटा विद्यालयमा साक्षरता कार्यक्रम (प्रारम्भिक तह पठन सिप विकास कार्यक्रम) तथा पुस्तकालय व्यवस्थापन कक्षा १ मा पुरा गरी चालु आ.व.मा कक्षा २ मा शुरु गरिएको, कक्षा १ देखि ५ सम्मको विद्यार्थीहरुको लागि अग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तक निशुल्क वितरण, कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम हाम्रो आँधीखोला लागु गरी कक्षा १ देखि कक्षा ५ सम्मको पाठ्यपुस्तक खाका तयार भई छपाई लम्ने तयारी, विपदको बेलामा क्षतिको आपूरण गर्न न्यून स्तर भएका विद्यार्थीको स्तरउन्नति कार्यक्रम Real Plan सम्पन्न, पालिका स्थापना दिवसमा मा वि स्तरीय बकृत्वकला प्रतियोगिता सम्पन्न, विद्यालयहरुको सघन अनुगमन लगायतका विविध कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- ❖ परम्परागत तथा धार्मिक विद्यालयको रुपमा सञ्चालनमा रहेको गुरुकूल वेदविद्याश्रम माध्यमिक विद्यालयको लागि पुर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालन र व्यवस्थापनमा विभिन्न अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइएको ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण अन्तर्गत माध्यमिक विद्यालयको लागि ३ वटा ICT तथा पुस्तकालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन र २ वटा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको ।
- ❖ सामुदायिक एवं संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरुको स्वास्थ्यमा सुधार तथा विद्यालयमा अनुपस्थित हुने दरमा कमी ल्याउन पालिका अन्तर्गतका कक्षा ६ देखि १२ सम्म अध्ययनरत छात्राहरुको लागि निःशुल्क स्यानिटरी प्याडको व्यवस्था गरिएको ।
- ❖ एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली IEMIS प्रणालीको प्रयोग गरी आधारभूत तह कक्षा ५ र ८ को परीक्षा संचालन तथा व्यवस्थापन गरिएको ।
- ❖ पालिका अन्तर्गत नमूना विद्यालयको रुपमा रहेको त्रिशहीद नमूना माध्यमिक विद्यालयको स्वीकृत गुरुयोजना अनुसार विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय पक्षको सुधार एवं विद्यालयमा छात्रावास निर्माण लगायतका कार्यहरु गरिएको ।

- ❖ खेलकुदको विकासको लागि पालिका अन्तरगतका विद्यालयहरूको राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता, साथै पालिका अन्तरगतका विभिन्न क्लब तथा संघ संस्था मार्फत संचालित खेलकुद कार्यक्रमहरूको लागि आर्थिक सहयोग लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको ।
- ❖ कृषकको आयआर्जन वृद्धि र व्यवसायिकरणमा जोड दिने उदेश्यले साना ब्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) कार्यक्रम अन्तर्गत दत्तेलोटे त्रिवेणिया आलु पकेट र देउरालि आलु पकेट क्षेत्रमा ८ टन बर्षे आलुको बीउ सामुहिक रूपमा वितरण गरिएको ।
- ❖ कृषि उत्पादन र माटोको उर्वराशक्ति बढाई बालिलाई रोग किराबाट बचाउनको लागि माटो शिविर सम्पन्न गरिएको र सो कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष रूपमा ५०४ जना कृषक लाभान्वित भएका ।
- ❖ कृषकको मागमा आधारित अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत ६०० के.जि गहुँको बीउ वितरण गरिएको । जसबाट कृषकलाई गहुँ खेतितर्फ आकर्षण गर्न सकिएको ।
- ❖ नेपालको राष्ट्रिय फल सुन्तला भएको र यस पालिकाको माटो सुहाउदो भुगोलमा सुन्तलाको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिको लागि सुन्तलाका १०,९५२ विरुवाहरू र सुन्तलालाई चाहिने मागमा आधारित सामाग्रीहरू पनि ५०% अनुदानमा वितरण गरिएको ।
- ❖ कृषकको उत्पादनको संरक्षणको लागि गाउँपालिकामा १० मेट्रिक टन क्षमताको कोल्ड स्टोर स्थापना गरी करीब ७ मेट्रिक टन सुन्तला भण्डारण गरिएको र हाल ६ मेट्रिक टन आलु भण्डारणमा रहेको ।
- ❖ किसान परिचयपत्रको आधारमा कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरीने सेवा र सहुलियतसँग आवद्ध गर्ने हेतुले वडा नं ४ र ६ मा किसान सूचिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ रैथाने खाद्यान्न वालीहरूको उत्पादन अभिवृद्धिका लागि विउ,मल उपलब्ध गराउनुका साथै पञ्चमुलमा रैथाने कोदो वाली कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- ❖ दूधमा आत्मनिर्भर बनाउन कृषकको सँगको साझेदारीमा गाई/भैँसी पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत गाई/भैँसी पालन पुर्नताजगि तालिम, निःशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर तथा औषधी वितरण जस्ता कार्यक्रम संचालन गरी सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ पशुपंक्षीहरूको यथार्थ लगत संकलन गरी वास्तविक कृषक पहिचान र आवश्यक नीतिगत व्यवस्थाका लागि कृषि तथा पशुपंक्षी तथ्याडक अद्यावधिक गर्दै पशुपंक्षी विवरण तयार गरिएको ।
- ❖ कृषकहरूको घर दैलोमा पुगि कृतिम गर्भादान, नियमित उपचार तथा परामर्श सेवा अन्तर्गत जम्मा १९१६ जना कृषक लाभान्वित भएको ।
- ❖ पशुहरूमा लाग्ने सरुवा माहामारीजन्य रोगविरुद्ध खोप संचालन गरी पशुका विभिन्न प्रजातिमा कुल ९४८० डोज खोप लगाई पशुहरूमा पुर्ण खोप कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ पशुपंक्षीमा लाग्ने विभिन्न रोग पहिचान गर्नको लागि कार्यालय परिसरमा ल्याव निर्माण गरी सेवा प्रारम्भ गरिएको ।
- ❖ कृषकहरूको सहलगानिमा भकारो सुधार कार्यक्रम र जै घाँसको बीउ वितरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको

- ❖ सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित तुल्याउनका लागि विभिन्न सूचना प्रविधि र सफ्टवेयरको प्रयोग गरी सहज र सरल तुल्याईएको, जनताको घर दैलोमा सेवा प्रवाह पुर्याउनको लागि विभिन्न घुम्ती शिबिर मार्फत सेवा प्रवाह, उपचारात्मक प्रकृतिका स्वास्थ्य शिविर, नागरिक प्रतिको उत्तरदायित्व प्रबर्द्धनका लागि सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको, जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, टोल विकास सस्थाका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकासका लागि विभिन्न तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यमा सहयोग पुर्याउने महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको उच्च मनोबल राखी कार्यसम्पादन गर्न वार्षिक १२००० हजार उपलब्ध गराइएको छ ।
- ❖ गाउँपालिका अन्तर्गत ३६ वटा श्रवण कुमार जेष्ठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य केन्द्र बाट प्रत्येक महिना ७० वर्ष माथिका नागरिकहरु जो स्वास्थ्य संस्थामा गइ स्वास्थ्य सेवा लिन नसक्ने जेष्ठ नागरिकहरुलाई आवश्यक आधारभुत स्वास्थ्य सेवा घर घर वा सेवा केन्द्रवाट आवश्यक आधारभुत स्वास्थ्य सेवा निरन्तर संचालन गरिएको ।
- ❖ गाउँपालिकाबाट नवनिर्मित बाडसिङ स्वास्थ्य चौकीको भवन उद्घाटन गरी सेवा प्रारम्भ गरिएको ।
- ❖ विगत वर्ष झै यस वर्ष पनि गाउँपालिका पूर्ण खोप दिगोपना प्रमाणिकरणको लागि ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको खोपको अवस्था पहिचानका लागि घरधुरी सर्वेक्षण गरी गाउँपालिका पूर्ण खोप सुनिश्चितता दिगोपना गर्न प्रमाणिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको । साथै राष्ट्रिय खोप अभियान र नियमित खोप अन्तर्गतका सबै कार्यक्रमहरु सफलतापूर्वक सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ गाउँपालिका र नेलम्बो नेपाल (विपन्न समुदाय र जौविक विविद्यता सहयोगी संस्था) को समन्वयमा आँधीखोला गाउँपालिकाको कार्यालयमा निःशुल्क दन्त शिविर तथा सचेतना कार्यक्रम अन्तर्गत कुल जम्मा ६२४ जना दन्त सेवाग्राहीलाई दन्त परिक्षण, दाँतको एक्सरे, दाँत भर्ने, दाँत निकाल्ने, दाँतको जैरे देखि उपचार, गिजाको उपचार र औषधी वितरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । साथै यसै वर्ष ३ दिने वृहत स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरी वृद्ध बुवाआमाको स्वास्थ्यउपचारमा टेवा पुराईएको ।
- ❖ आँधीखोला गाउँपालिका र नेलम्बो नेपाल तथा आँधीखोला गाउँपालिका र फापरथुम सम्पर्क समाजको समन्वयमा आँधीखोला आधारभुत अस्पतालमा विभिन्न मितिमा बृहत स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिएको । जसमार्फत विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा २०६१ जना सेवाग्राही लाभान्वित भएका ।
- ❖ पञ्चमुल, चिलाउनेबास र सेतिदोभानमा निशुल्क आँखा परिक्षण तथा सचेतना कार्यक्रम सम्पन्न भएको गरिएको जसबाट ९७६ जना सेवाग्राही लाभान्वित भएका ।
- ❖ सुरक्षित तथा स्वच्छ खानेपानीको दैनिक पहुँचको लागि खानेपानी गुणस्तर तथा सर्भिलेन्स सम्वन्धमा जनप्रतिनिधि, टोल संयोजक, खानेपानी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी लगायत कर्मचारीहरुको लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ पालिकाभित्रका क्यान्सर पीडित नागरिकको लागि उपचार तथा दैनिक औषधि सेवन सहयोगार्थ ८ लाख रकमको उपचार अक्षयकोष टीका हरी लीला असाहय सञ्चालनमा ल्याईएको ।

- ❖ माध्यमिक विद्यालयहरूमा विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा अन्तर्गत रही मुख स्वास्थ्य स्क्रिनिङ्ग साथै मासिक रूपमा विभिन्न स्वास्थ्य समस्याहरूको विषयमा कक्षा संचालन गरिएको ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित र भरपर्दो बनाउनका लागि सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सन्देशमुलक जानकारीहरू रिटनी स्वयंसेवक मार्फत घरघरमा पुराई १८८४ जना ब्यक्तिलाई जनचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ भने बैदेशिक रोजगारीमा गएका र फर्की आएका परिवारको आयआर्जन,बचत बृद्धि र सुमधुर पारिवारिक सम्बन्ध स्थापनाका बित्तीय साक्षरता कक्षा र मनोसामाजिक परामर्श कक्षा सञ्चालन मार्फत १०५ जना र गत वर्षका १०३ जना गरी कुल २०८ जनालाई दिक्षित गरिएको ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीको कारणबाट समाजमा सृजित चुनौतीहरूका सामना गर्न प्रेरित गर्ने उद्देश्यका लागि मनोसामाजिक परामर्शकर्ताबाट सम्बन्धित ब्यक्ति पहिचान गरी बिभिन्न २० वटा विषयको अध्ययन मार्फत परामर्श सेवा उपलब्ध गराईएको ।
- ❖ उद्यमशिलता अभिवृद्धि गर्दै समाजलाई आर्थिक रुपान्तरणमा अभिवृद्धि गराई ब्यवसायिक योजना कार्यक्रम सफल बनाउन त्रिवेणी दत्तलोटे बस्तीमा ५०% अनुदानमा बोयर जातका बाख्रा वितरण गरिएको ।
- ❖ गाँउपालिका र कोशिश नेपालको समन्वयमा मानसिक रूपमा बिक्षिप्त ३ जना ब्यक्तिलाई पुनर्स्थापना केन्द्रमा पठाईएको साथै बैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा बिभिन्न देशमा रहेका ६ जना र ठगीमा परेका ३ जनालाई उद्धारको काम गरिएको ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा श्रम अबधिमा कडा रोग लागि फर्केका ३ जनालाई बिमा र राहात रकम उपलब्ध गराईएको ।
- ❖ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगार संख्या ५०४ जना (पुरुष -२९८ र महिला- २०६) रहेको , चालु आ. व मा विनियोजित कुल ५४ लाख बजेट अन्तर्गतका विभिन्न ३६ वटा आयोजनाहरूबाट ८८ जना बेरोजगारहरूलाई ६४५५ दिनको रोजगारी दिई ३ किलो मिटर गोरेटो बाटो, २ चौतारी मर्मत र ८५३ मिटर सोलिड कार्य सम्पन्न ।
- ❖ न्यायिक ईजलास निर्माण गरिनुका साथै अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई सृदृढिकरण गरी न्याय प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त बनाईएको ।वडा स्तरका मेलमिलाप केन्द्रको ब्यवस्थापनको काम समेत यसै वर्ष सम्पन्न गरिएको ।
- ❖ मेलमिलापकर्ता र न्यायिक समितिका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको न्यायिक सीपमा अभिवृद्धि गर्नको लागि अन्तरक्रिया,अभिमूखिकरण गराई असल अभ्यासहरूको अनुकरण र आदानप्रदान गरिएको ।साथै ४८ घण्टे मेलमिलापकर्ताको तालिम सम्पन्न गरी समाजमा मेलमिलापकर्ताको पहुँच अभिवृद्धि गरिएको
- ❖ २०८३ साल सम्ममा बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा लक्ष्यका साथ बालबालिकाको बाच्च पाँउने ,संरक्षण,विकास र सहभागिताको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्नको लागि नीतिगत,संस्थागत संरचनाहरू निर्माण गरी अनुशिक्षणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको ।

- ❖ विपन्न र अपाङ्गता भएका बालबालिकाको सर्वाङ्गिण विकासको लागि बालबालिकालाई पोशाक,सहायता सामग्री ,शैक्षिक सामग्रीहरु र वितरण गरिएको ।
- ❖ नेपाल सरकारले प्रत्याभुत गरेका हक अधिकारको प्रत्याभुत गराउने उदेश्यले जेष्ठ नागरिकहरुको हक र अधिकारलाई सुनिश्चित गर्नको लागि परिचय पत्र वितरण कार्यलाई सरल र सहज बनाउदै हालसम्म ५ जना ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र र ५० वटा वर्गीकृत अपाङ्ग परिचय पत्र प्रदान गरिएको ।
- ❖ सि.वि.आर.एस. संगको सहकार्यमा अपाङ्गताको प्रकृति अनुसारका ३०० जनालाई सहायता सामग्री र परिवारहरुलाई बाख्रापालन,कुखुरापालन र तरकारी खेतीमा सहयोग गरिएको ।
- ❖ सामाजिक सुरक्षा र व्यक्तिगत घटनाको प्रचारप्रसार गर्नको लागि वडा अभिमूखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- ❖ सामाजिक सुरक्षा र व्यक्तिगत घटनाको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि आवश्यकता अनुसारका व्यानर, ब्रोसर र एफ.एम.रेडियो मार्फत प्रचार प्रसार गरी नेपाल सरकारले सन २०२४ सम्ममा घटना घटेको ३५ दिनभित्र शत प्रतिशत घटना दर्ता गर्ने लक्ष्यलाई अबलम्बन गरिएको ।
- ❖ ब्यक्तिगत घटना दर्ता तर्फ ४०१ जन्म दर्ता, १६६ मृत्युदर्ता २१५ जोडीले विवाह दर्ता गरेको वसाईसराई आउने संख्या १२, जाने संख्या ६७ परिवार संख्या र ३७ सम्बन्ध विच्छेद गरी जम्मा ८९८ घटना दर्ता गरिएको ।
- ❖ बालपोषण भत्ता, जेष्ठ नागरिक अन्य, ६० वर्षमाथिका जेष्ठनागरिक,अपाङ्ग,एकल महिला र विधवा महिला गरि कुल ३२५८ जनालाई ९ करोड ३१ लाख १५ हजार ७ सय २९ रुपैया सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत वितरण गरिएको ।
- ❖ उद्यमशिलता विकास तालिमहरु सम्पन्न गरी सिप विकास तालिम अन्तरगत सिलाई कटाई, ढाका उद्योग तालिम कार्यक्रमहरुलाई अगाडि बढाईएको र प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रमलाई अगाडि बढाई कम्बाईन मिल,सिलाई मेसिन लगायतका प्रविधिहरु हस्तान्तरण कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका ।
- ❖ बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तरगत पालिका स्तरीय समितिको अभिमुखिकरण तथा पोषणमैत्री दिवा खाजा तालिम कार्यक्रमलाई अगाडि बढाईएको ।
- ❖ गण्डकी प्रदेश मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं ५ जुगलेवजार र वडा नं २ को चिलाउनेभाटीमा सडक सुरक्षाको लागि CCTV जडान गरिएको ।
- ❖ गाँउपालिका भित्रका ऐतिहासिक,धार्मिक र प्राकृतिक रुपमा महत्वपूर्ण स्थलहरुको विवरण सहितको वृतचित्र र बुकलेट निर्माण गरिएको ।
- ❖ गाँउपालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र माध्यामिक बिद्यालयमा ई-हाजिरी जडानको प्रक्रिया अन्तिम चरणमा रहेको ।
- ❖ सरकारी कार्यालयमा कागज रहित प्रणालीको बिकास गरी सेवाग्राहीलाई बिद्युतिय सरकारको प्रत्याभुति दिलाउन दर्ता, चलानी, सिफारिस र योजना अनुगमन प्रणालीको Software जडान लगायतका काम सम्पन्नताको चरणमा रहेको ।

खण्ड २

आगामी आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट

२.१ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु

२.१.१ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरु:

पन्ध्रौँ गाउँसभामा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री विश्वनाथ पौडेलद्वारा प्रस्तुत आँधीखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

मातापितृभक्त श्रवणकुमारको तपोभूमि, अन्धाअन्धीको आँशुबाट सृजित, स्याङ्जा जिल्लाको मात्र नभएर समग्र राष्ट्रको पहिचान र धार्मिक तथा पर्यटकीय तपोभूमि, हाम्रो गौरव, हाम्रो शान, प्यारो जन्मभूमि आँधीखोला गाउँपालिकाको सम्मानित यस पन्ध्रौँ गाउँसभामा उपस्थित सभाका उपाध्यक्ष ज्यू, सभा सचिव ज्यू, सभा सदस्य ज्यूहरु, कर्मचारी मित्र, आँधीखोलावासी आदरणीय बुवा, आमा, दाजु भाई तथा दिदीबहिनीहरु, स्वदेश तथा विदेशमा रहनु हुने आम समुदाय लगायत हामीलाई प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत सुनिरहनु र देखिरहनु भएका आम समुदाय एवम् आदरणीय महानुभावहरु !!

सर्वप्रथम, नेपालको संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र स्थापनाको लागि विभिन्न समयमा उच्च बलिदानीपूर्ण भावले आफ्नो जीवन आँहुती गर्नुहुने सम्पूर्ण महान शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै विभिन्न आन्दोलनमा घाईते हुने योद्धाहरु प्रति उच्च सम्मान सहित सिध्न स्वास्थ्य लाभको कामना व्यक्त गर्दछु । साथै नेपालमा संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र स्थापनाको लागि विभिन्न कालखण्डमा नेतृत्व गर्नुहुने तमाम राजनीतिक दलहरु र तिनका उच्च नेतृत्व प्रति समेत उच्च सम्मान सहित संग्रामी अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

नेपाली जनताको आम सहभागीता, उच्च बलिदानी र सयुक्त जनआन्दोलन मार्फत, समाजवाद उन्मुख पूँजीवादी क्रान्ति सम्पन्न भै जारी भएको नेपालको संविधान २०७२ लाई हामीले कार्यान्वयन गरेको पनि लगभग एक दशक पुग्न लागिरहेको छ। नेपालको संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरे बमोजिम तीन तहका सरकारहरु क्रियाशिल रहेका छन् । संघीय र प्रदेश सरकारले आफ्नो नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिसकेको सन्दर्भमा संविधानले सुनिश्चित गरेको प्रावधानको आधारमा स्थानीय सरकारहरु पनि आफ्नो नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्ने क्रममा रहेका छन् । संविधानको प्रावधान बमोजिम आँधीखोला गाउँपालिका पनि यो सम्मानित सभा मार्फत आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गर्न लागिरहेको छ। २०७४ सालको पहिलो निर्वाचित जनप्रतिनिधी सफल कार्यकाल सम्पन्न पश्चात् २०७९ सालमा दोस्रो कार्यकालको लागि निर्वाचन सम्पन्न भै हामीले आँधीखोला गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारको नेतृत्व गरिरहेको पनि दुई वर्ष पुरा भएको छ । आज हामी तमाम आँधीखोलावासी समुदायको प्रगति, उन्नति र समुन्नतिको मार्गचित्र तय गर्ने यस सम्मानित गरिमामय पन्ध्रौँ गाउँसभामा उपस्थित भएर स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम तय गर्नुका साथै

आफ्ना लागि आफै कानून बनाई कार्यान्वयन समेत गर्न उच्चतम अभ्यासमा क्रियाशिल छौं । यस सन्दर्भमा म फेरी पनि यो लोकतान्त्रीक गणतन्त्रामक व्यवस्था स्थापना सहभागी आँधीखोलावासी अग्रज महानुभावहरु र उच्च नेतृत्व प्रति फेरी उच्च सम्मान सहित स्मरण गर्न चाहन्छु ।

संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था लागू भै तीन तहका सरकारहरु क्रियाशिल रहेको सन्दर्भमा, समुदायको सबैभन्दा निकटमा रहेर अधिकार, कर्तव्य, सेवा, सुशासन र समुन्नतिका आम सवालहरुलाई जनताको घर दैलो मै पुगेर सकारात्मक परिवर्तनको प्रत्याभूति दिलाउने गहन दायित्व र जिम्मेवारी स्थानीय तहको काँधमा रहेको छ । समुदायका असिमित चाहना र पालिकाको श्रोत र साधनको चुनौतिपूर्ण अवस्थालाई आत्मसाथ गर्दै संविधानले सुनिश्चित गरेका सेवा विकास र समुन्नतिलाई जन समक्ष प्रत्याभूति गराउन, स्थानीय श्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोग र मितव्ययिता अवलम्बन गर्दै, समुन्नत पालिका निर्माणको यो महान अभियानमा हामी, पारदर्शि, जवाफदेही, इमान्दारी र दुरदर्शिताका साथ उपस्थित भएका छौ । सार्वभौमसत्ता जनतामा निहित रहेका यो संविधानको सफल कार्यान्वयन र संरक्षण हाम्रो साझा दायित्व हो । हाम्रो पालिकाको धार्मिक, साँस्कृतिक, भाषिक र जातिय विविधतालाई आत्मसाथ र गोलबन्द गरी सामाजिक-धार्मिक सास्कृतिक, समानता र सहिष्णुतामा आधारित समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गर्दै नेपालको संविधानको मूल मर्म बमोजिम शासकीय जिम्मेवारी र राजनितिक दायित्व अनुसार सहभागिता, सहकार्य र सहअस्तित्वमा आधारित संघीय, प्रादेशिक तथा अन्य स्थानीय तहसँगको समन्वयमा राष्ट्रले तय गरेको सुखी नेपाली समुन्नत नेपाल र हामीले सकल्प गरेको “हाम्रो परिकल्पना, समुन्नत पालिकाको स्थापना” भन्ने दायित्वलाई पूरा गर्न हामी ईमान्दारी, जिम्मेवारी र खवरदारिका साथ लाग्नु आजको हाम्रो साझा अठोट र संकल्प रहेको छ ।

हाम्रो पालिकाको दृष्टिकोण स्पष्ट छ, गन्तब्य निर्धारित छ, लक्ष्य किटान गरिएको छ, त्यसैले यहाँ प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम आँधीखोलाको आवश्यकता, समुदायको चाहना र पालिकाको सामर्थ्यमा आधारित छ । संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकार संचालन ऐन र कार्यविधिले दिएको मार्गदर्शनलाई मुख्य आधार बनाएर नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ । स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने कर, शुल्क तथा राजस्वको दर निर्धारण गर्न, वर्षभरी प्राप्त हुने राजस्वको अनुमान गर्न राजस्व परामर्श समितिको बैठक, अनुदान तथा अन्य स्रोतको प्रक्षेपण गर्न बजेट निर्धारण समितिको बैठक, जनताले आफ्ना आवश्यकताहरु संवोधन गर्न योजनाहरु आफ्नै सहभागीताबाट गर्न सकून भन्ने उद्देश्यले सहभागीतात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुरूप स्थानीय स्तरबाट गाँउ बस्ती, टोल हुँदै वडा समिति र विषयगत समितिहरुको बैठक, राजनैतिक दल, शिक्षक विद्यार्थी कृषक, समाजसेवी, आम बुद्धिजिवी, युवा, महिला, उत्पीडित समुदाय र विषय विशेषज्ञ सहितको छलफल, अन्तरक्रिया र सुझावबाट प्राप्त एवम् विदेशमा रहेका आम युवाहरुसँग फेसबुक, म्यासेन्जर, भाईवर, ईमेल ह्याट्सएप लगायतका विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त सुझावको आधारमा आ. व. २०८१/०८२ को लागि यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ । उक्त नीति तथा कार्यक्रम कार्यपालिका बैठकमा पेश गरी, व्यापक छलफल र प्राप्त सुझाव सहित अन्तिम रूप तय गरी आजको यस पन्ध्रौँ सम्मानित सभा समक्ष पेश गरेको छु ।

"कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाकोको आधार; सेवा, विकास, सुशासन र सम्वृद्धि नै हाम्रो कार्यभार " भन्ने परिकल्पनालाई सार्थक तुल्याउन प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले "हाम्रो लक्ष्य, हाम्रो समुदाय सीपमूलक, सक्षम र दक्ष" भन्ने अभियानलाई सार्थक तुल्याउनुका साथै राष्ट्रिय अभियान "सुखी नेपाली सम्वृद्ध नेपाल" निर्माणमा पनि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने छ ।

यस पन्ध्रौँ सम्मानित सभाका सभासद ज्यूहरु,

प्रथम गाँउ सभादेखि यस पन्ध्रौँ सभासम्म आईपुग्दा र आँधीखोला गाँउपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाको सफल कार्यान्वयन पछि दोस्रो पञ्चवर्षीय योजना निर्माणको चरण सम्म आईपुग्दा हामीले महत्वपूर्ण उपलब्धि र प्रगति हाँसिल गरेका छौँ । हाम्रो सडक यातायात सञ्जाल वडा कार्यालयसम्म पक्की रुपमा पुग्ने चरणमा रहेको छ। हाम्रो प्रशासनिक भवन, सपिङ्ग कम्प्लेक्स, वडा कार्यालयहरु, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय लगायतका संरचनाहरु साथै पुर्वाधार विकासले उल्लेखनीय फड्को मारेको छ। आमसमुदायको माग चाहना, समय, प्रविधी र सिद्धान्त अनुसार अब हामीले कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य स्वरोजगारलाई विशेष प्राथमिकतामा राख्नु अनिवार्य भएकोले प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रममा पनि कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारी सृजना गर्ने विषयलाई जोड दिएको छ ।

सम्मानित सभाका सदस्य ज्यूहरु एवम् हामीलाई प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत स्वदेश तथा विदेशवाट देखिरहनु र सुनिरहनु भएका आदरणीय महानुभावहरु;

जनताको दैनिक जिवनयापन देखि सुखदुख र हासो खुसीसँग प्रत्यक्ष जोडिएको स्थानीय सरकारलाई मार्गनिर्देशन बमोजिम प्राप्त सिलिङ्ग कै बजेट समेत संधिय सरकारबाट पटक पटक भएको कटौती, आन्तरिक श्रोतको कमी र आमसमुदायका असिमित उच्च आकांक्षा एकैपटक पूरा गर्न असमर्थ रहेकोले प्राथमिकीकरण गरी क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिने व्यहोरा यहाँहरु समक्ष जानकारी गराउछु । हामीले प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम तय गर्दा राय सुझाव प्रदान गर्नुहुने सम्पुर्ण राजनैतिक दलका नेतृत्वगण, कर्मचारी शिक्षक , विद्यार्थी पत्रकार, समाजसेवी, विज्ञ समूह, महिला, युवा, जनजाति उत्पीडीत समुदाय लगायत स्वदेशका विभिन्न शहर र विदेशमा रहेर समेत निरन्तर पालिकाको गतिविधी प्रति चासो राख्दै टेलिफोन, फेसबुक, भाइवर, म्यासेन्जर, ईमेल लगायतका विद्युतीय माध्यमबाट महत्वपूर्ण सल्लाह र सुझाव समेट्दै आगामी आ.व २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम यो सम्मानित पन्ध्रौँ सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु,

अब म पन्ध्रौँ गाउँसभामा प्रस्तुत आगामी आ.व. २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रमहरु निर्माण गर्नका लागि कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार; सेवा, विकास, सुशासन र सम्वृद्धि नै हाम्रो कार्यभार भन्ने मूल नारालाई आत्मसात गर्दै सम्वृद्धि तर्फको यात्रालाई अगाडि बढाउने सोचका साथ निम्न क्षेत्रगत नीतिहरु जारी गरिएको व्यहोरा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आँधीखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को लागि अवलम्बन गर्ने क्षेत्रगत नीतिहरु

१. आर्थिक विकास

क. कृषि

- ❖ “उत्पादन साथमा, नगद हातमा” भन्ने मुल नाराका साथ आगामी दिनमा कृषि अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित बनाईनेछ । बिउ खरीद, बिमा र यान्त्रीकरणमा दिँदै आएको अनुदानहरु सबैलाई उत्पादनमा आधारित बनाईनेछ । साथै कृषिमा दिईने अनुदान प्रणालीलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र कृषक मैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ आन्तरिक उत्पादन बढाई आयात प्रतिस्थापन र निर्यात वृद्धि गर्ने, सहकारी र समुदायको साझेदारीमा “उत्पादन र रोजगारीका लागि साझेदारी” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ कृषि क्षेत्रको उत्पादन, उत्पादकत्व वृद्धि, आधुनिकिकरण, व्यापारीकरण एवम् बजारीकरणको स्पष्ट मार्गचित्र तयार गरी कार्यान्वयन ल्याईनेछ । उत्पादन देखि बजारीकरण सम्मको कृषि ईकोसिस्टम सुधार कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ कृषि उत्पादनमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गर्दै, कृषियोग्य भूमिको संरक्षण, नदी किनार सहितका बाँझो तथा नदी उकास जग्गाको सदुपयोग एवम् साझेदारीमा चक्लाबन्दी गरिनेछ । छरिएर रहेका कृषि भूमिको एकीकरण गरी सामूहिक खेती, करार खेती एवम् सहकारी खेतीको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ❖ सुन्तला खेतीलाई प्रवर्द्धन गर्न माटो सुहाउँदो भूगोल लक्षित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ उत्पादन चक्र सुरु हुनुपुर्व नै आधारभूत कृषि उपजको उत्पादनको न्यूनतम समर्थन मुल्य तोकिनेछ एवम् व्यावसयिक उत्पादकसँग अग्रिम खरिद सम्झौता (Advance Contract Farming) गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ❖ युवा कृषक तथा उद्यमीहरुसँगको साझेदारीमा वडास्तरमा नमूना फर्म स्थापना गरी सिकाई केन्द्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- ❖ किसान सूचिकरण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।किसान परीचयपत्रलाई कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरिने सेवा सहुलियतसँग आवद्ध गरिनेछ । कृषि क्षेत्रका सेवासुविधा तथा सहुलियतलाई डिजिटलाईजेसन गरी सर्वसुलभ र पारदर्शि बनाईनेछ । साना तथा सिमान्तकृत किसान लक्षित कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- ❖ बालीनालिहरुको जैविक विविधता संरक्षण, संवर्द्धन तथा उपयोग सञ्चालन गरिनेछ । परम्परागत र प्राकृतिक तथा पोषणयुक्त खाद्यान्न बालीको खेती विस्तार गर्दै व्यवसायिकरण गरिनेछ ।

- ❖ सिँचाई सुविधा नपुगेका कृषि भूमिमा साना सिँचाईको प्रबन्ध मिलाईनेछ । कृषियोग्य भूमिमा वर्षै भरि दिगो एवम् भरपर्दो सिँचाई सुविधा उपलब्ध गराउन पुर्वाधार निर्माण र वितरण प्रणाली सुदृढ गरिनेछ ।
- ❖ “स्वस्थ माटो, स्वच्छ बाली” अभियान मार्फत माटोको अम्लियपन, क्षारियपन तथा विविध सुक्ष्म तत्वहरूको मात्रा परीक्षण गरी माटो सुधारको लागि सामग्री तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ साथै रोग किराको पहिचान र निवारण गरिनेछ ।
- ❖ खाद्यान्न, फलफुल, तरकारिको व्यवसायिक उत्पादनका लागि पकेट क्षेत्र बिकास गर्न समुदायमा आधारित “एक वडा, एक कृषि उत्पादन” कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ “व्यवसायिक कृषि, सम्मानित पेशा” भन्ने नाराका साथ कृषिमा आधारित उद्यम र उद्यमशिलताको प्रवर्द्धन गर्ने “कृषक पुरस्कार” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ “बैथाने बालीको उत्पादन तथा उपभोग गरौं, खाद्य र पोषण सुरक्षा गरौं” भन्ने नाराका साथ स्थानीय बालीको उत्पादन र स्वच्छ तथा गुणस्तरयुक्त खाद्यवस्तुको उपभोगमा सबै वर्गको पहुँच सुनिश्चितता गरी दिगो, समतामूलक र समानुकुलित खाद्य प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- ❖ “घरघरमा कृषि सेवा” अवधारणा अनुरूप कृषि प्रविधि र सेवालाई सहजै कृषकले प्रयोग गर्ने गरी आधुनिक कृषि सूचना प्रणालिमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- ❖ प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन र उपयोगलाई प्रवर्द्धन गर्न प्राङ्गारीक कृषि उत्पादनको प्रमाणीकरण तथा BRANDING गरिनेछ ।
- ❖ “बाली बिमा” निशुल्क बनाई बिमा प्रिमियममा सहूलियत प्रदान गर्दै कृषि उत्पादनमा हुन आउने क्षतिपुर्तिलाई न्युनिकरण गरिनेछ ।
- ❖ “कृषि उत्पादनमा अभिवृद्धि, आँधीखोला गाँउपालिकाको समृद्धि” भन्ने मूल नाराका साथ कृषकको जीवनस्तरलाई समुन्नत बनाउनको लागि कृषिमा विविधिकरण, व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण र औद्योगीकरणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ कृषकको खेत बारीमा उब्जेका कृषि उपजहरूलाई हरेक वडामा संकलन केन्द्र बनाई सहकारीसँगको साझेदारीमा बजारीकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ स्थायी रूपमा आँधीखोला भन्दा बाहिर रहेर पनि आफ्नो पूखौली जन्मथलोमा बहुवर्षिय फलफुल खेती गर्न चाहने कृषकहरूको लागि विशेष गाँउ फर्क अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ फौजी किरा, सलह किरा र विभिन्न महामारी प्रकोपबाट उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनिकरणका लागि आकस्मिक बाली उपचार शिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरी कृषि उपजको संरक्षण गरिनेछ ।

- ❖ अकबरे खुर्सानी, केरा, कुरीलो, सुन्तला, किवि, सिप्लिकान र कफि कागती लगायतका बजारमा माग बढी भएका तरकारी तथा फलफूलका नर्सरी निर्माण गरी बेर्ना उत्पादन, वितरण र व्यवसायिक खेतीका लागि उत्प्रेरीत गरिनेछ ।
- ❖ पालिका भित्र हाई टेक नर्सरी स्थापना गरी बिरुवा उत्पादन तथा सुपथ मुल्यमा वितरण गरिनेछ ।
- ❖ पालिका भित्र रहेको जमिनको बहुउपयोग गर्दै कृषि यान्त्रीकरण प्रदर्शनीको लागि समेत प्रयोग गरिनेछ ।
- ❖ आँधीखोला गाउँपालिकामा पर्याप्त मात्रमा रहेको जडीबुटीहरु संकलन, उत्पादन, प्रशोधन, प्रवर्द्धन तथा बजारीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ आम किसानको प्रमुख समस्याको रुपमा रहेको बाँदर नियन्त्रण कार्यलाई विशेष प्राथमिकताका साथ सम्भावित प्रयासहरु गरिने छ ।
- ❖ मौरी उत्पादन तथा पुष्प व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ रैथाने असला माछाको संभाव्यता अध्ययन गरी असला, बाम, गर्दि लगायतका स्थानीय जातका माछाको भुरा छोड्ने कार्यक्रमलाई विषयगत निकायको समन्वयमा अगाडी बढाई माछा व्यवसायलाई व्यवस्थित गराईनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुँदै आएका विभिन्न तरकारी तथा फलफूललाई कोल्ड स्टोरमा भण्डारण गरि VALUE ADD को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ राष्ट्रिय नीतिका आधारमा गाजा खेतीको अध्ययन, अनुसन्धान तथा खेती प्रवर्द्धनको लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ख. पशु

- ❖ पशुपालन गरिरहेका कृषकहरुले प्रत्यक्ष महशुस गर्ने गरी आवश्यकता अनुसार पशुपंक्षी उपचार तथा परामर्श सेवा, बिमा जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ कृषकको आवश्यकतालाई महशुस गरी स्थानीय गाई संरक्षणका लागि विशेष अनुदानका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ साथै हल गोरु पाल्ने कृषकलाई अनुदानमा आधारित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालनको समस्या समाधान गर्न विज्ञहरुबाट स्थलगत रुपमा पशु स्वास्थ्य शिविर, बाँझोपन शिविर, मागमा आधारित तालिम संचालन तथा विभिन्न पशुपंक्षी दिवस संम्वन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ प्रत्येक घरमा दुहुनो गाई भैसी कार्यक्रमलाई विशेष अभियानका रुपमा संचालन गरी दुग्ध उत्पादनमा आत्मनिर्भर एवं व्यवसायिक बनाउन कृषक समूह सहकारी मार्फत दुग्ध व्यवसायलाई आय आर्जनको महत्वपूर्ण माध्यमको रुपमा विकास गरिनेछ ।

- ❖ मासु र अण्डामा आत्मनिर्भर बनाउन लोकल कुखुराको चल्ला वितरण, बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम गर्दै स्वस्थ र स्वच्छ मासु उत्पादन, उपभोग र व्यवस्थापनको लागि मासु पसल सुधार गरी अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय कृषकहरूले उत्पादन गरेको पशुजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादन लाई संकलन केन्द्र स्थापना गर्दै न्यूनतम समर्थन मुल्य निर्धारण गरी पशुजन्य वस्तुको उत्पादन गर्ने कृषक, कृषक समूह र कृषि सहकारीसँग उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण, ढुवानी तथा बजारीकरणमा साझेदारी गरिनेछ ।
- ❖ पशुपालन क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गरी पशुपंक्षीजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादन गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न प्रतिफलमा आधारित अनुदान व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ❖ स्थानीय तह र प्रदेशको सहकार्यमा जुनोटिक र महामारीजन्य पशुपंक्षी रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि वृहत खोप कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- ❖ कृषि तथा पशुपंक्षी तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ❖ पशुहरूबाट पुर्णरूपले उत्पादन लिनको लागि कृषकहरूको सहलगानीमा गोठ, खोर, भकारो तथा मलखाद सुधार जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ पशुपंक्षी तथा मत्स्य क्षेत्रको उत्पादन बढाउन लागतलाई कम गर्ने औजार र उपकरणहरूको प्रयोग मार्फत लागत साझेदारिमा आधुनिक यान्त्रिकरणलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय तह र प्रदेश सरकार सँगको सहकार्यमा माछा पोखरीलाई सुधार तथा व्यवस्थापन गरी माछाको भुरा वितरण गरिनेछ ।
- ❖ पशु आहाराको सुधारबाट पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गर्न भौगोलिक वातावरण अनुसार फस्टाउन सक्ने उन्नत जातका भुई तथा डाले घाँस उत्पादनमा जोड दिईनेछ ।
- ❖ सार्वजनिक, निजी साझेदारीमा खेती योग्य बाँझो जग्गा उपयोग गरी पशुपालन गर्ने कृषकलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ❖ उन्नत नश्लका पशुहरूको विकास गर्न पशु नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ व्यवसायिक पशुपालन तथा पशुपंक्षी जन्य उत्पादन प्रशोधन र बजारीकरण सम्बद्धन उन्नत प्रविधि प्रयोगका लागि सर्वसुलभ रूपमा सहूलियतपूर्ण कृषि कर्जाको व्याज अनुदानको रूपमा व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ❖ प्रतिस्पर्धी अनुदानलाई निरुत्साहित गर्दै अनुशरणयोग्य प्रविधी हस्तान्तरणलाई बढावा दिइनेछ ।
- ❖ सीमान्तकृत किसान लक्षित कृषक सम्मान कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- ❖ पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रमा जैविक विविधता संरक्षण संवर्द्धन तथा उपयोग गर्दै रैथाने पशुपंक्षीको संरक्षण र विस्तार गरी व्यवसायिकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ग. सिँचाई

- ❖ खेतीयोग्य उर्वर जग्गामा उत्पादकत्व वृद्धिमा सहयोग पुर्याउन सिचाई नपुगेका क्षेत्रलाई लक्षित गरी साना सिचाई कार्यक्रमहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाईने छ । साथै ठूला र मझौला प्रकृतिका सिँचाई आयोजनालाई तहगत सरकारको सहलगानीमा संचालन गरिनेछ ।
- ❖ परम्परागत कुलाहरूलाई सहलगानीमा मर्मत तथा संभार गरी प्रयोगमा ल्याई कृषि उत्पादन बढाउन जोड दिईनेछ ।
- ❖ हिउदे सिँचाईलाई प्रबर्द्धन गर्न आवश्यक बोरिङ्ग तथा लिफ्टिङ्ग सिँचाईको व्यवस्थापनका लागि खेतीयोग्य जमिनमा सिँचाईको प्रबन्ध गरिनेछ ।

घ. सहकारी

- ❖ आर्थिक विकासका लागि सहकारी एक उपयुक्त माध्यम हो भन्ने स्थापित मूल्य मान्यतालाई अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- ❖ सहकारीका आधारभूत मूल्य मान्यताका आधारमा सहकारी संचालन गर्न सहकारीलाई नियमन गर्दै सदस्य केन्द्रित सहकारी निर्माण र संचालनमा जोड दिईनेछ ।
- ❖ सहकारीहरू संगको समन्वय र सहकार्यमा क्षमता विकास र संस्थागत विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ❖ विषयगत सहकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी व्यवसायिक किसानहरूलाई उद्यमशिलताको विकासका लागि कृषि उन्मुख तथा उत्पादनमुलक सहकारी संस्थाहरूलाई प्रवर्द्धन गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ महिला उद्यमीहरूको विकास गर्न लैंगिक समानता तथा सशक्तिकरण मार्फत महिला विकासका लागि महिला सहकारी संस्थाहरूको प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिईनेछ ।
- ❖ सहकारी संस्थाहरूमा वित्तीय सुशासनलाई जोड दिदै अभिलेख प्रणालीलाई सुदृणीकरण गर्न सबै कारोबारलाई प्रविधिमैत्री बनाउन जोड दिईनेछ ।

ङ. उद्योग वाणिज्य र आपूर्ति

- ❖ दिगो विकासका लक्ष्यलाई हासिल गर्न सघाउ पुग्ने गरी गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय स्रोत साधन श्रम सीप र प्रविधिहरूको उपयोग गर्दै आय आर्जनका क्रियाकलाप मार्फत स्वरोजगारका अवसरहरू सिर्जना गरिनेछ ।
- ❖ “आँधीखोला गाउँपालिका हाम्रो स्वाभिमान, विदेशका युवाहरू गाउँ फर्क अभियान” अन्तर्गत वैदेशिक रोजगारी तथा सरकारी जागिरबाट प्राप्त आम्दानीबाट गाउँमै लघु उद्योग सञ्चालन वा भौतिक संरचना निर्माण गर्ने व्यक्तिहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- ❖ सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजारमा प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नको लागि समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सम्पूर्ण व्यवसायीहरूलाई एकिकृत र वर्गीकृत गरी व्यवसायिक क्षमता र दक्षता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय स्तरमा उत्पादित वस्तु तथा सेवाको बजारीकरणलाई टेवा पुग्ने खालका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न जोड दिईनेछ । उद्योगग्राम तथा कृषिजन्य उद्योग स्थापना गर्ने प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ गुणस्तरहीन एवं म्याद नाघेका वस्तुहरूको बिक्री वितरण रोक्न, एकाधिकार र कृत्रिम अभावको स्थिति रहन नदिन प्रभावकारी नियमन तथा अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षणका लागि बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ❖ मसला बाली (अदुवा, मरिच, टिमु, खुर्सानी, बेसार) लगायतका उत्पादनको प्रशोधन मार्फत उद्योगको रूपमा विकास गरी आयात प्रतिस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ परम्परादेखि विभिन्न जाति तथा समुदायको मुख्य पेशाको रूपमा रहेको आरन, टेलरिङ, कालीगढ जस्ता परम्परागत व्यवसायलाई आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गरी घरेलु उद्योगको रूपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ❖ निजी क्षेत्रको सहभागितामा विकास निर्माणको अभियानलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि वडा समिति मार्फत संस्थागत संरचना निर्माण गरी मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रको केन्द्रहरूमा व्यापार तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

च. पर्यटन/संस्कृति

- ❖ पर्यटन संग सम्बन्धित क्रियाकलापहरूको समग्र नीतिगत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन गर्न पालिकास्तरीय एक पर्यटन विकास समिति गठन प्रकृया अगाडि बढाईनेछ ।
- ❖ अन्धाअन्धी र श्रवणकुमार क्षेत्रको विकास, प्रचारप्रसार तथा प्रवर्द्धनलाई टेवा पुयाउन “जाउँ है अन्धाअन्धी श्रवणकुमार अभियान” सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ सबै तहका सरकारहरूसंगको समन्वय तथा सहकार्य गरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका मुख्य पर्यटकीय केन्द्रहरूको अन्तरसम्बन्धलाई मजबुत बनाउन सेतियोभान- आग्री गुफा- भुद्रुमपोला- म्हाजु भन्ज्याङ्ग- हिलेथाप्ले- सिरुवारी- गोरुजुरे -डहरे देउराली - अन्धाअन्धी - जुम्लीठाना- श्रवणकुमार -पंचासे -कालाभैरव कोट लगायतका पर्यटकीय केन्द्रहरूलाई समेटेर चक्रिय पदमार्ग निर्माण गरी यस गाउँपालिकालाई आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटन हवको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- ❖ ट्रेकिङ र साहसिक पर्यटनलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि डहरेको लेकलाई जंगल पार्क र फूलबारी झरना तथा ठूली सानी झरनालाई रक क्लार्ईम्बिङ्ग गर्न प्रयत्न गरिनेछ । पर्यटनलाई रोजगारीसँग आवद्ध गर्न सबै सरोकारवालासंगको समन्वय गर्न पहल गरिनेछ

- ❖ स्थानीय भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै धार्मिक पर्यटनलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक प्रचारप्रसार गरिनेछ । पर्यटकीय स्थानको राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा पहिचान गरी पर्यटन प्रवर्द्धनलाई व्यवस्थित तुल्याईनेछ ।
- ❖ नेपालको पहिलो ग्रामीण पर्यटकीय गाउँ सिरुवारी सामुदायिक होमस्टेमा पर्यटकीय पार्क निर्माण तथा अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक संस्थागत संरचनाको निर्माण गरिनेछ । सिरुवारी होमस्टे होमस्टेको जननी भएको हुँदा घरबास पाठशालाको रूपमा विकास गर्न समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गरिनेछ । नयाँ स्थानमा होमस्टेको विस्तार गर्दै लैजाने नीति लिईनेछ ।
- ❖ प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रहरूसम्म पुग्न सकिने पर्यटन मार्गहरूको निर्माण तथा ऐतिहासिक र परम्परागत रूपमा रहेका मठ, मन्दिर, गुफा, कोट लगायतका सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- ❖ सबै जातजाति, भेषभुषा, संस्कृतिको संरक्षण र पहिचानको लागि संग्रहालय निर्माण गर्न प्रयत्न गरिनेछ । साथै वडा नं १ पञ्चमुलमा ब्राम्हमण संग्रहालय निर्माणका कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

२. सामाजिक क्षेत्र

क. शिक्षा

- ❖ शिक्षा क्षेत्रमा सकारात्मक, गुणात्मक, नतिजामूलक परिवर्तन गर्न विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको पहुँच तथा विद्यार्थी संख्या समेतको आधारमा आवश्यक मापदण्ड निर्माण गरी विद्यालयको नक्साङ्कन, समायोजन तथा एकीकरण, स्थगन, दरबन्दी मिलान गरी विद्यालय व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभावक संघको व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि मार्फत शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरणतर्फ उनीहरूलाई प्रभावकारी परिचालन गरी “**हाप्रो विद्यालय, राप्रो विद्यालय**” निर्माणका निमित्त सम्बन्धित विद्यालय तथा सरोकारवालालाई स्वम् जिम्मेवार बनाउन प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ सम्पूर्ण विद्यालयमा योग्य, सक्षम, प्रतिस्पर्धी तथा व्यवसायिक शिक्षकको व्यवस्थापन गर्दै उनीहरूको उत्प्रेणा, पेशागत नैतिकता तथा सक्षमता अभिवृद्धि गर्नुका साथै शिक्षकहरूको कार्यसम्पादनलाई विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धीसँग जोडिनेछ ।

- ❖ विद्यालय भवन निर्माण, छात्रावास भवन निर्माण, शौचालय निर्माण सुरक्षित घेरावार, स्वाच्छ खानेपानी सुरक्षित खेलमैदान फलफूलका विरुवा, करेशावारी निर्माण, वगैचा निर्माण जस्ता पूर्वाधार निर्माणलाई विशेष जोड दिइनेछ ।
- ❖ सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलाई शिक्षण सिकाइ प्रकृत्याको अभिन्न अंगका रूपमा एकीकृत गर्दै शिक्षालाई प्रविधिमैत्री व्यवहारिक र नतिजामूलक बनाउने र अनलाइनमा आधारित “एकीकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली “लाई सुदृढीकरण गरी विद्यालयहरूको सम्पूर्ण क्रियाकलाप “एकीकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली “मा आवद्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई थप सुदृढीकरण गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालय सम्म पहुँच टाढा भएका विद्यार्थीहरूको सहजता र सिकाई उपलब्धीलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि पालिका अन्तर्गतका शैक्षिक केन्द्रको रूपमा रहेका केहि मावि हरूमा छात्राछात्रवास भवन निर्माण गरी आवासिय विद्यालय निर्माणको काम प्रारम्भ गरी सकिएको हुँदा सो लाई निरन्तरता दिदै तेस्ता विद्यालयहरूलाई पालिकाका मेघा विद्यालयको रूपमा विकास गर्ने र विद्यार्थी आवतजावतलाई सहजता तुल्याउनका लागि विद्यालय बससेवा समेत संचालन गर्ने नीति अंगिकार गरिनेछ ।
- ❖ वैदिक सनातन धर्म संस्कृतिको संरक्षण तथा संवर्द्धनका लागि धार्मिक विद्यालयका रूपमा रहेको गुरुकूल वेदविद्याश्रम माध्यमिक विद्यालयलाई सहयोग थप गरी सनातन हिन्दु धर्मको संरक्षण संवर्द्धन र आध्यात्मिक एवम् वैदिक ज्ञान केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक विद्यालयमा दिदै आएको पाठ्यपुस्तक अनुदान, छात्रवृत्ति अनुदान, विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान, कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान र शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरणका जस्ता कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ विद्यालय तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई उद्यमशीलता, नैतिकता, श्रमको सम्मान, आत्मअनुशासन सामाजिक भावना, वृत्ति विकास र मर्यादा कायम गर्ने जस्ता पक्षहरूको विकासका लागि ज्ञान, सीप र अनुभव हस्तान्तरण तथा आदानप्रदानको लागि विद्यार्थीसँग विज्ञ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालयलाई JUNK FOOD निषेधित क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै दिवाखाजा कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय खाद्यसामाग्रीहरू प्रयोग गरी बाल पोषण तथा बाल स्वास्थ्यमा सुधार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ आँधीखोला भित्र रहेका सम्पूर्ण विद्यालयको विविध गतिविधि झल्कने वार्षिक शैक्षिक वुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यार्थी पलायन हुने प्रवृत्ति बढ्दै गएकोले स्वदेशमा नै भविष्य छ, गरे यहि सबै गर्न सकिन्छ भन्ने आशाको संचार गर्नका लागि संभावित क्षेत्रको वृत्तिपथ अभिप्रेरण (Carrier Council) कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- ❖ विद्यार्थीहरूलाई अतिरिक्त क्रियाकलापको क्षमता विकासका लागि पालिका अन्तर्गतका सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा खेल शिक्षक र संगित शिक्षक छनौट गरी खेलकुद, गीत, संगित, नृत्यकला लगायतका विषयहरूमा फोकल शिक्षक तोकी उनिहरूलाई सो सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरि यस्ता अतिरिक्त कृयाकलापहरूलाई विद्यार्थीहरूको रुची र क्षमताको आधारमा सहभागि गराई उनिहरूको संभावनाको उजागर गरिनेछ ।
- ❖ कक्षाकोठामा सिकाई (ROOM TO READ) कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूको शिक्षण सिकाई उपलब्धी मुलक र प्रभावकारी भएकोले निरन्तरता दिदै सो कार्यक्रम लागु नभएका विद्यालयहरूमा समेत क्रमशः लागु गर्ने र सो कार्यक्रम लागु नभएका विद्यालयहरूका शिक्षकहरूको शिक्षणकला अभिवृद्धिका लागि तालिम प्रदान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ कक्षा ५ र ८ को परीक्षा पालिका स्तरको परीक्षाको रुपमा संचालन गरिएकोमा यसलाई निरन्तरता दिदै परीक्षा संचालन सम्बन्धि एउटा छुट्टै मापदण्ड तथा कार्यविधी तय गरि लागु गरिनेछ । साथै पालिका अन्तर्गतका सबै विद्यालयहरूको पठनपाठन एवं परीक्षा प्रणालीमा एकरूपता कायम गर्नका लागि वार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डर तयार गरी लागु गर्नुका साथै विषयगत शैक्षिक समुहको गठन तथा क्रियाशिलता लाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- ❖ बालविकास केन्द्रका बालशिक्षक, विद्यालय सहायक कर्मचारी र विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम मासिक पारिश्रमिकमा प्रोत्साहन स्वरुप थप पारिश्रमिक प्रदान गरिनेछ ।
- ❖ शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन विद्यालयका शिक्षकहरूलाई विषयगत तालिम, ICT सम्बन्धि तालिम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यार्थीहरूका लागि पढ्दै रमाउदै, सीप सिक्दै कमाउँदै कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालय अनुगमन, निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकास्तरीय अनुगमन समिति गठन एवम् परिचालन गरिनेछ ।
- ❖ शिक्षाको गुणात्मक विकासका लागि विषयगत विज्ञ शिक्षक (रोष्टर) तयार गरी सुपरीवेक्षण र पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ❖ जेष्ठता, नेतृत्व एवं व्यवस्थापकिय क्षमताका आधारमा प्रअ छनौट गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालयको शैक्षिक एवं भौतिक विकासका सुचकाङ्कहरू तयार गरी प्रअ सँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यनव्यन गरिनेछ ।
- ❖ कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्म स्थानीय पाठ्यक्रम हाम्रो आँधीखोला तयार गरि लागु गरिसकिएकोमा यो सँगै विद्यार्थीमा सुचना प्रविधीको ज्ञानका लागि कम्प्युटर शिक्षालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- ❖ विद्यार्थीहरूको प्रतिभा विकासका लागि पालिका, विद्यालय र क्लव स्तरिय (खेल, संगित, साहित्य, कला संस्कृति) क्षमता विकासका अतिरिक्त कृयाकलापहरू संचालन गरिनेछ ।
- ❖ शिक्षकहरूको पदस्थापना, करार सेवामा पदपुर्ति एवं सरुवा प्रणालीलाई निस्पक्ष, पारदर्शी र व्यवस्थित तुल्याउनका लागि पालिका स्तरको मापदण्ड तथा कार्यविधि तर्जुमा गरि एकरूपता कायम गरिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक विद्यालयहरूका छात्राहरूका लागि गुणस्तरीय सेनिटरी प्याडको निशुल्क वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिंदै त्यसको प्रभावकारी प्रयोग र सरसफाईमा विशेष ध्यान दिन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालयहरूमा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयको विषयगत शिक्षक दरबन्दी व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- ❖ बालबालिकाहरूलाई विद्यालय ल्याउँ, टिकाउ र सिकाउँ भन्ने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई अनिवार्य आधारभूत गुणस्तरीय शिक्षा कम्तीमा माध्यामिक तह सम्मको शिक्षा पुरा गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।
- ❖ उच्च शिक्षा स्नातक तह वा सो भन्दा माथि अध्यापन गराउने शैक्षिक संस्थालाई प्रोत्साहन स्वरूप अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ❖ पाठ्यपुस्तक, छात्रवृत्ति, विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान, कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन तथा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

ख. स्वास्थ्य

- ❖ स्वास्थ्य सेवाको सर्वव्यापी पहुँच (Universal Health coverage) अविच्छिन्न पर्याप्तता, बहुक्षेत्रीय सहभागिता, सहकार्य र साझेदारीको अवधारणा अनुरूप प्रर्वधनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारत्मक, प्रशामक तथा रिफरल पद्धतिलाई अवलम्बन गर्दै थप व्यवस्थापनलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
- ❖ आँधीखोला आधारभूत अस्पतालवाट उपचारात्मक सेवाहरूलाई विस्तार गर्दै लगिनुका साथै नेपाल सरकार द्वारा तोकिए बमोजिम निःशुल्क आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चितता गरी नागरिकहरूको आधारभुत स्वास्थ्यमा आवश्यक पर्ने भ्याक्सिन, औषधी, स्वास्थ्य उपकरण तथा सामग्रिको उपलब्धता सुनिश्चितता कायम गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ स्वास्थ्य व्यवस्थापन, आपुर्ति व्यवस्थापन लगायत स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूलाई आवश्यकताको आधारमा डिजिटल प्रविधिमा आधारित सूचना प्रणालीहरू मार्फत तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण, प्रतिवेदन र प्रयोग गर्न सवै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई क्षमता वढाउने कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।

- ❖ पूर्ण खोपको सुनिश्चितता दिगोपना कार्यहरु सहित रोगहरु नियन्त्रण, निवारण, र उन्मुलन लाई जोड दिइ राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न बालबालिकाहरुलाई खोप अभियान निरन्तर संचालन गरिनेछ ।
- ❖ गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, नवशिशू, बालबालिकाहरुको पोषण परामर्श र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सहित गर्भवति महिलाहरुको लागि प्रत्येक महिना स्वास्थ्य संस्था गई गर्भजाँच गराउन प्रोत्साहन साथ अण्डा र क्याल्सियम चक्कि वितरण साथै उत्तर प्रसुति जाँच सेवाको लागि घर घरमा गई जाँच गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ २ वर्ष मुनिका बालबालिकाको लागि स्वास्थ्य संस्था, खोप केन्द्र तथा गाउँघर स्वास्थ्य क्लिनिकमार्फत २४ पटक सम्म तौल जाँच गरेको सुनिश्चित गरेवापत प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत एवमं सम्पूर्ण किशोरिहरुलाई आइरन फोलिक एसिड वितरण प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
- ❖ नसर्ने रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण र सचेतनाको लागि अर्धवार्षिक रुपमा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नसर्ने रोगहरुको स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ गर्भवति महिलाहरुको जोखिमयुक्त गर्भको पहिचान गर्न भिडियो एक्सरे सेवा (ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम) निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ आमा सुरक्षा र प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई अभिवृद्धि गर्न तथा Zero Home Delivery को अवधारणा अवलम्बन गर्दै संस्थागत सुत्केरी प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ परिवार योजना कार्यक्रम सँगै प्रजनन स्वास्थ्य समस्या आड खस्ने, फिस्टुलाको समस्या, पाठेघरको मुखको क्यान्सर तथा स्तन क्यान्सरको प्रारम्भिक जाँच, परामर्श तथा प्रेषण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ❖ महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई उत्प्रेरणा दिलाउन अनुभव आदन प्रदान साथै खाजा तथा यातायात खर्च स्वरुप रकम उपलब्ध गराउने र बीमा रकमको ५०% योगदान रकम गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउनुका साथै उमेर पुगेका स्वयं सेविकाहरुलाई सम्मानजनक बिदाइको व्यवस्था तथा प्रोत्साहनको लागि कार्यविधि तयार गरी लागू गरिनेछ ।
- ❖ पालिका भित्र स्थायी बसोबास गर्ने सम्पूर्ण नागरिकहरुको विभिन्न प्रकारका रु १ लाख रुपैयाँ बराबरको सामूहिक दुर्घटना बीमाको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ स्वास्थ्य सेवाको समान पहुँचको लागि स्वास्थ्य संस्थामा गई सेवा लिन कठिन ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई घर घर तथा श्रवणकुमार ज्येष्ठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य क्लिनिक वाट सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य सेवालाई विद्युतिय प्रविधीको माध्यम मार्फत अभिलेख राखिनेछ ।

- ❖ कडा तथा दिर्घ रोग लागि नियमित औषधी तथा उपचार गर्न नसक्ने गरिब तथा विपन्न नागरिकहरूको लागि औषधी उपचार सहायता कार्यविधि तयार गरि सोही अनुसार सहयोग पुर्याउनेकार्य गरिनेछ ।
- ❖ नागरिकहरूलाई शारीरिक व्यायाम, योग, आरोग्य सेवा तथा स्वच्छ र सन्तुलित आहारमा जोड दिई स्वास्थ्य जिवनशैली परिवर्तन गराई रोग नियन्त्रण गर्न अभिप्रेरित गरिनुका साथै वैकल्पिक चिकित्सा सम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ❖ वडा नं २ मा संचालित नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रलाई आयुर्वेद औषधालयमा स्तरउन्नती गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, निजि क्लिनिक, फार्मसिहरूको दर्ता, अनुमति तथा नविकरण र नियमन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका अन्तर्गतका एच.आइ.भी. संक्रमित व्यक्तिहरूको लागि पोषण तथा उपचार खर्च सहायता प्रदान गरिनेछ ।
- ❖ स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तरीयता कायम गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तरोन्नति र स्वास्थ्यजन्य उपकरण तथा सामग्रीको नियमित मर्मत सम्भारको कार्यलाई थप व्यवस्थित गरि सुदृढीकरण गरिनेछ ।
- ❖ सुर्तिजन्य पदार्थ, मदिरा एवम जनस्वास्थ्यका दृष्टिले हानिकारक वस्तु प्रयोग भएका तयारी पेय तथा खाद्य पदार्थमा निरुत्साहित गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- ❖ लागु औषध दुर्व्यसन, आत्महत्या रोकथाम र नियन्त्रणका लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ आधारभूत स्वास्थ्य प्रभावकारीताका लागि स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि, सहयोगात्मक सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन साथै उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्थालाई पुरुष्कृत गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाको वस्तुचित्र झल्कने स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार गरि प्रकाशन गरिनेछ ।
- ❖ निःशुल्क दन्त परीक्षण, बृहत स्वास्थ्य शिविर र आँखा परीक्षण स्वास्थ्य शिविरहरू सरकारी तथा गैह्रसरकारी संस्थाहरूको साझेदारी तथा समन्वयमा संचालन गरिनेछ ।
- ❖ सरुवा रोग वा विपतजन्य अवस्थाको रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्न दुर्त प्रतिकार्य टोलि परिचालन तथा व्यवस्थापनलाई जोड दिइनेछ ।
- ❖ गर्भवती महिलाहरूलाई पालिका भित्रका वर्थिङ्ग सेन्टरसम्म सुत्केरी गराउन वा फर्कन साथै रिफर गर्नु परेमा निशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ सरकारी, गैरसरकारी, निजि र सामुदायिक क्षेत्रहरूसँग रणनीतिक साझेदारी गरी स्वास्थ्य क्षेत्रका दिगो विकासका लक्ष्यहरू हाँसिल गर्न प्रयास गरिनेछ ।

ग. खानेपानी

- ❖ विगतदेखि कार्यान्वयन हुँदै आएको "एक घर एक धारा" अभियान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ खानेपानीका श्रोतहरूको क्षमता नक्साङ्कनका लागि पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ❖ दिगो विकासका लक्ष्य पूरा गर्नका लागि स्वच्छ पानी र सरसफाइ कार्यक्रमलाई खानेपानी आयोजनाको अभिन्न अङ्गको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । गाउँ क्षेत्रको सरसफाइ कार्यलाई तीव्रता र निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता योजना बमोजिम स्वस्थ र गुणस्तरीय खानेपानी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

घ. महिला, दलित तथा जनजाति

- ❖ महिलाहरूको सीप, क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गरी आयआर्जनमा बृद्धि गर्नका लागि आधुनिक सीप तथा तालिम लगायतका कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ महिला हिंसा तथा महिलालाई गरिने दुर्ब्यवहार रोकी समतामूलक समाजको निर्माण गर्नका लागि हिंसा तथा दुर्ब्यवहार प्रति शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्दै अभिमूखिकरण र प्रचारप्रसारका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ सामाजिक विभेद विरुद्धको जनचेतनाको लागि प्रभावकारी अभियान संचालन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ महिला, दलित तथा जनजाति जनशक्तिहरूको राष्ट्रसेवाप्रति आकर्षणमा थप अभिवृद्धि गर्न लोक सेवा आयोग तथा शिक्षक सेवा आयोगको तयारी कक्षा सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ आमा समूहहरूको संस्थागत तथा क्षमता विकास गरी टोल बस्तीमा सृजनात्मक, रचनात्मक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ❖ लैंगिक हिंसा निवारण कोषको स्थापना गरी समाजमा लैंगिक आधारमा हुने भेदभाव तथा हिंसाजन्य गतिविधिलाई निरुत्साहित गर्न र पिडितहरूको उद्धार, अल्पकालिन बसोवास जस्ता कार्यहरूको लागि प्रयोगमा ल्याईनेछ ।
- ❖ कार्यस्थलमा हुने लैङ्गिक हिंसा तथा दुर्ब्यवहारलाई न्यूनीकरणको लागि नीतिगत र संस्थागत संयन्त्रको व्यवस्था गरिनेछ ।

- ❖ राजनैतिक, प्रशासनिक, सामाजिक, आर्थिक क्षेत्रमा महिला, दलित र जनजातिहरूको सहभागीतालाई अभिवृद्धि गर्दै सहभागीताको अनुपातलाई वृद्धि गर्न विभिन्न खालका क्षमता विकास लगायतका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ❖ सबैखालका पूर्वाधार तथा कार्यक्रमहरूलाई लैङ्गिक मैत्री बनाउदै लगिनेछ ।

ड. बालबालिका

- ❖ आँधीखोला गाउँपालिकाकालाई बालमैत्री गाउँपालिका बनाउने नीति लिइनेछ ।
- ❖ बालबालिकाको रचनात्मक क्षमता विकासको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- ❖ बालबालिकामाथि हुने भेदभाव, यातना, दुर्व्यवहार तथा जोखिमबाट मुक्त गराउन नीतिगत र संस्थागत संरचना निर्माण गरिनेछ ।
- ❖ अभिभावक विहिन बालबालिकाको संरक्षणको लागि विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ बालबालिकाको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ बालबालिकाभित्र रहेको विशेष खालको प्रतिभालाई विकास गर्नको लागि एक विद्यालय र एक प्रतिभा कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- ❖ आपतकालीन बाल उद्धार कोष स्थापना गरि दुर्व्यवहार पिडित बालबालिकाको उद्धार, अल्पकालीन बसोवास जस्ता कार्यहरूमा सहयोग गरिनेछ ।

च. फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरू

- ❖ आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने वा श्रम गर्न नसक्ने अशक्त तथा असहाय अपांगता भएका व्यक्ति, महिला बालबालिकाको पहिचान गरी सामाजिक संरक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ फरक क्षमता भएका व्यक्तिको पहिचान गरी परिचय-पत्र वितरण र क्षमता पहिचान गरी आयमूलक कार्यमा संलग्न गराई जीवनयापनमा सेवा पुग्ने कार्यहरू गरिनेछ ।
- ❖ अपाङ्गता भएका व्यक्ति बिरुद्ध हुने भेदभाव अन्त्य गरी नागरिक, राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकारको सम्मान, संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्नको लागि नीतिगत र संस्थागत संरचनाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको दैनिक जिवनयापनमा सहजता प्रदान गर्न आवश्यक सहायक सामग्री वितरण गरिनेछ ।
- ❖ शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक रूपमा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको समाजमा सम्मानजनक ढंगले जिवनयापन गर्ने वातावरण तयार गरिनेछ ।

- ❖ फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको विशेष क्षमतालाई पहिचाहन गरि सम्मान र संरक्षणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

छ. युवा तथा खेलकुद

- ❖ सकारात्मक सोचको विकास गर्ने अभिप्राय स्वरुप खेल खेल्ने व्यक्ति, समाज र सिङ्गो गाउँपालिकाको गौरब बढाउन खेलकुदका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ पालिका स्तरीय युवा तथा खेलकुद विकास समिति गठन गरी परिचालन गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका स्तरीय खेल मैदान निर्माण कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- ❖ “स्वास्थ्यका लागि खेलकुद राष्ट्रका लागि खेलकुद” भन्ने नारालाई आत्मसात् गर्दै गाउँपालिका भित्रका विद्यार्थी तथा युवा लक्षित अध्यक्षकप, राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ जिल्ला, प्रदेश, राष्ट्रिय वा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा खेल्ने यस पालिका अन्तर्गतका खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ❖ सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरूको साझेदारीमा आत्महत्या दुरुत्साहन तथा लागू औषध दुर्व्यसनी सम्बन्धी युवा तथा विद्यार्थी केन्द्रित कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ज. रोजगारी

- ❖ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई सीपयुक्त दक्ष जनशक्ति, रोजगारीको क्षेत्र र रोजगारसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमसँग आवद्ध गरी कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनालाई अभियानको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ रोजगारीका पर्याप्त अवसर सिर्जना गरी उपलब्ध जनशक्तिको महत्तम उपयोग गर्दै आर्थिक विकासमा योगदान पुर्याउन आयोजनाहरूको निर्माण श्रममूलक प्रविधीको प्रयोगबाट गरिनेछ ।
- ❖ रोजगारी सृजना तथा आयआर्जन र उत्पादनमूलक कार्यका लागि सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक समन्वय, साझेदारी र सहकार्य गरिनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारीलाई थप व्यवस्थित, मर्यादित एवं भरपर्दो बनाउन वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिक तथा कामदारको व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति तथा पुनः श्रम स्वीकृतिको अनलाइन आवेदन एवं वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने कार्य गरिनेछ ।
- ❖ नागरिकलाई न्यूनतम रोजगारीमा संलग्न गराउन ,श्रमिक प्रतिको धारणामा व्यवहारिक परिवर्तन गराउन साथै भेदभाव न्यूनिकरण गर्न श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- ❖ रोजगारीको क्षेत्रमा रहेका अवसर तथा सम्भावनाको पहिचान, ढाँचा तथा विधिहरूको विकास गरी आवश्यक सुझाव दिन रोजगार संवाद मञ्चको गठन तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय रोजगार रणनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन तथा आन्तरीक रोजगार प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा प्रणालीलाई सुदृढ गरी औपचारिक क्षेत्रका श्रमिकलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ रोजगार योग्य क्षमता विकासको लागि कार्यस्थलमा आधारित सीप क्षमता विकास तालिम र जीवन उपयोगी सीप तालिम संचालन गरिनेछ ।

झ. सुरक्षित आप्रवासन (सामी) कार्यक्रम

- ❖ सुरक्षित बैदेशिक रोजगारको वातावरण सिर्जना गर्न “सकभर स्वदेशमै रोजगारी गरौं यदि बिदेश जानु नै पर्ने भए बिदेशमा काम लाग्ने खालको सीप तालिम लिएर मात्रै वैदेशिक रोजगारीमा जाउँ” भन्ने मुल नारालाई आत्मसाथ गरिनेछ ।
- ❖ सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित बनाई सबै वडामा सञ्चालित कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने युवायुवतीलाई लक्षित गरी सघन कार्यक्रमलाई बस्तीस्तर सम्म पुराईनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएकाहरूको सीप पूँजी र प्रविधिको उच्चतम प्रयोगका गरी आर्थिक वृद्धिमा टेवा पुर्याइनेछ । त्यसका लागि आवश्यक कार्यक्रम तथा नीतिको व्यवस्था गरि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, कृषि सेवा, पशु सेवा र उद्यम बिकास कार्यक्रमसँगको समन्वयमा एकीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्ति तथा परिवारका सदस्यहरूमा देखापर्ने मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक समस्याको जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापनको लागि बिद्यालयमा र समुदायस्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको समन्वयमा मनोसामाजिक परामर्श कक्षाहरू नियमित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ वैदेशिक रोजगार बाट प्राप्त विप्रेषणको उपयोगका लागि वित्तिय साक्षरता र मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम नियमित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीमा रहेका घरपरिवारको लागि अनिवार्य पासवुकको ब्यबस्था गरी बचत बृद्धि योजनामा सहभागि गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरि घर घरमा पारिवारिक एकता र सद्भाव कायम गरिनेछ ।

- ❖ बैदेशिक रोजगारीको क्रममा बिदेशी भुमीमा समस्यामा परेका नेपालीको उद्धार, राहात, कानुनी सहायता र स्वदेश फिर्ति लगायतका बिषयमा बिपद ब्यबस्थापन कोषसँगको समन्वयमा राहात उद्धार र पुर्नस्थापनाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ बैदेशिक रोजगारीमा रहेका सबै नागरिकहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध गर्दै निरन्तरताको लागि सचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ ।

३. भौतिक पूर्वाधार

क. सडक

- ❖ योजनाहरूमा जनताको सक्रिय सहभागितालाई अभिवृद्धि गराउन लागत सहभागिता अवधारणालाई निरन्तरता दिई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ❖ सडकहरूलाई थप स्तरोन्नति गरी नयाँ ट्रयाक खोल्ने सडकका हकमा निश्चित मापदण्ड बनाई लागू गरिने नीति लिईनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाको केन्द्र बाट वडा केन्द्र र वडाको केन्द्रबाट मुख्य बस्तीहरू सम्म पुग्ने सडकहरूलाई स्तरोन्नति तथा कालोपत्रे गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ❖ सार्वजनिक सडकको दायँबायाँ बायो-ईन्जिनियरिङ प्रविधिको प्रयोग गरि बिकास योजनाको कम्तिमा १ प्रतिशत बराबरको रकम भू-क्षय रोकथाम र सडक संरक्षणमा लगानी गरिनेछ ।
- ❖ सडक निर्माणका काममा कम्तिमा ५० प्रतिशत स्टक्चरको काम गर्नुपर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ रणनीतिक सडकहरूमा सडक यातायात गुरुयोजनाले निर्धारण गरेको मापदण्ड लागु गरिने छ र मुख्य मुख्य सडक आयोजना निर्माण र संचालन प्रयोजनार्थ कजवे, कल्भर्ट र सडक पुल निर्माणको लागि बिस्तृत परियोजना प्रतिबेदन तयार गरिनेछ ।
- ❖ नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने झोलुङ्गेपुल निर्माण र मर्मत सम्भार गरी सञ्चालन हुने झोलुङ्गेपुललाई आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
- ❖ सडक यातायात गुरुयोजना (RURAL MUNICIPAL TRANSPORT MASTER PLAN) ले तोकेको मापदण्ड अनुसार सडकहरूको सडक मापदण्ड अनुसार जग्गाको लगत कट्टा गर्नका लागि पहल गरिनेछ ।
- ❖ उपभोक्ता समितिद्वारा संचालन गरिने योजनाहरू हरेक वर्षको फाल्गुन मसान्त अगावै सम्पन्न गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ मूलसडकहरूबाट बस्ती सम्म जोडिने शाखा सडकहरूलाई मर्मत सम्भार कोष बनाई उक्त कोषमा विनियोजित रकमको कम्तीमा दुई प्रतिशत रकम छुट्याई सोही कोषबाट सडकहरूको मर्मत तथा स्तरोन्नति गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- ❖ सडकहरुको दिगो व्यवस्थापनमा सघाउ पुर्याउन मर्मत सम्भारको लागि आवश्यकता अनुसार LENGTH WORKER परिचालन तथा व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।
- ❖ आँधीखोला चक्रपथ (RINGROAD) को अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्न सो संग सम्बन्धित विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन स्वीकृत गरी निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाउन पहल गरिनेछ ।

ख. बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण

- ❖ अति विपन्न नागरिकहरुको सुरक्षित आवासको हकलाई प्रत्याभुत गराई सुरक्षित आवास निर्माणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ❖ सामूदायिक भवन निर्माण गर्दा प्रत्येक वडाहरुमा क्रियाशिल टोल विकास समिति, आमा समूह, युवा क्लब लगायत विभिन्न संघ संस्थाको आ आफ्नो छुट्टा छुट्टै भवन निर्माण नगरी एकीकृत रुपमा बहुउद्देश्यीय प्रयोजनको लागि उपयोग गर्ने र समूहगत आर्थिक सामाजिक गतिविधिहरु संचालन गर्ने गरी निर्माण कार्य गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकामा निर्माण गरिने भवन लगायतका भौतिक संरचनाहरु लैङ्गिक, वालवालिका तथा अपांग मैत्री भुकम्प प्रतिरोधी बनाउनुका साथै भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड तथा आचार संहिताको पालनाका साथ सेवाग्राही मैत्री बनाईने छ ।
- ❖ सडक दायौँबायाँका अतिक्रमित भवन तथा टहराहरु सम्बन्धित सडकको मापदण्ड अनुसार हटाउने नीति लिईनेछ ।
- ❖ विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको आवश्यक मर्मत सम्भार तथा स्वच्छ खानेपानी र सरसफाईको लागि आवश्यक पुर्वाधारहरु तयार गरिनेछ ।

ग. उर्जा र बैकल्पिक उर्जा

- ❖ जैविक रुपमा रहेको बायोग्यास, गोबरग्यास लगायतका स्थानीय साधन श्रोतलाई परिचालन गरी बैकल्पिक उर्जा उत्पादनका लागि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ सौर्य सडक बत्तिको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने नीति लिईनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका मातहतका सरकारी निकायहरुमा बैकल्पिक उर्जाको कार्यक्रमलाई प्रबर्द्धन तथा मर्मत सम्भारलाई जोड दिईनेछ ।
- ❖ मानवीय स्वास्थ्य तथा पर्यावरणीय स्वच्छता कायम गर्न सुधारिएको चुल्हो तथा विद्युतीय ईन्डक्सन चुल्होको प्रयोग गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ❖ बिद्युत प्रसारण लाईनको मापदण्ड बमोजिम वरिपरिका रुखहरु कटान गरी बिद्युत आपूर्तिलाई सहज बनाईनेछ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

क. वन

- ❖ वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण दिगो वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तथा उपयोग र वातावरणीय सेवाको दिगो उपलब्धताका लागि समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनलाई सबल बनाउँदै लगिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक वन क्षेत्रमा चिराईतो, तेजपत्ता, अम्रिसो, कुरिलो, लप्सी, टिमुर, वेतवाँस जस्ता विभिन्न प्रजातिका रुखविरुवा एवं जडिबुटिलाई आधार मानी व्यवसायिक खेती प्रवर्द्धन गर्ने र सामुदायिक वन र निजी वनलाई गोडमेल तथा काँटछाँट गरी वन क्षेत्रमा रहेको गैरकाष्ठ वन पैदावरमा आधारित उद्यम विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय वन पैदावारलाई अधिकतम उपयोग गरी वनजङ्गलको संरक्षण तथा संवर्द्धन गर्दै वनलाई व्यवसायीकरण र बजारीकरणको रूपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय पर्यटन ब्यबसायलाई प्रबर्द्धन गर्न सामुदायिक वन क्षेत्रमा पर्या-पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ❖ निजी वन क्षेत्र र निजी जग्गामा रहेका कु-काठ हटाई उत्पादनयोग्य जमिनको बढोत्तरी गरी समुदायको आयआर्जन बिस्तारका लागि अमिलो जातका फलफुलका बिरुवा रोप्ने कार्यलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- ❖ सडक क्षेत्रको सौन्दर्य बढाउन बृक्षारोपण र सम्पन्न भएका योजनाहरूमा रंगरोगन लगायतका कामलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- ❖ वनक्षेत्रको दिगो विकास तथा उपयोगको लागि गठन भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको वार्षिक कार्ययोजना अनुसारका कार्यहरू गर्न गराउन अभिप्रेरित गरि थप आय आर्जनमा जोड्दै लगिनेछ ।

ख. वातावरण

- ❖ नवनिर्मित सडक संरचनाको कारणले साविकका गन्तव्यहरू परिवर्तन भई रहेको हुँदा नयाँ गन्तव्यमा यात्रु प्रतिकालय र चौतारी निर्माणको काम गरिनेछ । बर पिपल रहेका चौतारीको संरक्षण र विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ❖ पारिस्थितिक प्रणाली लाई दिगो व्यवस्थापन गर्न मौजुदा तालतलैया, पोखरी, कुवाहरूको संरक्षण र विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ । नवनिर्माणको कार्यक्रमलाई समेत प्राथमिकतामा राखि पोखरी पुर्नभरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ❖ प्राकृतिक वातावरणको संरक्षण, पुनस्थापना र दिगो उपयोगमा जोड दिईनेछ ।
- ❖ वातावरण मैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम सञ्चालन गरी योजनालाई वातावरणमैत्री बनाइनेछ ।

- ❖ तहगत सरकारको समन्वयमा सरसफाई स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ जलवायु परिवर्तनका असर र प्रभावलाई सामना गर्न उत्थानशीलतामा वृद्धि गरिनेछ ।
- ❖ जलमुनिको जीवन, जलचर प्रणाली र पारिस्थितिक प्रणालीको सन्तुलन कायम राख्न आँधीखोला लगायत अन्य सहायक खोला र ठाडा खोलाहरूमा समेत माछाका भुराहरू छोड्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

ग. फाहोरमैला व्यवस्थापन

- ❖ फोहोरमैलाको दिगो र प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि आमा समूह, टोल विकास संस्था युवा क्लव र विद्यालयसँग सहकार्य गरिनेछ । फोहोरलाई कुहिने र नकुहिने गरी बर्गीकरण गर्न सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ फोहोरमैलालाई कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गर्ने व्यवसायलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । सोका लागि अध्ययन कार्यदल गठन गरी आवश्यक कार्ययोजना लागू गरिनेछ ।
- ❖ फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ साईटको स्थापनार्थ आवश्यक पुर्वाधार तयार गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ बृहत आँधीखोला सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ । स्थानीय खोला, खोल्सीहरूको समुदायको अगुवाईमा बाताबरण स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

घ. विपद व्यवस्थापन

- ❖ विपदका समयमा तत्काल आईपर्ने समस्या समाधानका लागि घटनास्थलमा खर्च गर्न सकिने विपद ब्यबस्थापन कोषलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ❖ जलवायु अनुकुलन तथा बिपद ब्यबस्थापनका क्रियाकलापलाई एकिकृत गरी बिपद ब्यबस्थापनमा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई बढाउदै सूचना संकलन र सम्प्रेषण प्रणाली सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- ❖ बाढी, पहिरो, भूकम्प, आगलागी जस्ता प्राकृतिक तथा मानवीय विपत्तिमा आवश्यक पूर्वसावधानी अपनाउँदै राहत, उद्धार र पुर्नस्थापनाका कार्यक्रमलाई मौजुदा साधन स्रोतको अधिकतम परिचालन गरी निरोधात्मक र उपचारात्मक उपायहरू प्रवर्धन गरिनेछ । जसका लागि बहुक्षेत्रीय निकायहरूसंग समन्वयात्मक ढंगले कार्यक्रम र स्थानीय एकिकृत आकस्मिक सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ तहगत सरकारको समन्वयमा बिपद पूर्बतयारी, जोखिम आकलन, बिपद पूर्बचेतावनी, बिपद प्रतिकार्यको तयारी तथा बिपद न्यूनीकरण र पुनर्लाभका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न बिद्यमान संरचनालाई थप चुस्त र सुदृढ बनाईनेछ ।

- ❖ जलाधार क्षेत्र र तटीय क्षेत्र व्यवस्थापनका लागि तटबन्ध लगाई जोखिम नियन्त्रण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । बाढि पहिरो लगायत जलबायुजन्य जोखिममा रहेका बस्ती तथा बिस्थापित परिवारलाई सुरक्षीत स्थानमा स्थानान्तरण गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ मुख्य तथा सहायक खोलाहरूमा नदिजन्य पदार्थको अनियन्त्रित दोहन रोक्न, जथावाभी उत्खननबाट हुन सक्ने प्राकृतिक, भौतिक तथा मानविय क्षतिलाई न्युनीकरण गर्न उक्त पदार्थको दिगो, नियमित र सहज आपूर्ति सुनिश्चितता कायम गर्न पहल गरिनेछ ।

५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

क. क्षमता विकास

- ❖ टोल विकास संस्था र आमा समूह युवा क्लब लगायत फरक क्षमता भएका र विपन्न वर्गहरूको क्षमता विकास गर्दै उद्यमशिल कार्यक्रमहरूमा लाग्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- ❖ जनप्रतिनिधि, शिक्षक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ❖ टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी र उपभोक्ता समितिलाई क्षमता एवं नेतृत्व विकासका अवसर सिर्जना गरिनेछ ।

ख. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण

- ❖ सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षणको लागि विशेष पहल गरिनेछ । गाउँ क्षेत्र भित्रका ऐलानी तथा प्रति जग्गाको लगत लिई संरक्षणको कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ। ऐलानी प्रति जग्गाको उपयोग गरी आय आर्जनको रूपमा परिणत गर्न योजना र कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । साथै सरकारी जग्गाहरूको समेत लगत लिई व्यवस्थित गरिनेछ । विषयगत निकायको सहयोग र समन्वयमा सार्वजनिक जग्गामा बनेका घर, भवन, सटर, टहरा, घुम्तीहरूलाई गाउँपालिकाको दायरामा ल्याईने नीति लिईनेछ ।
- ❖ भूमिको व्यवस्थित उपभोग गर्नको लागि भूउपयोग नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ जग्गा प्रशासन सम्बन्धी कार्यमा प्राविधिक रूपमा सहयोग गर्नको लागि प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

ग. सूचना तथा संचार प्रविधी

- ❖ गाउँपालिकाको विद्युतिय तथ्यांकको सुरक्षा गर्दै सार्वजनिक स्थानमा फ्री वाईफाई जोन कार्यक्रमलाई यो वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाले सम्पादन गरेका कार्यहरू पारदर्शी बनाउन वेबसाइटमा प्रविष्टि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिँदै विद्युतिय शासनको महत्वपूर्ण साधनको रूपमा तयार गरिएको आँधीखोला गाउँपालिकाको एन्ड्रोइड एप्लिकेसन प्रयोग गरी आम नागरिकमा सूचनाको पहुँच विस्तार गरिनेछ ।

- ❖ गाउँपालिकाका सबै कार्यालयहरूलाई इन्टरनेटको माध्यमबाट Networking गर्दै E-governance सेवा प्रवाह गर्न वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी र माध्यमिक विद्यालयमा इ-हाजिरीको जडान गरी गाउँपालिकाबाट निगरानी गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाका जनतालाई सहज सूचनाको पहुँच अभिवृद्धिका लागि सरोकारबालाको सहकार्यमा आवश्यक स्थानहरूको पहिचान गरी नेटवर्क टावरहरूको स्थापना गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण घरधुरीलाई डिजिटलाईज्ड तरिकाले सूचीकरण गर्न आँधीखोला गाउँपालिकाको डिजिटल भिलेज प्रोफाईल तयार गरिनेछ साथै नागरिक बडापत्रलाई प्रविधिमैत्री बनाईनेछ ।
- ❖ बजार क्षेत्रमा हुने सडक दुर्घटना, चोरी डकैती लगायतका अपराधिक क्रियाकलापको प्रत्यक्ष निगरानीका लागि मुख्य बजार केन्द्रमा सि सी टि भि जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ कार्यालयका सवै शाखाहरूमा आवश्यक सफ्टवेयर जडान गरी कार्यालयलाई प्रविधि मैत्री बनाउदै कागज विहिन कार्यालय बनाउने प्रयास गरिनेछ ।
- ❖ विद्युत आपूर्ति नभएको समयमा सेवा प्रवाह अवरुद्ध नहोस् भन्नको लागि Solar Power Backup नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
- ❖ राजश्व संकलनको एकिकृत सफ्टवेयर प्रणालीलाई अध्यावधिक गरी सुत्र मोडल मार्फत राजश्व भुक्तान गर्न सकिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ पालिकाभित्र रहेका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक, धार्मिक र पर्यटकीय स्थलहरूको जानकारी सहितको पम्पलेट, बुकलेट, ब्रोसर, म्यापबुक र वृत्तचित्र निर्माण गरी प्रचारप्रसार एवं प्रवर्धन गरिनेछ ।

घ. पेशकी बेरुजू फछ्यौँट सम्बन्धी

- ❖ सार्वजनिक खर्चको मितव्ययितालाई विशेष ग्राह्यता दिदै समग्र देशको आर्थिक अवस्थाको मध्यनजर गरी सार्वजनिक खर्च कम गर्दै चालु खर्च घटाईने र लेखा प्रणाली लाई सुत्र प्रणाली अन्तर्गतको सफ्टवेयर मार्फत व्यवस्थित गर्ने कामलाई निरन्तरता दिइनेछ
- ❖ चेक मार्फत हुने भुक्तानीलाई डिजिटलाईज्ड गर्दै EFT (Electronic Fund Transfer) मार्फत भुक्तानी प्रक्रियालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ विविध कारणले विगतदेखि दायित्व सरी आएक पेशकी / बेरुजु रहेकोलाई फछ्यौँट गर्ने र घटाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ड. सेवा प्रवाह

- ❖ सम्पूर्ण आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, साँस्कृतिक लगायत समग्र आँधीखोलाको विकासमा गरेका रचनात्मक, सृजनात्मक र नियमित कामको अपनत्व पूर्ण रुपमा ग्रहण

गदैँ एकमुष्ठ संगालोको रूपमा आँधीखोला गाउँपालिकाको उपलब्धि मापन वार्षिक श्वेतपत्र प्रकाशन गरिनेछ ।

- ❖ स्थानीय तहमा सुशासन प्रवर्द्धन गर्नका लागि साधन श्रोतको उपलब्धता मार्फत गुनासो सुनुवाई अधिकारीको प्रभावकारिता अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- ❖ सेवा प्रवाहलाई चुस्त पारदर्शी एवं जबाफदेही बनाउन घुम्ती सेवा, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, स्वतःप्रकासन लगायत अन्य सेवाग्राहीमैत्री कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ पालिका भित्र संचालित योजना, कार्यक्रम तथा गाउँपालिका अन्तर्गतका बिषयगत निकायहरूको काम कारवाहीलाई प्रभावकारि एवं गुणस्तरीय तुल्याउनका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्यलाई नियमित संयन्त्रको रूपमा विकास गरी पूर्ण क्रियाशिल तुल्याइने छ ।

च. सुशासन

- ❖ दिगो बिकासका लक्ष्य हासिल गर्ने गरि सबै बिषयगत र क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमबिच अन्तरआबद्धता कायम गरिनेछ । दिगो बिकासका लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गरिनेछ ।
- ❖ मुख्य कार्यालयमा एकिकृत हुनेगरि ईकाई कार्यालयमा सेवा प्रवाहको एकद्वार प्रणालीको बिकास गरिनेछ । जनगुनासो सम्बोधनका लागि हरेक वडामा गुनासो सुनुवाई संयन्त्र ब्यबस्था गरि सरकारी सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- ❖ सबै प्रकारको भ्रष्टाचार प्रति शुन्य सहनशिलताको नीति लिइनेछ ।
- ❖ शाखागत कामकारबाहीको मासिक प्रतिबेदन सहितको बिबरण एकिकृत प्रणालिमा प्रबिष्टी गरि अभिलेख प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- ❖ घर घरमा प्राविधिक सेवा, जनतालाई उत्पादन र निर्माणमा टेवा भन्ने मूल नारालाई सार्थकता प्रदान गर्न सेवाहरूलाई जनमुखी बनाइनेछ ।
- ❖ पहिलो पंचवर्षीय योजनाको समीक्षा गर्दै दोस्रो पंचवर्षीय योजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

छ. कर्मचारी प्रशासन

- ❖ कार्यालयको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गरी कर्मचारी दरबन्दी संख्याको एकिन गर्दै कार्यालयमा आवश्यक जनशक्ति ब्यबस्थापन गरी सेवा प्रवाहलाई सुदृढ बनाइनेछ ।
- ❖ कर्मचारीलाई सेवाप्रति लगनशील, जिम्मेवार, उत्तरदायी र कर्तव्य निष्ठ बनाउन दण्ड र पुरस्कारको नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ कर्मचारीको पेशागत दक्षता अभिवृद्धि गरी आवश्यक बिषयक्षेत्रमा पाराङ्गत बनाउन र कर्मचारीको आफ्नो रुचिका आधारमा नभई कार्यप्रकृतिको आधारमा जिम्मेवारी दिने

अबधारणालाई सार्थकता प्रदान गर्न आन्तरिक रूपमा चक्रिय सरुवा प्रणाली लागू गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- ❖ क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक सेवा प्रवाहलाई जोड दिईनेछ । सोका लागि सम्बन्धित सरोकारबालाको रूपमा जिम्मेवार पदाधिकारी र कर्मचारीलाई सो कार्यको आबद्धतामा जोड दिईनेछ र नमुनाका रूपमा सेवाग्राही र सेवाप्रदायकबीच मापदण्डका आधारमा क्षतिपूर्ति लिने दिने व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ ।

ज. राजश्व

- ❖ नागरिकहरूमा कर तिर्ने संस्कार निर्माणका लागि कर प्रतिको सचेतना र सम्बेदनशिलता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- ❖ बस्ती बस्तीमा पुगी कर संकलन सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि घुम्ती शिविरमार्फत कर संकलनको अभियान संचालन गरिनेछ ।
- ❖ कर संकलनलाई अझ बढी व्यवस्थित बनाउन र कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन समयमा कर तिर्ने, धेरै कर तिर्ने करदातालाई पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ आन्तरिक आयलाई बृद्धि गर्न कर तथा सेवा शुल्कका थप दायराहरू थप बिस्तार गर्दै लगिनेछ ।

झ. न्यायिक कार्य सम्बन्धी व्यवस्था

- ❖ विवाद निरूपणको कार्यलाई व्यवस्थित, गैर विभेदकारी र न्याय मूलक बनाउदै सामाजिक न्यायका आधारमा न्याय सम्पादन गरिनेछ ।
- ❖ प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र मार्फत विवाद निरूपण गरी बास्तबिक न्यायको अनुभुति गराईनेछ ।
- ❖ न्यायिक समितिको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी न्यायिक सेवालाई प्रभावकारी र परिष्कृत बनाउदै लगिनेछ ।
- ❖ न्यायिक समिति मार्फत कानुनी साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ज. सामाजिक सुरक्षा , राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण

- ❖ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउनको लागि क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ❖ लाभग्राहीको खातामा सीधै निकास हुने गरी विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली (EFT) मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

ट. गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्र

- ❖ राष्ट्रिय एवं अन्तराष्ट्रिय, सामुदायिक एवं गैर सरकारी संघ सस्थासंग विकासमा साझेदारी गर्दै जवाफदेही र मर्यादित बनाउदै पारदर्शी र व्यवस्थित रूपमा परिचालन गर्न "एन जि ओ डेस्क" स्थापना गरी गाउँपालिका मातहतमा ल्याइने छ ।

- ❖ विकासमा सार्वजनिक निजी साझेदारी नीतिलाई आयोजना तथा कार्यक्रमको स्वरूपअनुसार वास्तविक कार्य नीतिमा परिणत गरिने छ । विकास निर्माणमा जनसहभागिता र निजी क्षेत्रको भूमिका समेत स्थापित गर्दै व्यवहारीक रुपमा लागू गरिने छ ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यूहरु,

सामाजिक आर्थिक क्षेत्रलाई पुनर्जीवन दिई विकास निर्माणलाई तीव्रता दिने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव पेश गरेको छु । तसर्थ महामारीको असर न्युन गर्दै आर्थिक सामाजिक क्षेत्र थप गतिशिल हुनेछन, पारस्परिक सम्मान र अवसर सहित सामाजिक न्याय कायम हुनेछ र सम्बृद्ध, नेपाल सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पुरा गर्न कोशेढुङ्गा सावित हुनेछ ।

गाउँपालिकाको सम्बृद्धि र विकासमा एकाकार भई विविधतायुक्त विशेषतालाई आत्मसात गरी विविधता बिच एकता, सामाजिक, सास्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सद्भावलाई संरक्षण तथा निरन्तरता दिन साथ दिनुभएकोमा गाँउपालिका भित्रका विभिन्न राजनैतिक दल, बुद्धिजीवि, समाजसेवी, राष्ट्रसेवक, निजी, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्र, श्रमिकवर्ग, नागरिक समाज, आम सञ्चारजगत लगायत सम्पूर्ण दाजुभाई दिदिबहिनीहरुलाई बिशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै भविष्यमा समेत सोही प्रकारको भूमिकाको अपेक्षा गर्दछु ।

अन्त्यमा,

समय संवेदनशिल छ, राम्रो साबित गर्न धेरै राम्रो गर्नुपर्छ, आलोचित हुन एक गल्ती वा एउटा भ्रम काफी हुन्छ । तसर्थ आँधीखोला गाँउपालिकाको बिकासको मार्गदर्शनको रुपमा प्रश्नलाई प्रोत्साहित र आलोचनालाई स्वागत गरी यस नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमामा छायाँ होईन, ऐनाको रुपमा ग्रहण गर्नका सुझाव सल्लाह दिनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, राजनीतिक दलका प्रतिनिधी लगायत सम्पूर्ण आँधीखोलावासी जनतालाई हृदयदेखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छु र यस नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी स्थानीय सरकारको औचित्य स्थापित गरी समृद्ध आँधीखोला निर्माणमा समेत सबैको सकारात्मक भूमिका रहनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी पाल्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरू प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद नमस्कार ।

विश्वनाथ पौडेल

अध्यक्ष

आँधीखोला गाउँपालिका

जय आँधीखोला !!

२.२ व्यय र स्रोत व्यवस्थापन:

पन्ध्रौँ गाउँसभामा गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री **सिता थापा**द्वारा प्रस्तुत आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट बक्तव्य

यस गरिमामय पन्ध्रौँ गाँउ सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

सभा सचिवज्यू, सभा सदस्यज्यूहरू, कर्मचारी मित्रहरू, सम्पूर्ण आँधीखोलावासी आदरणीय बुवा आमा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू, पत्रकार मित्रहरू साथै प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत, यस आँधीखोला गाँउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ प्रस्तावित आय व्यय विवरण सुनिरहनु र हेरिरहनु भएका सम्पूर्ण आदरणीय महानुभावहरू !!

नेपाली जनताको आम सहभागिता, उच्च वलिदान, ऐतिहासिक संयुक्त जन आन्दोलनबाट प्राप्त संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधान, २०७२ ले स्थापित गरेको तीन तहको सरकार मध्ये संघीय र प्रदेश सरकारले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सहित वार्षिक आय व्यय विवरण प्रस्तुत गरिसकेको सन्दर्भमा, आ.व. २०८१/०८२ को लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित सभा अध्यक्ष ज्यू मार्फत सभामा पेश भै सर्वसम्मत पारित समेत भै सकेको छ। संवैधानिक प्रावधान बमोजिम सम्मानित पन्ध्रौँ गाउँसभाको प्रथम बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा आधारित दोश्रो बैठक समक्ष आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि अनुमानित आय व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।

सर्वप्रथम:

संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको स्थापनाको लागि नेपाली जनताबाट भएका पटक पटकका जनआन्दोलन र शान्तीपूर्ण जनक्रान्तिका क्रममा शाहदात प्राप्त गर्नुहुने महान शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै उच्च सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहन्छु। पटक पटकका आन्दोलनमा घाइते हुनुभएका अथक योद्धाको पूर्ण स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै यो परिवर्तनका संवाहक सम्पूर्ण जन समुदायप्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु।

नेपालको संविधान २०७२ ले अंगिकार गरेको प्रावधानलाई कार्यान्वयन गर्दै संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपाललाई संस्थागत गर्ने क्रममा दोश्रो कार्यकालको लागि २०७९ मा सम्पन्न निर्वाचनबाट स्थानीय सरकारको रूपमा दुई वर्ष पूरा गरी तेस्रो वर्षको प्रवेश विन्दुमा रहेका छौं। पन्ध्रौँ सभाको प्रथम बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमलाई आम समुदायले महशुस र प्रत्याभूति गर्न सक्ने गरि सोही नीति तथा कार्यक्रममा आधारित भई, आँधीखोलावासी आम समुदायको प्रगति र सम्वृद्धिको रेखाङ्कन गर्न यस सम्मानित सभा समक्ष उपस्थित भएका छौं। आम समुदायको भावना, मूलुकको सार्वभौमिकता, राष्ट्रियता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधीनता, स्वभिमानता एवं दिगो शान्ति, स्थायित्व, विकास, सम्वृद्धि, सामाजिक न्याय र समावेशीताको मूल्य मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै सबै प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु।

संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको प्रचलित कानूनको दायरामा रहि पन्ध्रौं सभाको प्रथम बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमको जगमा उभिएर समाजका प्रवृद्ध व्यक्तिहरु, समाजसेवी, राजनितिक दल, सामाजिक व्यक्तिहरु, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था शिक्षक, कर्मचारी, पत्रकार, युवा, महिला, जनजाति उत्पीडित समुदाय समेतबाट प्रत्यक्ष भेटघाट अन्तरक्रिया साथै सामाजिक संजाल फेसबुक, भाईबर, म्यासेन्जर, इमेल जस्ता माध्यमबाट प्राप्त सुझावलाई समेत आत्मसाथ गर्दै यो आ.व २०८१/०८२ को लागि प्रस्तावित बजेट समावेशीताको सिद्धान्त र पालिकाको सामर्थ्यतामा आधारित भई तयार गरिएको व्यहोरा अवगत गराउँदछु।

यस सभाका सभाध्यक्ष महोदय, सभा सचिवज्यू, सभा सदस्य ज्यू, कर्मचारी, पत्रकार तथा आदरणीय महानुभावहरु,

कमजोर अर्थतन्त्र, बढ्दो महङ्गी र पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यवृद्धिका कारण शिथिल भएको अर्थतन्त्रलाई पुनरुत्थान, जनस्वास्थ्यको रक्षा र जनजिविकाका सबाललाई सुचारु बनाउने गहन जिम्मेवारी हाम्रो काँधमा रहेको छ। सीमित साधन, स्रोत र बजेटको परिधिभित्रबाट असीमित ईच्छा, आकाङ्क्षा र योजनाहरूलाई समेट्दै दिगो, प्रभावकारी र किफायती योजना कार्यान्वयन मार्फत आम आँधीखोलावासी समुदायलाई सार्थक समृद्धिको प्रत्याभूति दिन हामी प्रतिबद्ध छौं।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाको विकासको आवश्यकता, दीर्घकालिन विकासका लक्ष्य, संबिधानको अनुसूचीमा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकारहरुको सीमारेखा भित्र रही सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुरूप गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, गाउँपालिकाको दोश्रो आवधिक विकास योजना, पन्ध्रौं योजना, राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त मार्गदर्शन, विषयगत समितिहरुको बैठक, राजनीतिक दल, बिद्यत बर्ग, नागरिक समाज, आम नागरिक, निजी क्षेत्र लगायत अन्य सरोकारवालाहरु संग प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष छलफल र अन्तरक्रिया गरी प्राप्त सुझावहरुलाई आधार लिएको पनि स्मरण गर्न चाहन्छु।

नेपालको संबिधानको धारा २३० को उपधारा (१) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ को प्राबधान बमोजिम गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले पन्ध्रौं गाँउसभाको दोस्रो पूर्ण बैठकमा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को राजश्व-व्यय (बजेट) को अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु। प्रस्तुत बजेटलाई आयातबाट उत्पादनतर्फ, जोखिमबाट समष्टिगत आर्थिक स्थिरतातर्फ र बज्चितिकरणबाट समावेशिता तर्फको प्रस्थान बिन्दुको बजेटको रूपमा प्रस्तुत गरेको छु।

स्थानीय स्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग गर्दै गाउँपालिकाको चौतर्फी विकासका लागि गाउँ सभाद्वारा स्वीकृत आ. व. २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रमको साथै गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले स्वीकृत गरेको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ मा अवलम्बन गरिने बजेट तथा कार्यक्रमको आधारमा यो बजेट तय गर्दा संघीय एवं प्रदेश सरकारबाट प्राप्त गरेका एवं गर्ने वित्तीय समानीकरण, सशर्त अनुदान, राजस्व बाँडफाड एवं आन्तरिक स्रोत समेतलाई मुख्य आधार बनाइएको छ।

जनताले आफ्ना आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्ने योजनाहरू आफ्नै सहभागितामा छनौट गर्न सक्नु भन्ने उद्देश्यले बस्ति तथा टोल स्तरबाट भेला छलफल गरी योजना संकलन गर्दै जन आकांक्षा समेट्दै

जनप्रतिनिधिहरूको विकासको चाहना पूरा गर्न मौजुदा कानुनी व्यवस्थाको परिधिमा रही विभिन्न चरणहरू पार गर्दै जनभावना, लक्षित वर्ग, हिसांपिडित, द्वन्दपिडित, विपद पिडित, सामाजिक पीडितहरूका भावनाहरूलाई प्राथमिकताका साथ अग्रपङ्गतिमा राखी सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुरूप प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमहरू तयार पारिएको छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सर्वप्रथम म गत आ.व. २०७९/०८० को आम्दानी र खर्चको यथार्थ विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आम्दानी तर्फ

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान ३९ करोड ५६ लाख २५ हजार ६ सय ९७, राजस्व बाडफाडँ तर्फ ५ करोड ५६ लाख २७ हजार १२, गत आ.व. को जिम्मेवारी सहित आन्तरिक आय लगायत अन्य विविध क्षेत्रको आम्दानी ; १२ करोड ४९ लाख ३७ हजार १ सय ५७ र जनसहभागिता लगायतको रू ५ करोड १८ लाख ६ हजार ४४ गरी जम्मा कुल आय: **६२ करोड ७९ लाख ९५ हजार ९ सय १० रूपैयाँ** हुन गएको देखिन्छ।

व्यय तर्फ

चालु खर्च तर्फ: ३३ करोड ६७ लाख ३५ हजार ४ सय ७१, पूँजीगत खर्च तर्फ: २२ करोड १८ लाख ९६ हजार ३ सय २० गरी कुल जम्मा कुल खर्च: **५५ करोड ८६ लाख ३१ हजार ७ सय ९१** खर्च हुन गई बाँकी रकम अ.ल्या. भइ जिम्मेवारी हस्तान्तरण भई आएको देखिन्छ।

अब म चालु आ.व. २०८०/०८१ को प्रस्तावित एवं संसोधित आय व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आ. व २०८०/०८१ को सम्पूर्ण कारोबार सकिन अझै केही समय बाँकी रहेकोले संसोधित आय व्यय अनुमान तथा जेठ मसान्त सम्मको यथार्थ विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आ.व. २०८०/०८१ को प्रस्तावित एवं संसोधित आय अनुमान

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नगद मौजुदात, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजस्व बाँडफाँड समेत गरी जम्मा रू ९५ लाख, नगद सहभागितामा ७० लाख हुने अनुमान गरिएको थियो । त्यस्तै संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू ८ करोड ३८ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट रू ६ करोड ८५ लाख ४९ हजार, सशर्त अनुदान चालु तर्फ रू २१ करोड १९ लाख, सशर्त अनुदान पूँजीगत तर्फ रू ३ करोड ५० लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान पूँजीगत रू १ करोड ६५ लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान रू १ करोड १५ लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड १ लाख २० हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट रू ४३ लाख ७३ हजार, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू ६० लाख, प्रदेश सरकार शसर्त

अनुदान पूँजीगत ५० लाख, सडक बोर्ड २५ लाख, पर्यटन बोर्ड २७ लाख गरी कुल ६१ करोड ८१ लाख ५२ हजार ७ सय हुने अनुमान गरेकोमा,

संसोधित आय तर्फ

यस आ.व. २०८०/०८१ मा जिम्मेवारी हस्तान्तरण भई आएको अ.ल्या. रकम, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व बाँडफाँड समेत गरी जम्मा रू ९५ लाख, नगद सहभागितामा पूँजीगत तर्फ रू १५ लाख ६० हजार हुने त्यस्तै, संघीय सरकार बाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू ८ करोड ३८ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट रू ६ करोड ८५ लाख ३९ हजार ७ सय, सशर्त अनुदान तर्फ रू ३१ करोड ८५ लाख ४ हजार १ सय ८०, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू १ करोड ५० लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट रू ३९ लाख ९ हजार ४ सय ३, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू ६० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान ४० लाख गरी कुल रू. ५२ करोड ७१ लाख ५२ हजार ७ सय संसोधित आय अनुमान प्रस्तुत गर्दछु।

हालसम्म प्रस्तावित आय अनुमानका विभिन्न शिर्षकहरूबाट रू. ३८ करोड ८७ लाख ६४ हजार ८ सय ९७ वास्तविक आम्दानी हुन गएकोमा खर्च तर्फ चालु शिर्षकमा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च र आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक शैक्षिक सामाजिक न्याय तथा समावेशिकरण र सुशासन तर्फ (सशर्त समेत) को कुल बजेट मध्ये हाल सम्मको खर्च रू २४ करोड १६ लाख ६९ हजार ६ सय ९३ (७०.७७ प्रतिशत) र पूँजीगत तर्फ ९ करोड ६४ लाख ४ हजार ३ सय २२ (५१.९१ प्रतिशत) रहेको छ ।

नेपाल सरकारले लिएको नीति र तोकेको दरमा गत विगत वर्षदेखि नै दिँदै आएको सामाजिक सुरक्षा तर्फ शंसोधित आय अनुमान रू १२ करोड ४४ लाख ८७ हजार रहेको छ ।

चालु आ.व मा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान तर्फको अन्तिम किस्ता बापतको ५० प्रतिशत रकम हालसम्म नआएको र राजश्व बाँडफाँड तर्फको संघीय सरकारबाट निर्धारण गरी पठाएको सीमा भन्दा कम रकम प्राप्त भई गाउँपालिकामा आ.व २०८१/०८२ मा थप दायित्व सृजना हुने देखिएको छ ।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू, सभासद् ज्यू हरू एवं उपस्थित महानुभावहरू,

"कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार, सेवा विकास सुशासन र सम्बृद्धि नै हाम्रो कार्यभार" भन्ने मूल नाराका साथ आँधीखोला गाउँपालिकाको समृद्धिको यात्रालाई अगाडी बढाउने सोच अनुरूप पन्ध्रौँ गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि गाउँ कार्यपालिकाले पारित गरी पेश गरेको आ.व २०८१/०८२ को बजेट तथा कार्यक्रमहरूमा भएको अनुमानित आय तथा व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आय तर्फ

यो वर्ष खर्च नभई बाँकी रही जिम्मेवारी हस्तान्तरण हुने आर्थिक वर्षको मसान्त पछि नै एकिन हुने भएकोले सोही अनुसार रहने गरी अनुमानित रू १० करोड ३ लाख ८५ हजार, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजस्व बाँडफाँड समेत गरी जम्मा १ करोड १० लाख ८० हजार, नगद सहभागितामा पूँजीगत तर्फ रू २० लाख तथा चालु कार्यक्रमको कृषि अनुदान र अन्य कार्यक्रमको लागि २० लाख गरी कूल ४० लाख हुने अनुमान गरिएको छ। त्यस्तै संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू ८ करोड ३६ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट रू ७ करोड २८ लाख, सशर्त अनुदान चालुतर्फ २१ करोड ११ लाख ४२ हजार, सशर्त अनुदान पूँजीगत तर्फ रू २ करोड १३ लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू १ करोड ५० लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान रू १ करोड ५० लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड १ लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँड रू ४२ लाख, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू ६० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान पूँजीगत ४० लाख गरी कुल ५५ करोड ८६ लाख ७ हजार हुने अनुमान गरिएको छ।

नेपाल सरकारले तोकेबमोजिम विगत वर्षदेखि नै दिँदै आएको सामाजिक सुरक्षा तर्फको रकम छुट्टै सिलिङको रूपमा प्राप्त हुने र सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध लाभग्राही वर्गमा प्रत्यक्ष खर्च हुने भएकोले यस बजेटमा समावेश गरिएको छैन।

व्यय तर्फ

चालु खर्च

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च एवम् कार्यक्रम तर्फ	६ करोड ८७ लाख २८ हजार
आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, सुशासन, न्याय तथा समानता, लैङ्गिक समावेशीकरण तर्फ	६ करोड ७९ लाख २२ हजार

पूँजीगत खर्च

पूँजीगत खर्च तथा पूर्वाधार विकास निर्माण	१६ करोड ४५ लाख १५ हजार
--	------------------------

सशर्त, समपूरक, विशेष (संघ र प्रदेश तर्फ चालु पूँजीगत सहित)

सशर्त अनुदान (हस्तान्तरित कार्यक्रम)	२५ करोड ७४ लाख ४२ हजार
--------------------------------------	------------------------

जम्मा रू. ५५ करोड ८६ लाख ७ हजार मात्र

गाउँसभाका आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को बजेटका उद्देश्यहरू पेश गर्दछु –

- ❖ गाउँपालिकाको आर्थिक सामाजिक एवं पूर्वाधार विकासको सम्भावनालाई मूर्त रूप दिने,
- ❖ कृषक तथा युवा लक्षित कार्यक्रम मार्फत आय आर्जन तथा रोजगारी बृद्धि गर्ने,
- ❖ ग्रामिण क्षेत्रमा विकासका पूर्वाधारहरू तयार गरी बसाई सराई नियन्त्रण गर्दै आकर्षक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,
- ❖ संघीय एवं प्रदेश सरकारले लिएका आर्थिक सामाजिक एवं मानवीय विकासका सुचकांकहरूमा उल्लेख्य बृद्धि गरी आँधीखोला गाउँपालिकावासीको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्ने,
- ❖ गाउँपालिका भित्र रहेका आर्थिक, सामाजिक रूपमा पिछडिएका वर्गको उत्थान गर्दै गरिबी न्यूनीकरण मार्फत दीगो विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्ने,
- ❖ सुशासनलाई प्रबर्द्धन गर्दै सेवा प्रवाहलाई सहज, सरल र पारदर्शी एवं सूचना प्रविधीमैत्री तुल्याउने,
- ❖ सबै प्रकारका रोग र विपदबाट नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउने,
- ❖ पर्यटकीय पूर्वाधार संरचनाहरूको विकास गर्दै रोजगारी सिर्जनाका साथ आयस्तर बढाउने,
- ❖ गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा प्रस्तुत भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई थप सशक्त एवं प्रभावकारी बनाउने,

उल्लेखित उद्देश्यहरू हासिल गर्नका लागि प्रस्तावित बजेटमा देहाय बमोजिमका क्षेत्रगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- ❖ आँधीखोला गाउँपालिकाको शिक्षामा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गरी गाउँपालिकालाई शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,
- ❖ गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार गर्दै आधारभूत, प्राथमिक र उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने,
- ❖ कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी आय आर्जनको प्रमुख श्रोतको रूपमा विकास गर्दै ग्रामिण अर्थतन्त्रको सबलिकरण गर्ने,
- ❖ सबै घरधुरीहरूमा आधारभूत खानेपानीको पहुँच स्थापित गर्दै स्वच्छ, सफा, खानेपानी आम नागरिकमा पुर्याउने,
- ❖ सडक संजाल विस्तार एवं पालिका भित्रका सडकहरूको स्तरउन्नति गर्दै बाह्रै महिना सडक यातायात संचालन हुने व्यवस्था मिलाउने,

- ❖ गाउँपालिकाको क्षेत्रगत रूपमा आवश्यक पूर्वाधार संरचनाहरू निर्माण गरी पूर्वाधार सेवाहरूको पहुँच स्थापित गर्ने,
- ❖ विभिन्न जातजाति, धर्म, संस्कृति, कलाको संरक्षण गर्दै महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपांग, आदीवासी, जनजाति, दलित पिछडिएको वर्ग लगायत आर्थिक सामाजिक रूपमा कमजोर वर्गको उत्थान गर्दै सामाजिक न्याय र समतामूलक समाज निर्माण गर्ने,
- ❖ संघीयताको कार्यान्वयन, गुणस्तरीय तथा पहुँच युक्त सार्वजनिक सेवा प्रवाह, उत्तरदायी तथा पारदर्शी शासन प्रणाली सुदृढीकरण गरी आँधीखोलाबासी जनताको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्दै “सम्बद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय लक्ष्य पूरा गर्ने ।

आर्थिक ऐन र विनियोजन ऐन

- ❖ आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नका निम्ति स्थानीय कर दस्तुर, शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न नेपालको संविधानको धारा- २२८ को उपधारा २ बमोजिम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी यस गाउँसभा समक्ष आर्थिक विधेयक र सोका अनुसूचीहरू स्वीकृतका लागि यसै साथ पेश गरेको छ ।
- ❖ आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत विनियोजन विधेयक यसै साथ सम्मलन गरी स्वीकृतिका लागि पेश गरेको छ ।
- ❖ प्रस्तावित आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन हुने आयोजन तथा कार्यक्रमको विस्तृत विवरण वार्षिक विकास कार्यक्रम अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरेको छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू एवं आदरणीय उपस्थित महानुभावहरू,

- ❖ आँधीखोला गाउँपालिकाका पन्ध्रौं सभाको पहिलो बैठकबाट पारित नीति मूर्तरूप प्रदान गर्न हामीले उच्चतम मितव्ययिता लाई आत्मसाथ गर्दै आ.व. २०८१/०८२ को आय/ व्यय अनुमानित बजेट समग्र आर्थिक परिवेश र आँधीखोलाको आवश्यकतामा आधारित भई नीति तथा कार्यक्रममा प्राथमिकतामा रहेका कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य र स्वरोजगारीका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्दै बजेट विनियोजन भएको छ । भौतिक पूर्वाधारमा उल्लेखनीय प्रगति गरिएको साथै कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा र स्वरोजगारीका सुचकाङ्कहरू पनि क्रमशः प्रगति उन्मुख रहेका छन्। प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयन पश्चात समग्र नागरिकको आर्थिक, सामाजिक जिवन, अभिवृद्धि गर्दै

गुणस्तरिय शिक्षा स्वास्थ्य र रोजगारीमा अभिवृद्धि गर्न सबै नागरिकले राज्यबाट सामाजिक सुरक्षा एवम संरक्षण तथा समावेशी विकास प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने र स्वस्थ शिक्षीत, समून्नत सुसस्कृति र न्यायपूर्ण समाज निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा लिएको छ ।

- ❖ संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ जारी भई संविधानाने प्रत्याभूत गरेको संवैधानिक अधिकार अंगीकार गर्दै, स्थानीय सरकारले सम्पादन गर्नुपर्ने अधिकार र कर्तव्यको बीचमा आर्थिक तथा सामाजिक विकासको जगमा उभिदै सम्वृद्ध आँधीखोला, सुखी आँधीखोला वासीको आकाक्षां हाँसिल गर्ने ईमान्दारिता र उत्साहका साथ लाग्न हामी प्रतिवद्ध छौं। हामीलाई निरन्तर साथ सहयोग, सल्लाह, सुझाव र हौसला प्रदान गर्नुहुने सबै राजनीतिक दल, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी ज्यूहरु, संघीय/ प्रदेश माननिय ज्यू, सामाजिक संघ संस्था, निजी क्षेत्र, संचार जगत, सुरक्षाकर्मी, स्वदेश तथा विदेशमा रहेनु हुने आम यूवा समूदाय, लगायत सम्पूर्ण महानुभाव प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै आगामी दिनमा पनि यस्तै सहयोग, राय, सल्लाह र सुझावको अपेक्षा राखेका छौ ।
- ❖ आर्थिक परिस्थितिको कारण राजस्वमा कमी, गाउँपालिकाको अनुमानित आय एवम् राजश्व प्राप्त हुन नसकेको खण्डमा योजना तथा कार्यक्रम आगामी आर्थिक वर्ष कार्यान्वयन एवम् स्रोत सुनिश्चितता गर्न नसकेमा त्यस्ता आयोजनाहरू आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा क्रमशः कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ❖ संवैधानिक अधिकार र यसै बजेटको परिधिभित्र रहेर आ.व. २०८१/०८२ का योजनाहरू संचालन हुनेछन् । पूर्वाधार तर्फका योजनाहरू फाल्गुन मसान्तसम्म र अन्य कार्यक्रमहरू जेष्ठ मसान्तसम्म कार्यान्वयन भै सकनपर्ने सवल पक्षलाई यस आ.व. मा समेत लागू गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ।यसले समग्र गाउँपालिकाको भौतिक पूर्वाधार लगायत आर्थिक सामाजिक क्षेत्रको समग्र विकासमा विगत वर्ष झैं सकारात्मक प्रभाव पार्नेछ भन्ने आशा गरेको छ।यस गाउँपालिकाको बजेट तयारीको क्रममा विभिन्न चरणहरूमा आ-आफ्नो स्थानबाट मार्गदर्शन दिनुहुने राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, सामाजिक संघ संस्था, टोल विकास संस्था लगायतका सामाजिक सञ्जालबाट समेत महत्वपूर्ण सल्लाह सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।त्यसैगरी सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको सुरुवात सँगै आजको यस समारोहलाई सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न सहयोग पुर्याउनुहुने गाउँपालिकाका श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू, पूर्व जनप्रतिनिधी एवं बहालवाला जनप्रतिनिधी ज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरू एवं सम्पूर्ण आँधीखोलावासीहरूमा धन्यवाद प्रकट गर्न चाहन्छु । प्रस्तुत योजना तथा कार्यक्रम आँधीखोला गाउँपालिकाको एक महत्वपूर्ण कोशे ढुङ्गाको रूपमा रहनेछ र यसको सफल कार्यान्वयनमा सबै पक्षहरूबाट विगत वर्षको झैं रचनात्मक सहयोग प्राप्त हुनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु ।

अन्त्यमा, मुलुकभित्र र बाहिर रहनु भएका, गाउँपालिकाको आधिकारिक सामाजिक सञ्जालबाट प्रत्यक्ष प्रसारण सुनिरहनुभएका आँधीखोलावासी तथा नेपाली आमाबुवा, दिदीबहिनी तथा दाजुभाइ लगायत सम्पूर्णमा सवल, समृद्ध र न्यायपूर्ण आँधीखोला निर्माणमा योगदान गर्न अनुरोधका साथ विदा हुन चाहन्छु ।

धन्यवाद नमस्कार

जय आँधीखोला

जय आँधीखोला वासी !!!

२.३ मुख्य मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरू

आँधीखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, स्याङ्जा

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ. व. : २०८१/०८२

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	स्रोत	जम्मा बजेट (हजारमा)	कैफियत
८०४४३५०२१०१ आँधीखोला गाउँपालिका						
१	खोप, गाउँघर क्लिनिक, आमा समुह बैठक संचालन प्रोत्साहनको लागि स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई यातायात खर्च	स्वास्थ्य	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००	
२	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता तथा कर्मचारीको तलब	शिक्षा	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००	
३	पारिश्रमिक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,८०,००	

४	पारिश्रमिक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००
५	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता र बित्तिय साक्षरता सहजकर्ताको तलब भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,७४
६	माध्यमिक विद्यालयमा कम्प्युटर शिक्षक तलब	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००
७	रिटनी स्वयंसेवकको पारिश्रमिक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,१५
८	पारिश्रमिक पदाधिकारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१११२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
९	पारिश्रमिक पदाधिकारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७३,००
१०	पोशाक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,५०
११	महंगी भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००
१२	फिल्ड भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
१३	कर्मचारीको बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००

१४	अन्य भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००
१५	अन्य भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३९	राजस्व बॉर्डफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	४,००
१६	कर्मचारी कल्याण कोष	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१२१४	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
१७	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१८	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	८,००
१९	इन्धन (पदाधिकारी)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२११	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००
२०	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१३,००
२१	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१५,००
२२	जिवन दुर्घटना बिमा आवद्धता योगदान रकम	स्वास्थ्य	२२२१४	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००
२३	बिमा तथा नवीकरण खर्च (सवारी साधन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००

२४	बिमा तथा नवीकरण खर्च (पदाधिकारी बिमा)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,२०
२५	बिमा सचेतना तथा सहूलियत कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२२१४	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
२६	महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको ५०% स्वास्थ्य बिमा योगदान रकम	स्वास्थ्य	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००
२७	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००
२८	कोल्ड स्टोर ब्यबस्थापन, मर्मत तथा सञ्चालन	कृषि	२२२३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
२९	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
३०	एम्बुलेन्स सेवा संचालन	स्वास्थ्य	२२२९१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
३१	एम्बुलेन्स सेवा संचालन	स्वास्थ्य	२२२९१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००
३२	कृषि ल्याबमा आवश्यक सामग्री खरिद	कृषि	२२३११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
३३	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२०,००

३४	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
३५	स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत कक्षा नर्सरी देखि ५ सम्मका सामुदायिक विद्यालयमा स्थानीय विषय तथा अन्य विषयका अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तक वितरण	स्वास्थ्य	२२३११	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
३६	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
३७	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
३८	स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण तथा छपाई	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	९,००
३९	स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण तथा छपाई	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बॉर्डफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००
४०	स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण तथा छपाई	शिक्षा	२२३१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
४१	इन्धन - अन्य प्रयोजन (एम्बुलेन्स संचालन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१४	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०
४२	इन्धन - अन्य प्रयोजन (कोल्ड रुम संचालन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१४	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००
४३	त्रैमासिक स्वतः प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००

४४	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	राजस्व बॉर्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	८,००
४५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
४६	शैक्षिक कार्यपात्रो निर्माण	शिक्षा	२२३१५	राजस्व बॉर्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	३,००
४७	स्वास्थ्य वार्षिक प्रोफाईल तयारी तथा प्रकाशन	स्वास्थ्य	२२३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
४८	स्वास्थ्य वार्षिक प्रोफाईल तयारी र प्रकाशन	स्वास्थ्य	२२३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
४९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	राजस्व बॉर्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	११,००
५०	गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण क्षेत्रको नक्सा किताब (MAP Book)	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२४११	राजस्व बॉर्डफॉण्ड - प्रदेश सरकार - नगद	४,००
५१	सेवा र परामर्श खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४११	राजस्व बॉर्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१३,९१
५२	सेवा र परामर्श खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४११	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
५३	सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परीक्षण	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४११	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००
५४	फ्री वाईफाई जोन कार्यक्रम	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२४१२	राजस्व बॉर्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१,५०

५५	मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन कार्यक्रमको निरन्तरता तथा जडान भएका सफ्टवेयरको AMC	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२४१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००
५६	मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन कार्यक्रमको निरन्तरता तथा जडान भएका सफ्टवेयरको AMC	संचार तथा सूचना प्रबिधि	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
५७	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००
५८	करार सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५०,००
५९	कर्मचारी तालिम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५११	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००
६०	उपभोक्ता समितिको तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००
६१	किसान सुचिकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
६२	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीका लागि तालिम सेमिनार गोष्ठी र कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००
६३	जनप्रतिनिधि र कर्मचारीका लागि तालिम सेमिनार गोष्ठी र कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
६४	टोल विकास संस्थालाई अनुदान / तालिम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
६५	मागमा आधारित तालिम संचालन	पशुपन्डी विकास	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००

६६	रेविज रोग नियन्त्रण तथा सचेतना कार्यक्रम	पशुपन्थी विकास	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
६७	सहकारी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	राजस्व बॉडफॉड - संघीय सरकार - नगद	३,००
६८	सहकारी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
६९	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
७०	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	राजस्व बॉडफॉड - संघीय सरकार - नगद	३,००
७१	अतिविपन्न तथा विपन्न कडा जन्य रोगीहरुको औषधी उपचार सहायता रकम	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
७२	अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००
७३	अनुदानमा उन्नत जातका बिउ विजन, फलफुल विरुवा, कृषि उपकरण तथा औजार वितरण	कृषि	२२५२२	राजस्व बॉडफॉड - संघीय सरकार - नगद	१२,५०
७४	अनुदानमा उन्नत जातका बिउ विजन, फलफुल विरुवा, कृषि उपकरण तथा औजार वितरण	कृषि	२२५२२	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	१३,००
७५	अपाङ्ग सहायक सामग्री वितरण, क्षमता विकास र सचेतना कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बॉडफॉड - संघीय सरकार - नगद	२,००

७६	आधारभूत तह तथा अन्य कक्षाको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बॉर्डफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२,००
७७	आँधीखोला साँस्कृतिक महोत्सव तथा प्रचारप्रसार कार्यक्रम	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
७८	कर शिक्षा सचेतना तथा करदाता अभिलेखिकरण कार्यक्रम संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
७९	कला संस्कृति संरक्षण	भाषा तथा संस्कृति	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
८०	कृषक पुरस्कार तथा सम्मान कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
८१	कृषक सम्मान कार्यक्रम	पशुपुन्डी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
८२	कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
८३	कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००
८४	खाद्य सुरक्षता तथा उपभोक्ता हित डेक्स संचालन	आपूर्ति	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
८५	खोर, गोठ सुधार कार्यक्रम	पशुपुन्डी विकास	२२५२२	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	३,००
८६	गर्भवति महिला स्वास्थ्य सुधार, सुत्केरी प्रोत्साहन तथा बालबालिकाहरुको पोषण सुधार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००

८७	गर्भवति महिला स्वास्थ्य सुधार, मुत्केरी प्रोत्साहन तथा बालबालिकाहरुको पोषण सुधार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
८८	गाँजा खेति सम्भाव्यता अध्ययन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
८९	घुम्टि माटो तथा बालि शिविर सञ्चालन	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००
९०	छात्रवृत्ति तथा उत्कृष्ट विद्यार्थी सम्मान तथा शिक्षक सम्मान	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
९१	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान तथा दलित सचेतना कार्यक्रम संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	६,००
९२	जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी उस्थानशिलता अभिवृद्धि कार्यक्रम	वातावरण तथा जलवायु	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
९३	तिजगीत प्रतियोगिता संचालन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००
९४	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रको क्षमता विकास ,संचालन, अभिमूखिकरण लगायत न्याय निरूपणसँग सम्बन्धित पुस्तक फर्निचर र उपकरण खरिद	कानून तथा न्याय	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००
९५	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रको क्षमता विकास ,संचालन, अभिमूखिकरण लगायत न्याय निरूपणसँग सम्बन्धित पुस्तक फर्निचर र उपकरण खरिद	कानून तथा न्याय	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००

१६	नर्सरी व्यवस्थापन	कृषि	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - प्रदेश सरकार - नगद	२,००
१७	नवप्रवर्तन साझेदारी कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००
१८	पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम	पशुपन्धी विकास	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	३,००
१९	पशुजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादनलाई प्रशोधन, भण्डारण, डुवानी, बजारीकरण तथा प्रतिफलमा अनुदान कार्यक्रम	पशुपन्धी विकास	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१००	पशुजन्य उत्पादन तथा उप-उत्पादनलाई प्रशोधन, भण्डारण, डुवानी, बजारीकरण तथा प्रतिफलमा अनुदान कार्यक्रम	पशुपन्धी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
१०१	पशुपन्धीसंग सम्बन्धित दिवस संचालन	पशुपन्धी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
१०२	पुष्प खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	२,००
१०३	बाँझो खेत प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
१०४	बाँदर नियन्त्रण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
१०५	बालमैत्री स्थानीय कार्यक्रम संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१५,००

१०६	बालमैत्री स्थानीय कार्यक्रम संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१५,००
१०७	भुई तथा डाले घाँसको विउ वेर्ना वितरण	पशुपन्धी विकास	२२५२२	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	३,००
१०८	महिला हिंसा तथा सामाजिक कुरीति र विभेदविरुद्धको अभिमूखिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
१०९	मासु पसल सुधार तथा अनुगमन व्यवस्थापन	पशुपन्धी विकास	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००
११०	मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	३,००
१११	रैथाने पशुपन्धी संरक्षण कार्यक्रम	पशुपन्धी विकास	२२५२२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००
११२	लागु औषध दुर्व्यसन, आत्महत्या रोकथाम र नियन्त्रणका लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
११३	लोकसेवा आयोग तथा शिक्षा सेवा आयोग कक्षा सञ्चालन	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
११४	वैकल्पिक चिकित्सा सम्बन्धि अभिमूखिकरण कार्यक्रम (योग तथा जिवनशैलि परिवर्तन)	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
११५	विद्यार्थीसँग विज्ञ कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००

११६	शैक्षिक अन्तर्क्रिया प्र. अ वैठक सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००
११७	श्रवणकुमार ज्येष्ठनागरिक गाउँघर स्वास्थ्य क्लिनिक कार्यक्रम संचालन तथा विद्युतीय अभिलेखको लागि Module तयारी, स्वास्थ्यकर्मीहरुको लागि अभिमुखिकरण	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	११,००
११८	शिक्षासंग सम्बन्धित विविध कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००
११९	शिक्षासंग सम्बन्धित विविध कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
१२०	सुन्तला, केरा, काफि, कागति अखबरे खुसानि तथा खुसानि प्रबद्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	४,००
१२१	सुन्तला, केरा, काफि, कागति अखबरे खुसानि तथा खुसानि प्रबद्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	४,००
१२२	साना किसान व्यवसायिक केन्द्र (पकेट) कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
१२३	सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहीको दर्ता नविकरण घुम्ती शिबिर	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
१२४	सामी कार्यक्रम अन्तर्गतका विभिन्न कार्यक्रम संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१२५	अध्यक्ष कप लगायत विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००

१२६	अध्यक्ष कप लगायत विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००
१२७	आधारभूत अस्पताल संचालन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००
१२८	आधारभूत अस्पताल संचालन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००
१२९	कुहिने र नकुहिने फोहोर व्यवस्थापन कार्यक्रम	खानेपानी तथा सरसफाई	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
१३०	महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा बिपत व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१३१	महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा बिपत व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१३२	महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन यातायात खर्च तथा सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,५०
१३३	महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन यातायात खर्च तथा सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,५०
१३४	स्वास्थ्य शिविर संचालन तथा व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
१३५	स्वास्थ्य शिविर संचालन तथा व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
१३६	सार्वजनिक सुनुबाई कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००

१३७	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,००
१३८	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
१३९	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	२०,००
१४०	सभा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७२१	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१४१	अन्य संघ सस्था सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
१४२	अन्य संघ सस्था सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	४,००
१४३	बिपद व्यवस्थापन(बाढी पहिरो, आगलागि लगायत मानव सृजित र प्रकृति सृजित तथा कृषि, पशु, पूर्वाधार, बैदेशिक रोजगार)	विपद व्यवस्थापन	२७२१२	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००
१४४	बिपद व्यवस्थापन(बाढी पहिरो, आगलागि लगायत मानव सृजित र प्रकृति सृजित तथा कृषि, पशु, पूर्वाधार, बैदेशिक रोजगार)	विपद व्यवस्थापन	२७२१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१४५	नागरिक आरोग्य केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च (आयुर्वेद औषधी खरिद समेत)	स्वास्थ्य	२७२१३	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१४६	पशुजन्य औषधी खरिद तथा उपचार सेवा	पशुपन्थी विकास	२७२१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००

१४७	पशुजन्य औषधी खरिद तथा उपचार सेवा	पशुपुन्धी विकास	२७२१३	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००
१४८	अन्य सामाजिक सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
१४९	अन्य सामाजिक सहायता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००
१५०	आकषिभिक कोष चालु	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००
१५१	आकषिभिक कोष चालु	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१९	राजस्व बॉर्डफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००
१५२	आकषिभिक कोष चालु	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२७२१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१५३	एच.आइ.भी. संक्रमित व्यक्तिहरुको लागि पोषण तथा उपचार खर्च सहायता	स्वास्थ्य	२७२१९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००
१५४	वर्शिङ्ग सेन्टरसम्म मुल्केरी गराउन वा फर्केन साथै रिफर गर्नु परेमा निशुल्क एम्बुलेन्स	स्वास्थ्य	२७२१९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५०
१५५	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४३	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००
१५६	प्रद्युम्न पनेरु मा बि आबासिय भवन क्रमागत	शिक्षा	३११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००

१५७	प्रद्युम्न पनेरु मा बि आबासिय भवन क्रमागत	शिक्षा	३११११	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१२,३५
१५८	प्रद्युम्न पनेरु मा बि आबासिय भवन क्रमागत	शिक्षा	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,१७,६५
१५९	जनप्रदिप मा.बि छात्रावास निर्माण क्रमागत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३१११२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३०,००
१६०	जनप्रदिप मा.बि छात्रावास निर्माण क्रमागत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३१११२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७०,००
१६१	कक्षाकोठामा सिकाई कार्यक्रम (ROOM TO READS) कार्यक्रम	शिक्षा	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००
१६२	कक्षाकोठामा सिकाई कार्यक्रम (ROOM TO READS) कार्यक्रम	शिक्षा	३१११३	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१६३	प्रद्युम्न पनेरु मा बि बस खरिद अनुदान	शिक्षा	३११२१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१७,००
१६४	Biometric Device खरिद	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००
१६५	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकीहरुको आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधी, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामग्री व्यवस्थापन	स्वास्थ्य	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००

१६६	आधुनिक यान्त्रीकरणको व्यवस्थापन	उद्योग	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
१६७	गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा अर्थिङ	बिज्ञान तथा प्रबिधि	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००
१६८	गाउँपालिका र वडा कार्यालयमा अर्थिङ	बिज्ञान तथा प्रबिधि	३११२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१२,००
१६९	मेशिनरी तथा औजार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२२	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	११,००
१७०	वडा कार्यालयमा डिजिटल नागरिक वडापत्र	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००
१७१	वडा कार्यालयमा डिजिटल नागरिक वडापत्र	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१५,००
१७२	फर्निचर तथा फिक्चर्स	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००
१७३	अनुदान व्यवस्थापन प्रणाली	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११३४	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००
१७४	डिजिटल प्रविधिमा आधारित सूचना प्रणाली संचालन खर्च	स्वास्थ्य	३११३४	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००
१७५	अर्घौँदी शिरुवारी सडक स्तरउन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१७६	आँधीखोला चक्रपथ निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,००

१७७	आरोट डाँडा मोटरबाटो स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
१७८	आहाल बरपिप्ले चिसाखोला सडक स्तरोन्नति कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००
१७९	आहाल बरपिप्ले चिसाखोला सडक स्तरोन्नति कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२०,००
१८०	कमरे पानी जुम्लीठाना खोला लाकुरी सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१८१	काभ्रे- माझेपोखरी मोटरबाटो स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१८२	कालीखोला थुम अन्धाअन्धी सडक स्तरउन्नति कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१८३	खोरियाघर, सरस्वती मन्दिर हुँदै सम्धीखोला सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७,००
१८४	ग्रामिण सडक सरसफाई कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१५,००
१८५	गाउँपालिका परिसर भित्र सडक स्तरउन्नती तथा घेरावार निर्माण कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	६५,००
१८६	गाउँपालिका परिसर भित्र सडक स्तरउन्नती तथा घेरावार निर्माण कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१५,००
१८७	जुम्ले गोगनपानी बाँगे पन्चासे ग्रामिण सडक क्रमागत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२०,००

१८८	जुम्ले गोगनपानी बांगे पन्चासे ग्रामिण सडक क्रमागत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	३६,००
१८९	जुम्ले गोगनपानी बांगे पन्चासे ग्रामिण सडक क्रमागत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	६४,००
१९०	जनप्रतिप रानाभाट चोक गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,५०
१९१	देउराली रिसलस्वारा सडक स्तरउन्नति कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१९२	धाडधुङ दोविल्ला सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
१९३	धारू भकिम्ले कृषि सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१९४	फुलबारी आर्थर राम्जादेउराली सडक स्तरउन्नति क्रमागत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१९५	फुलबारी आर्थर राम्जादेउराली सडक स्तरउन्नति क्रमागत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,००
१९६	बेत्यानी आँधीखोला पुल काफलटारी सडक स्तरोन्नति कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
१९७	बेत्यानी आँधीखोला पुल काफलटारी सडक स्तरोन्नति कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००
१९८	शिव मन्दिर ठूलीबराए सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००

१९९	सडक बत्ति, सडक सुरक्षा सामग्री तथा सडक सौन्दर्यकरण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२००	सेपत भर्स्यग देउराली पन्चासे ग्रामिण सडक क्रमगत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	४०,००
२०१	सेपत भर्स्यग देउराली पन्चासे ग्रामिण सडक क्रमगत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८०,००
२०२	मागमा आधारित सिंचाई आयोजना निर्माण/सर्मत कार्य	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००
२०३	मागमा आधारित सिंचाई आयोजना निर्माण/सर्मत कार्य	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	२,००
२०४	मागमा आधारित खानेपानी आयोजना निर्माण/सर्मत कार्य	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
२०५	६ नं वडा कार्यालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१५,००
२०६	अर्घौदी मन्दिर कम्पाउन्ड निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२०७	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकीहरुको न्युनतम सेवा मापदण्डका लागि स्वास्थ्य संस्था सुदृढिकरण	स्वास्थ्य	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,००
२०८	कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन संकलन केन्द्र स्थापना	कृषि	३११५९	जन सहभागिता - आन्तरिक श्रोत	१०,००

२०९	कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन संकलन केन्द्र स्थापना	कृषि	३११५९	राजस्व बॉर्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००
२१०	खेलकुद पूर्वाधार निर्माण (पालिका स्त्रीय खेल मैदान)	युवा तथा खेलकुद	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२११	चिलाउनेबास आधारभुत विद्यालय पूर्वाधार निर्माण	शिक्षा	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
२१२	चौतारी संरक्षण	सम्पदा पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००
२१३	झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	यातयात पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३०,००
२१४	झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००
२१५	त्रि शहिद नमुना मा.बि. छात्रावास निर्माण क्रमगत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,००
२१६	त्रि-शहिद सरस्वती मन्दिर स्थापना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२१७	पर्यटकीय पूर्वाधार तथा पार्क निर्माण कार्य	पर्यटन	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२१८	पुवाडाडा खेलमैदान निर्माण	युवा तथा खेलकुद	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००
२१९	पौडेल कुल मन्दिरमा ट्रस्ट निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००

२२०	बैकल्पिक उर्जा तथा सोलार बत्ति	उर्जा	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
२२१	बिपन्न नागरिक आवास तथा शौचालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६,००
२२२	माछा पोखरी निर्माण कार्यक्रम	पशुपन्थी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००
२२३	वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा सोलार पावर ब्याकअप जडान	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७,००
२२४	वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा सोलार पावर ब्याकअप जडान	संचार तथा सूचना प्रबिधि	३११५९	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - प्रदेश सरकार - नगद	३,००
२२५	समपुरक कोष	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,००
२२६	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२२७	सिभिल ल्याब सामान खरिद तथा ब्यबस्थापन	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००
२२८	सिभिल ल्याब सामान खरिद तथा ब्यबस्थापन	यातयात पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
२२९	अन्य सार्वजनिक निर्माण	सम्पदा पूर्वाधार	३१५११	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५५
२३०	देउराली भन्ज्यांग मोटरबाटो स्तरोन्नती कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	९,५०

२३१	गाउँपालिका गेट देखि गुहेखोला सम्म मोटर बाटो स्तरोन्नती कार्य	यातयात पूर्वाधार	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००
२३२	लौसिखोला टारीखेत तटबन्धन तथा नाली व्यवस्थापन कार्य	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००
२३३	नौडाँडा कर्किनेटा सडक एकराहे खण्डमा जाली तथा hume pipe व्यवस्थापन कार्य	यातायात पूर्वाधार	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	८,००
२३४	वडा नं ५ को स्वास्थ्य चौकी मर्मत तथा वडा नं ४ को वडा कार्यालय मर्मत तथा व्यवस्थापन कार्य	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	४,००
२३५	अन्य सार्वजनिक निर्माण	सम्पदा पूर्वाधार	३१५११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२८,६५

८०४४३५०२१०२ फिर्ता रकम बेरुजु

२३६	फिर्ता/बेरुजु	वित्तीय सुशासन	२८२१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	७०,००
-----	---------------	----------------	-------	---------------------	-------

८०४४३५०२०१ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. १

२३७	छहरा खोला त्रिवेणी हुँदै डहरे पैदल मार्ग निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२३८	पञ्चमूल कृषि सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००
२३९	पानिगैरा गौरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००

२४०	माझकटेरी सामुदायिक भवन देखि ढाडा गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४१	बडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाई तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६,००
२४२	सिरसिरे आमा समुहको भवनमा जाने गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४३	हेप्रोड निम्निखोला नार्नेखर्क सम्म गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४४	ज्याम्डे खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४५	फलाटे खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४६	चौकीखोला संरक्षण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४७	पूर्णगाँउ शिव मन्दिर संरक्षण	सम्पदा पूर्वाधार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४८	महाभिर टोलको बिचमा खोला संरक्षण र रेलिङ निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२४९	विपन परिवारको लागि शौचालय सुधार योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००

८०४४३५०२२०२ औंधीखोला गाउँपालिका वडा नं. २

२५०	लक्षित वर्ग क्षमता विकाश कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००
२५१	हर्जामुनी सामुदायिक भवन र शौचालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३१११२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००
२५२	वडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाई तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११४१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
२५३	थुम गोरेटोबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२५४	बैकुण्ठेबारी गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२५५	रातामाटा मोटरबाटो निर्माण आयोजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०
२५६	वौरको खरबारी चौबाटो ढलान	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
२५७	स्याउभाटा थुम्का गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२५८	धोविखोला कल्भट निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००

२५९	खाडी पाल्लाको खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२६०	ठुलाटिपीको पथरो निर्माण योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०
२६१	सहेली खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२६२	शिवालय मन्दिर शौचालय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२६३	विपत व्यवस्थापन तथा मर्मत संभार योजना	विपद व्यवस्थापन	३१५११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००

८०४४३५०२०३ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ३

२६४	गैरा खेत मान्द्रे ढुङ्गा ठाडोबाटोसम्म गोरैटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२६५	डोक्सेपानी खत्रीटोल शहिद मार्ग सडक योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००
२६६	तल्लो बारी मोटरबाटो देखि चौतारासम्म गोरैटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२६७	पत्यान माझेपोखरी गोरैटोबाटो मर्मत तथा निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००

२६८	बासेडाँडादेखि मोटरबाटोसम्म गोरटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२६३
२६९	माझपोखरीदेखि मुडुलो चौतारोसम्म मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२६४
२७०	वडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाई तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	३,६०	२६५
२७१	साउनेटारी माझकटेरा गोरटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२६६
२७२	सिम्ले मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२६७
२७३	जुकेखोला धाङ्धुङ दोविल्ला खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२६८
२७४	भुतेखोला मुहानदेखि मजुवा पुवाडाँडा खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२६९
२७५	भिरकटेरी खोरियाघर खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२७०
२७६	खर्किडाँडा प्रतिकालय निर्माण तथा चौतारो संरक्षण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२७१
२७७	पुवाँडाँडा शिव मन्दिर निर्माण योजना	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	२७२

२७८	भुतेखोला बाटो तथा ट्रस निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	२७३
८०४४३५०२२०४ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ४						
२७९	कृषि तथा कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२८०	लक्षित वर्ग क्षमता विकाश तथा शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२८१	विपत व्यवस्थापन तथा मर्मत संस्कार योजना	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२८२	स्थानिय बालमैत्री शासन प्रवर्धन कार्यक्रम	मानव संसाधन विकास	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००	
२८३	डुलाखेत प्रतिकालय निर्माण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३१११२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२८४	अर्गावी खोला शुम्का माटी खन्ने गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२८५	डाडाको पधेरो समिको रुख गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
२८६	लौसिबोट टोल गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	

२८७	वैडा नारिकोट गौरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२८८	वडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाई तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००
२८९	सेपत अर्घादी कमेरे मोटरबाटो स्तरोन्नती	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
२९०	पञ्चासे आ.वि. पहिरो नियन्त्रण आयोजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,५०
२९१	कमेरे सिमलचौर खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२९२	गुईचे माट्टे ढुङ्गा खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२९३	देउराली टोल खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२९४	कोठी मुलावारी टोल प्रतिकालय तथा धारो निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००
८०४४३५०२२०६ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ५					
२९५	कार्यक्रम खर्च	अनुगमन तथा मूल्यांकन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००

२९६	बालमैत्री स्थानीय शासन बाल प्रवर्द्धन तथा बालमैत्री खेलकुद सामग्री वितरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००
२९७	महिला क्षमता विकास तालिम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००
२९८	स्मृती आमा समूह भवन धेराबार योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
२९९	पुच्छारघरबाट सिरानघरसम्म गोरेटोबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
३००	पोखरी खोलादेखि अजगन चौरसम्मको गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०
३०१	फलटो कुवादेखि बुढाघर हुँदै चौरसम्मको गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
३०२	मोटरबाटो हुँदै सुनाटारी गोरेटो बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००
३०३	लप्सीखोला पुच्छारघर ग्रामीण सडक निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०
३०४	वडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाई तथा मर्मत सम्भार योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००
३०५	सेतियोभान भित्री मोटरबाटो निर्माण आयोजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००

३०६	घाँगे कुलो निर्माण योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०७	मागमा आधारित सिंचाई	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५	
३०८	काउले निस्ती खानेपानी मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	
३०९	मागमा आधारित खानेपानी	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०	
८०४४३५०२२०५ आँधीखोला गाउँपालिका वडा नं. ६						
३१०	कृषि तथा फलफूल सिंचाई कार्यक्रम	कृषि	३११३१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००	३०५
३११	अम्बोट तलमाथि मोटरबाटो ढलान निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००	३०६
३१२	कल्याणडाडा मोटरबाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३०७
३१३	ग्रामिण सडक सरसफाई तथा मर्मत सम्भार	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,१०	३०८
३१४	गहिरा भंगारी ढुलोछहरा मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३०९

३१५	टिकाजा सन्धीखोलाबाट शाखा सडक निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००	३१०
३१६	शुम्की मोटरबाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३११
३१७	पातिखोला मोटरबाटो तथा गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१२
३१८	फेदी चौतारा-सिम्ले पुल गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१३
३१९	बगालेखोला ठाडो गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१४
३२०	मैदान विनेतहरा लामघर गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१५
३२१	वरपिप्ले साङखोला गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१६
३२२	वि.क. टोल मोटरबाटो ढलान निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००	३१७
३२३	सन्धीखोला ठाडो गोरेटो बाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१८
३२४	विद्यालय भौतिक निर्माण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००	३१९

८०४४३५०२५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)

३२५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,५५,७३
३२६	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलब भत्ता	कृषि	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,४४
३२७	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८५,८३
३२८	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१७,००
३२९	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१४,००
३३०	प्राविधिक सहायकको तलब	भवन, आवास तथा सहरी विकास	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	५,००
३३१	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	श्रम तथा रोजगारी	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३५

३३२	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,९१,१७
३३३	रोजगार संयोजकको तलब	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,६८
३३४	रोजगार सहायकको तलब	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	५,००
३३५	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	वित्तीय क्षेत्र	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३५
३३६	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरूमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरूको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलब, महीना भत्ता र पोषाक भत्ता	स्वास्थ्य	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,९४,००
३३७	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०
३३८	प्राविधिक सहायकको पोसाक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०

३३९	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	स्वास्थ्य	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	११,४४
३४०	रोजगार संयोजकको पोसाक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०
३४१	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०
३४२	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२११२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एम.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	४,००
३४३	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२११२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२४,०२
३४४	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२११२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एम.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	५,००
३४५	कार्यस्थल सुरक्षा सामग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२,००
३४६	रोजगार सेवा केन्द्रको लागि मसलन्द खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००

३४७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२,००
३४८	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३,००
३४९	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०,६८
३५०	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,२०
३५१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००
३५२	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,४४
३५३	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	कृषि	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३१

३५४	कार्यस्थलमा आधारित सीप/क्षमता विकास तालिम र जीवन उपयोगी सीप तालिम	उद्योग	२२५१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	९,००
३५५	रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	युवा तथा खेलकुद	२२५१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३०
३५६	वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने व्यक्तिहरुलाई सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी समुदायस्तरमा गहण अभिमुखीकरण कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,४४
३५७	CTEVT को मापदण्डमोजिम सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००
३५८	IMNCI को सचेतनात्मक कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००
३५९	आ.व. २०८१/८२ मा नया बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम संचालन	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१५,००
३६०	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छापाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावाधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,२५

३६१	आधारमुत्त तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००
३६२	आधारमुत्त तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,००
३६३	आधारमुत्त तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,६१
३६४	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१२
३६५	एच.पी.भी. खोप अभियान तथा नियमित खोपमा शुरुवात को लागि कार्यक्रम संचालन तथा ब्यबस्थापन (स्वास्थ्यकर्मीको तालिम, महिला स्वास्थ्यस्वयंसेविका/ स्वयंसेवक को अभिमुखीकरण, विद्यालय शिक्षक को बैठक र पालिका तथा वडा खोप समन्वय समितिको बैठक) खर्च	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,५३
३६६	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,८०
३६७	कम्युनिटि इट्स कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन, र महानगर, उपमहानगर तथा नगरपालिकाका स्वास्थ्यकर्मीहरू लाइ क्षयरोग मोडुलर तालिम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०

३६८	कृषि, पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	६०
३६९	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	८४
३७०	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२,००
३७१	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्तती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२,४०
३७२	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	९,२०
३७३	जुनोटिक रोगहरू, AMR सम्बन्धि पैरवी तथा अभिमूखिकरण कार्यक्रम, AMR Day, Rabies Day	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२०
३७४	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२,३०
३७५	प्रजनन रणणता स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	५७

३७६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	३,००
३७७	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१६,१७
३७८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४,००
३७९	परिवार योजना सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७०
३८०	पोषण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,६४
३८१	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)	३,००
३८२	बिश्च रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०
३८३	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,५०

३८४	महामारी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८०
३८५	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	६,००
३८६	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३८,०२
३८७	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	८,००
३८८	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६,००
३८९	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३०
३९०	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०
३९१	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२७,००
३९२	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५,२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,२२

३९३	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन खर्च	वित्तीय क्षेत्र	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३१
३९४	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	३,००
३९५	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४,००
३९६	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१५,७५
३९७	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६,००
३९८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२४,५०
३९९	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	४,००
४००	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,००

४०१	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६,००
४०२	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००
४०३	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४,००
४०४	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१९,००
४०५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	३,००
४०६	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,०६
४०७	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,००

४०८	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेट्रिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२,००
४०९	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००
४१०	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरण सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,४०
४११	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम संचालन	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	११,२८
४१२	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/ अध्यावधिक/ कार्यान्वयन तथा आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	गरिबी निवारण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००
४१३	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप मुनिश्चतता र दीगोपनाका लागि स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिकाबाट वडा भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा प्रमाणीकरणको सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,९५
४१४	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् घरदैलो क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८८

४२१	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु एम.इ.एम.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक))	१,००
४२२	मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र सञ्चार खर्च	शिक्षा	२२६११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८९
४२३	सञ्चालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन/निरिक्षण	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२६११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४६
४२४	अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत अन्य विविध)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२७११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२४
४२५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,५१
४२६	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	स्वास्थ्य	२७२१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	११,३२
४२७	आँधीखोला गा.पा वडा नं. १ सामुदायिक ब्राम्हन संग्राहलय निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३१११२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण))	१८,००
४२८	ओडारे झो.पु. वडा नं १, तल्लो सिग्ले पाती खोला झो. पु वडा नं ६, आँधीखोला, जिम्री घाट, काली खोला, कुना खोला, कान्ला एकहा, जुनीरह झो.पु.आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जा	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण))	१०,००

४२९	स्याङ्गजा जिल्ला आधिखोला गा.पा. ६ स्याङ्गजा भगवती चोक देखि डिलाघर चौतारासम्म सडक स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)	२०,००
४३०	स्याङ्गजा जिल्ला आधिखोला न.पा.५ आइतेखोला सानीबराहि मोटरबाटो स्तरोन्नति	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)	२५,००
४३१	हरिपाला- टिकाजा सडक बोक्सेगहा आँधीखोला पुल स्याङ्गजा डिपिआर सहित	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)	५०,००
४३२	दक्षिण एसियाकै पहिलो पर्यटकीय गाउँ सिरुवारीमा पर्यटन पार्क निर्माण आँधीखोला गा.पा. १ स्याङ्गजा	पर्यटन	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)	९०,००
८०४४३५०२५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)					
४३३	प्रधुम्न पनेरु मा.बि. छात्रावास भवन निर्माण कार्य	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११११	नेपाल सरकार - विशेष अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)	१,५०,००
८०४४३५०२५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)					
४३४	फुलबारी माझकटेरा आर्थर राप्जा देउराली सडक	नभएको	३११५१	नेपाल सरकार - समपुरक अनुदान पूँजीगत आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)	१,५०,००

८०४४३५०२५२२ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)				
४३५	भुद्रुमपोला पर्यटकीय साँस्कृतिक समाज घर निर्माण आयोजना	सम्पदा पूर्वाधार	३१११२	गण्डकी प्रदेश - विशेष अनुदान पूँजीगत ४०,००
८०४४३५०२५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)				
४३६	पुवाडाँडा कमेरेपानी कार्कीनिटा सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समपुरक अनुदान पूँजीगत ६०,००
कुल जम्मा				५५,८६,०७

नेलम्बो नेपाल र आँधीखोला गाउँपालिकाको साझेदारीमा संचालन हुने क्रियाकलाप

क्र स	नेलम्बो नेपालको तर्फबाट		आँधीखोला गाउँपालिकाको तर्फबाट		कैफियत
	क्रियाकलाप	लागत खर्च	क्रियाकलाप	साझेदारी सहयोग	
१	निःशुल्क दन्त शिविर १ वटा (विद्यालयमा वा समूदाय स्तरीय ५ दिने)	रु. १४००००० अक्षरुपी चौध लाख मात्र	निःशुल्क दन्त शिविर १ वटा (विद्यालय तथा समूदाय स्तरीय)	रु. १५०००० अक्षरुपी एकलाख पचास हजार मात्र	शिविर अवधिभर खान र बस्न गाउँपालिकाको तर्फबाट गर्नु पर्नेछ
२	निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर (३ दिने)	रु. १६५०००० अक्षरुपी सोह्र लाख पचास हजार मात्र	गाउँपालिकाले तोकिएको स्थानमा कार्यक्रम गर्ने	रु. १०००००० अक्षरुपी दश लाख मात्र	शिविर अवधिभर खान र बस्न गाउँपालिकाको तर्फबाट गर्नु पर्नेछ

ईकोहिमाल नेपाल						
औधिखोलामा स्थानिय शासन सुदुढीकरण र बाल स्वास्थ्य सुधारका लागि प्रारम्भिक उपायहरु						
वार्षिक कार्ययोजना						
वार्षिक कार्ययोजना - श्रावण १ २०८१ देखि आषाढ मसान्त २०८२						
क्र.स.	क्रियाकलापहरु	ईकोहिमाल	गाँउपालिका र स्थानिय समुदायको योगदान	जम्मा	लक्षित बर्ग	
क	स्थानीय बालबालिका, जसमा गर्भवती र प्रजनन उमेरका महिलाहरूले परियोजनाको अन्त्यसम्ममा पर्याप्त पौष्टिक आहार र पोषण हेरचाह व्यवहार अभ्यासहरूमा सुधार र समान पहुँच र प्रयोगमा सुधार					
१	सर्वोत्तमको पीठो उत्पादनलाई स्थानीयकरण गर्नुहोस् - स्थानीय महिला समूहहरूलाई सशक्तिकरण र सर्वोत्तम पीठो उत्पादन गर्न स्रोत बनाउनुहोस् - स्थानीय रूपमा उपलब्ध अन्न र सिमीहरू प्रयोग गरी सुपर फ्लोर खुवाउने।	८१०,०००.००	१०,०००.००	१००,०००.००		
२	कुपोषण सम्बन्धी ५ वर्ष मुनिका बालबालिका भएका आमाहरूको शिक्षा र क्षमता अभिवृद्धि	८१,०००.००	०.००	८१,०००.००		
३	पोषण शिक्षा र जंक फूडको खपत न्यूनीकरणमा चेतना जगाउने	३२,४००.००	४८,६००.००	८१,०००.००		

४	बालबालिकाको पोषण सुरक्षा सम्बन्धी शिक्षा, कम जन्म तौल घटाउन गर्भावस्थाको समयमा पोषण/सन्तुलित आहार, आवश्यक नवजात शिशुको हेरचाह, उपयुक्त शिशु र साना बच्चालाई खाना खुवाउने अभ्यासहरू लगायत प्रारम्भिक र विशेष स्तनपान अभ्यासहरू र तीव्र कुपोषणको सामुदायिक हेरचाह।	६४,६००.००	१६,२००.००	६१,०००.००
५	कोलोस्ट्रम फिडिङको महत्त्व र बाल स्वास्थ्यको लागि विशेष स्तनपानको बारेमा शिक्षा	९७,२००.००	०.००	९७,२००.००
	जम्मा	१,०६५,४००.००	१५४,६००.००	१,२४०,२००.००
ख	नवजात, गर्भवती र सुत्केरी आमाहरू सहित १००% स्थानीय बालबालिकाहरूले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाहरूमा सुधार र समान पहुँच र परियोजनाको अन्त्यसम्ममा स्वस्थ व्यवहारमा सुधार ।			
१	स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा भिटामिन ए क्याप्सुलको सेवन सम्बन्धी शिक्षा, सचेतना र सचेतना अभिवृद्धि गरी उनीहरूको ज्ञान बढाउन	०.००	१०६,०००.००	१०६,०००.००
२	स्वास्थ्य खोज व्यवहार सुधार गर्न आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूको लागि स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूसँग समन्वय र सहयोग	०.००	३६,०००.००	३६,०००.००
३	स्थानीय सरकारको स्वास्थ्य शाखासँग समन्वय गरी तोकिएको दिनचर्याबमोजिम स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध	०.००	१०५,०००.००	१०५,०००.००
४	स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको क्षमता अभिवृद्धि - नियमावली र निर्देशिका बमोजिम आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई सहजीकरण गर्न सशक्तीकरण र संस्थागत ।	१२२,५००.००	१२२,५००.००	२४५,०००.००

५	स्थानीय सरकारको सहयोगमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पर्याप्त स्वास्थ्य जनशक्ति र प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह	०.००	१०५,०००.००	१०५,०००.००
६	स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा बालबालिकाका लागि आधारभूत अत्यावश्यक औषधिको उपलब्धताको सुनिश्चितता	०.००	१७५,०००.००	१७५,०००.००
७	बच्चाहरु मा खोप रोकथाम रोगहरुको बोझ कम गर्न आमालरु बीच खोप सेवा को उपयोग	०.००	७०,०००.००	७०,०००.००
८	विशेष खोपहरुमा अपूर्ण खोपको नतिजाहरुको बारेमा शिक्षाले आमालरुलाई खोप सेवाहरुको प्रभावकारी प्रयोगको लागि उत्प्रेरित गर्छ (मातृ खोपसम्बन्धी परामर्श)	०.००	७०,०००.००	७०,०००.००
९	१ वर्ष मुनिका बच्चाहरु भएका आमालरुमा (टिटानस) खोपको प्रयोगको बारेमा ज्ञान - सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्यको लागि उपयुक्त स्वास्थ्य सेवा खोज्ने व्यवहार परिवर्तन आमामा शिक्षा र चेतना	०.००	७०,०००.००	७०,०००.००
ग	जम्मा	१२२,५००.००	६६१,५००.००	९६४,०००.००
१	बालबालिका र तिनीहरूका परिवारहरूले परियोजनाको अन्त्यसम्ममा सुरक्षित र दिगो पिउने पानी र सरसफाइ सेवाहरू र सुधारिएको स्वच्छता अभ्यासहरूमा सुधार र समान पहुँच र प्रयोगमा सुधार	०.००	१,३५०,०००.००	१,३५०,०००.००

२	स्थानीय सरकारको सहयोगमा सबै विद्यालयमा लैङ्गिक मैत्री शौचालय	०.००	३९०,०००.००	३९०,०००.००
३	हात धुने व्यावहारिक अभ्यासहरूमा संवेदनशीलता - विद्यालय र घरहरूमा - अभिमुखीकरण र शिक्षा	०.००	२७०,०००.००	२७०,०००.००
४	व्यक्तिगत सरसफाई र घर र विद्यालयहरूमा सुधारिएको सरसफाई अभ्यासहरूमा संवेदनशीलता	१३५,०००.००	१३५,०००.००	२७०,०००.००
५	WINS कार्यक्रमको सञ्चालन (परियोजनाबाट सचेतना, संवेदनशीलता र शिक्षा र स्थानीय सरकारबाट पूर्वाधारहरू)	६००,०००.००	१,३५०,०००.००	१,९५०,०००.००
	जम्मा	७३५,०००.००	३,४९५,०००.००	४,२३०,०००.००
घ	सबै बालबालिकाहरू, विशेष गरी सबैभन्दा बेफाइदामा परेकाहरू, परियोजनाको अन्त्यसम्ममा समावेशी, सुरक्षित र सुरक्षात्मक वातावरणमा पूर्व-आधारभूत, आधारभूत र माध्यमिक शिक्षामा सुधारिएको पहुँच			
१	विद्यालय छोडेका बालबालिकाको संख्या पत्ता लगाउने	०.००	१३५,०००.००	१३५,०००.००
२	विद्यालय छोडेका बालबालिकालाई औपचारिक शिक्षामा पुनः भर्ना गर्ने विद्यालयसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने	१०,९५०.००	१७,५५०.००	२८,५००.००
३	बालबालिकाहरूलाई औपचारिक शिक्षामा समावेश	१३२,०००.००	१०८,०००.००	२४०,०००.००
४	शिक्षाको महत्त्व बारे अभिभावकीय परामर्श	३२,४००.००	३२,४००.००	६४,८००.००
५	शारीरिक दण्ड मुक्त विद्यालय घोषणा	४८,७५०.००	४८,७५०.००	९७,५००.००
६	प्रारम्भिक बाल विकास दृष्टिकोण बाहिर कुनै पनि बच्चा नभएको प्रारम्भिक बाल विकास मार्फत अभिभावक शिक्षा	३२,०००.००	०.००	३२,०००.००

७	प्रारम्भिक बाल विकास बालबालिकाका लागि मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन	३६७,५००.००	१५७,५००.००	५२५,०००.००
८	नेतृत्व पहल र अतिरिक्त क्रियाकलापहरू	४१५,१६०.००	५०२,०४०.००	९१७,२००.००
	जम्मा	१,०३८,७६०.००	१,००१,२४०.००	२,०४०,०००.००
६	सबै बालबालिकालाई आफ्नो विचार व्यक्त गर्ने, निर्णय गर्ने र बालमैत्री वातावरणमा आफ्नो विकास क्षमताको प्रवर्द्धन गर्ने अवसर ।			
१	क्लस्टर र वार्ड नेटवर्क सुधार र संस्थागतमा बाल क्लबहरू	१५,०००.००	६०,०००.००	७५,०००.००
२	RM स्तर नेटवर्क गठन र संस्थागत	४५,०००.००	०.००	४५,०००.००
३	विद्यालय व्यवस्थापन समितिहरू र स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिहरूमा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने	३६,०००.००	८४,०००.००	१२०,०००.००
४	बालमैत्री र पर्यावरण मैत्री विद्यालय सुनिश्चित गर्ने - सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा बालमैत्री, पर्यावरण मैत्री र विपद् व्यवस्थापन र प्रतिक्रिया सम्बन्धी साप्ताहिक कक्षा	९५,०००.००	१५८,४००.००	२५३,४००.००
५	विद्यालय कृषि वन बगैचा, माध्यमिक विद्यालयहरूमा व्यावहारिक शिक्षा स्रोत केन्द्रको रूपमा सक्षम	१९३,६००.००	४८,४००.००	२४२,०००.००
६	कृषि, पशुपालन र प्रकोप प्रतिक्रिया सीपहरूमा जीवन सीप तालिम सञ्चालन	२४५,०००.००	१०५,०००.००	३५०,०००.००
	जम्मा	६२९,६००.००	४५५,८००.००	१,०८५,४००.००

च	सबै बालबालिका र किशोरहरूले सबै प्रकारका हिंसा, दुर्व्यवहार र शोषणबाट सुरक्षामा सुधार					
१	एक सहभागितामूलक दृष्टिकोण मार्फत बाल शोषण र जोखिमहरू विरुद्ध लड्ने - स्वीकार्य, सम्भाव्य र दिगो पहलहरूको आत्म-पहिचान - एक व्यापक सुरक्षा र संरक्षण रणनीति सिर्जना गर्ने	०.००	५०,०००.००	५०,०००.००		
२	प्रत्येक वार्डमा गठित र सशक्त जोखिममा रहेका बालबालिका संरक्षण समितिको परिचालनले बालबालिकालाई हानिबाट सुरक्षाको पहल ।	०.००	९०,०००.००	९०,०००.००		
३	साभेदारको रूपमा स्थानीय सुरक्षा प्राधिकरणसँगको सहकार्यमा आपतकालीन अवस्थामा सुरक्षा बल (मोबाइल एम्बुकेसन) लाई सरल कल्लिड प्रणालीको विकास र कार्यात्मक बनाउने;	३७,५००.००	१५०,०००.००	१५०,०००.००		१८७,५००.००
४	“जाँच, प्रतिक्रिया र उद्धार” को लागि खुफिया कार्यबलको रूपमा बाल हेरचाह समूह र बाल मैत्री समन्वय एकाइलाई तालिम, सशक्त र परिचालन गर्ने	४५,०००.००	३७२,५००.००	३७२,५००.००		८२,५००.००
५	प्रकोपको अवस्थामा बालबालिकाको लागि विशेष सहयोग - स्थानीय सरकारसँग समन्वयमा स्थापित प्रणाली	०.००	४५,०००.००	४५,०००.००		४५,०००.००
	जम्मा	८२,५००.००	३७२,५००.००	३७२,५००.००		४५५,०००.००
	कुल जम्मा	३,६९३,७६०.००	६,३४०,८४०.००	६,३४०,८४०.००		१०,०३४,६००.००

२.४ विषयगत समितिको विवरण

देहाय बमोजिमका विषयगत समिति रहेका छन्-

(क) आर्थिक विकास समिति

श्री सिंह बहादुर क्षेत्री	संयोजक
श्री डिल बहादुर खत्री	सदस्य
श्री नर बहादुर गोदार	सदस्य
श्री दुर्गा नेपाली	सदस्य
श्री कृषि शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ख) सामाजिक विकास समिति

श्री कमल प्रसाद पौडेल पाध्या	संयोजक
श्री केदारनाथ पौडेल	सदस्य
श्री यमश्री गुरुङ्ग	सदस्य
श्री घनश्याम लामिछाने	सदस्य
श्री स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ग) पूर्वाधार विकास समिति

श्री कृष्ण प्रसाद पनेरु	संयोजक
श्री शक्ति ढकाल	सदस्य
श्री प्रेम पौडेल	सदस्य
श्री कमला उपाध्याय	सदस्य
श्री प्राविधिक शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(घ) वित्तीय व्यवस्थापन तथा संस्थागत सुशासन

श्री पवनकाजी अधिकारी	संयोजक
श्री जीवन ढकाल	सदस्य
श्री ज्ञानुमाया परियार	सदस्य
श्री विष्णु कुमारी बि.क.	सदस्य
श्री आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(ङ) विधायन समिति

श्री कल्पना शर्मा	संयोजक
श्री मिना दर्जी	सदस्य
श्री रुद्र बहादुर नेपाली	सदस्य
श्री लक्ष्मी रामदाम गहतराज	सदस्य
श्री प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(छ) गाउँ शिक्षा समिति

विश्वनाथ पौडेल	अध्यक्ष
सीता थापा	सदस्य
नारायण प्रसाद सापकोटा	सदस्य
कमल पौडेल	सदस्य
नविन ढकाल	सदस्य
दुर्गा नेपाली	सदस्य
लोक प्रसाद ढकाल	सदस्य
देवराज लामिछाने	सदस्य
ख्याम नारायण देवकोटा	सदस्य
तारा तिमिल्सिना	सदस्य
टिकाराम ढकाल	सदस्य
दोलराज ढकाल	सदस्य
ज्ञानुमाया शर्मा	सदस्य
शिक्षा शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(च) लेखा समिति

श्री डिल बहादुर खत्री	संयोजक
श्री पूर्ण बहादुर क्षेत्री	सदस्य
श्री राधादेवी क्षेत्री	सदस्य
श्री आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

खण्ड ३
अनुसूचीहरू

अनुसूची १			
आय तथा व्ययको प्रक्षेपण			
रु. हजारमा			
शीर्षक	आ.व. २०७९/८० को यथार्थ	आ.व. २०८०/८१ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८१/८२ को अनुमान
आय	५९,९२,५०	४९,०२,३५	४५,८२,२२
राजस्व	१९,४३,७९	८,८४,१२	८,८०,८०
आन्तरिक श्रोत	१२,४९,३७	१,४७,००	१,१०,८०
११३१३ सम्पती कर		०	४,००
११३१४ भुमिकर/मालपोत		०	१३,२०
११३१७ वहाल कर		०	४,००
११३१८ वहाल विटौरी कर		०	७,००
११४५२ पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर		२५,००	०
११४७९ अन्य मनोरञ्जन कर		०	२
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने		०	४,००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		०	५
११६९१ अन्य कर	१२,४९,३७	९५,००	२०
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय		०	१,००
१४१९१ पर्यटन शुल्क		२७,००	२०
१४२१८ विद्युत सेवा शुल्क		०	०
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री		०	३४,९१
१४२२१ न्यायिक दस्तुर		०	१
१४२२४ परीक्षा शुल्क		०	२५
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क		०	५०
१४२४२ नक्सापास दस्तुर		०	३,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर		०	१६,००

१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर		०	१,७०
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर		०	१,००
१४२४९ अन्य दस्तुर		०	७०
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय		०	१०,००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत		०	५
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	६,९४,४२	७,३७,१२	७,७०,००
११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर		८,००	०
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५,२६,९६	६,८५,३९	५,३४,०३
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	१,३८,१५	०	१,९३,९६
११४५६ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	२९,३०	४३,७३	४२,००
अन्य आय		०	९,००
१४५२९ अन्य राजस्व		०	५,००
१५१११ बेरूजू		०	४,००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	३९,९२,२३	३९,४८,२३	३६,६१,४२
संघीय सरकार	३८,०६,१३	३७,३७,०३	३४,६०,४२
१३३११ समानिकरण अनुदान	८,६२,१०	८,३८,००	८,३६,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	२२,५८,२१	२२,६९,०३	२१,११,४२
१३३१३ शसर्त अनुदान पूँजीगत	२,८५,८२	३,५०,००	२,१३,००
१३३१५ विशेष अनुदान पूँजीगत	२,५०,००	१,१५,००	१,५०,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पूँजीगत	१,५०,००	१,६५,००	१,५०,००
प्रदेश सरकार	१,८६,१०	२,११,२०	२,०१,००
१३३११ समानिकरण अनुदान	८८,२७	१,०१,२०	१,०१,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु		५०,००	०
१३३१३ शसर्त अनुदान पूँजीगत		०	०
१३३१५ विशेष अनुदान पूँजीगत	४०,००	०	४०,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पूँजीगत	५७,८२	६०,००	६०,००
जनसहभागिता	५६,४७	७०,००	४०,००
व्यय	५५,४९,२७	५४,२४,३५	५५,८६,०७
चालु	३३,३१,३१	३६,१४,६६	३३,२७,९२

२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	१४,३४,९८	२१,५३,७३	१९,८४,४४
२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	७६,८५	८०,००	७८,००
२११२१ पोशाक	४,६०	५,६०	१६,४४
२११२२ खाद्यान्न	०	०	३३,०२
२११३२ महंगी भत्ता	६,९३	८,००	६,००
२११३३ फिल्ड भत्ता	७,४२	१५,८०	३,००
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	४,००	४,००	४,००
२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	३२	१,००	०
२११३९ अन्य भत्ता	४,००	७,००	५,००
२१२१४ कर्मचारी कल्याण कोष	०	५,००	२,००
२१२२३ पदाधिकारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	२,९७	३,२०	०
२२१११ पानी तथा बिजुली	९,९४	४,००	५,००
२२११२ संचार महसुल	१६,४९	१५,००	८,००
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)	०	६,००	४,००
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२०,००	२०,००	१३,००
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	१४,६४	१५,००	१५,००
२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	५,७२	१५,००	१८,२०
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	९,२२	१०,००	७,००
२२२३१ निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	८,०२	५७,००	८,००
२२२९१ अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	०	०	४,००
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२८,५८	३६,७७	३३,००
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	५,४३	४३,६४	४३,८८
२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन	५,००	२,००	३,५०
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१४,७८	२३,००	१९,००
२२३१९ अन्य कार्यालय संचालन खर्च	११,७४	१२,००	११,००
२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	२५,००	४५,००	२६,९१

२२४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	९,२५	१०,००	१८,५०
२२४१३ करार सेवा शुल्क	५९,८०	७४,४५	५४,७५
२२५११ कर्मचारी तालिम खर्च	०	८,००	४,००
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	१७,६२	७,००	३८,७४
२२५२२ कार्यक्रम खर्च	१३,४६,७४	५,३५,३७	५,९८,६२
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	०	०	६०,००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२३,८९	२६,९७	१३,३५
२२६१२ भ्रमण खर्च	२,१३	४,००	३,००
२२७११ विविध खर्च	२३,८८	२४,००	२०,२४
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	६,००	७,००	५,००
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	०	१,७४,०९	०
२५३१५ अन्य सस्था सहायता	०	०	६,००
२६४१३ अन्य संस्थालाई सःशर्त चालु अनुदान	०	११,००	०
२७२११ छात्रवृत्ति	०	५,९७	१,५१
२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	०	२६,२०	१७,००
२७२१३ औषधीखरिद खर्च	१५,००	३७,८७	२४,३२
२७२१९ अन्य सामाजिक सहायता	०	१०,००	३१,५०
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	१२,३२	१५,००	१०,००
२८२१९ अन्य फिर्ता	९७,९४	५०,००	७०,००
पूँजीगत	२२,१७,९६	१८,०९,६९	२२,५८,१५
३११११ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	२,५१,००	१२,००	३,००,००
३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	२,६८,३१	२,६६,५०	१,६३,००
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	२९,९२	०	२२,००
३११२१ सवारी साधन	०	०	१७,००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	३२,०८	२१,१९	६३,००
३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	२६,६६	२,००	१०,००
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	०	०	१,००

३११३४ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	१८,५०	५,००	७,००
३११४१ सुरक्षा प्रणाली तथा उपकरण प्राप्ति खर्च	०	२,००	५,००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	१०,८७,१२	८,२८,५०	११,७०,७०
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण	१३,३१	१३,००	०
३११५४ तटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	०	०	५,५०
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	९२,३८	१४,००	८,२५
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	३४,३७	६०,३०	३२,००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	३,६४,२८	३,३५,२०	३,९०,००
३११७२ पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	०	२,५०,००	०
३१५११ भैपरी आउने पूँजीगत	०	०	६३,७०
बजेट बचत (+)/न्यून	४,४३,२३	(५,२२,००)	(१०,०३,८५)
गत वर्षको मौज्दात		५,२२,००	१०,०३,८५

अनुसूची २			
राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान			
शीर्षक	आ.व. २०७९/८० को यथार्थ	आ.व. २०८०/८१ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८१/८२ को अनुमान
आय	५९,९२,५०	५४,२४,३५	५५,८६,०७
राजस्व	१९,४३,७९	१४,०६,१२	१८,८४,६५
आन्तरिक श्रोत	१२,४९,३७	६,६९,००	११,१४,६५
११३१३ सम्पती कर		०	४,००
११३१४ भुमिकर/मालपोत		०	१३,२०
११३१७ वहाल कर		०	४,००
११३१८ वहाल विटौरी कर		०	७,००
११४५२ पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर		२५,००	०
११४७९ अन्य मनोरञ्जन कर		०	२
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने		०	४,००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		०	५
११६९१ अन्य कर	१२,४९,३७	९५,००	२०
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय		०	१,००
१४१९१ पर्यटन शुल्क		२७,००	२०
१४२१८ विद्युत सेवा शुल्क		०	०
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री		०	३४,९१
१४२२१ न्यायिक दस्तुर		०	१
१४२२४ परीक्षा शुल्क		०	२५
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क		०	५०
१४२४२ नक्सापास दस्तुर		०	३,००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर		०	१६,००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर		०	१,७०
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर		०	१,००

१४२४९ अन्य दस्तुर		०	७०
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय		०	१०,००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत		०	५
३२१२२ बैंक मौज्जात		५,२२,००	१०,०३,८५
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	६,९४,४२	७,३७,१२	७,७०,००
११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर		८,००	०
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५,२६,९६	६,८५,३९	५,३४,०३
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	१,३८,१५	०	१,९३,९६
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	२९,३०	४३,७३	४२,००
अन्य आय		०	९,००
१४५२९ अन्य राजस्व		०	५,००
१५१११ बेरूजू		०	४,००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	३९,९२,२३	३९,४८,२३	३६,६१,४२
संघीय सरकार	३८,०६,१३	३७,३७,०३	३४,६०,४२
१३३११ समानिकरण अनुदान	८,६२,१०	८,३८,००	८,३६,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	२२,५८,२१	२२,६९,०३	२१,११,४२
१३३१३ शसर्त अनुदान पूँजीगत	२,८५,८२	३,५०,००	२,१३,००
१३३१५ विशेष अनुदान पूँजीगत	२,५०,००	१,१५,००	१,५०,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पूँजीगत	१,५०,००	१,६५,००	१,५०,००
प्रदेश सरकार	१,८६,१०	२,११,२०	२,०१,००
१३३११ समानिकरण अनुदान	८८,२७	१,०१,२०	१,०१,००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु		५०,००	०
१३३१३ शसर्त अनुदान पूँजीगत		०	०
१३३१५ विशेष अनुदान पूँजीगत	४०,००	०	४०,००
१३३१७ समपुरक अनुदान पूँजीगत	५७,८२	६०,००	६०,००
जनसहभागिता	५६,४७	७०,००	४०,००

व्यय अनुमान											अनुसूची ३		
आ.व. : २०८१/०८२											रु. हजारमा		
शीर्षक	आ.व. २०७९/८० को यथार्थ	आ.व. २०८०/८१ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८१/८२ को अनुमान	आन्तरिक श्रोत	स्रोत				ऋण	जनसहभा गिता	बैदेशिक		
					अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		प्रदेश सरकार	स्थानीय तह				नेपाल सरकार	सरकार
					नेपाल सरकार	सरकार							
व्यय	५५,४९,२७,३८६.००	५४,२४,३५,७००.००	५५,८६,०७,०००.००	१८,८४,६५,०००.००	३४,६०,४२,०००.००	२,०९,००,०००.००	०.००	४०,००,०००.००	०.००	०.००			
चालु	३३,३९,३९,०६६.००	३६,९४,६६,०००.००	३३,२७,९२,०००.००	१९,८७,५०,०००.००	२९,९२,४२,०००.००	०.००	०.००	२८,००,०००.००	०.००	०.००			
२०००० खर्च	३३,३९,३९,०६६.००	३६,९४,६६,०००.००	३३,२७,९२,०००.००	१९,८७,५०,०००.००	२९,९२,४२,०००.००	०.००	०.००	२८,००,०००.००	०.००	०.००			
पूँजीगत	२२,१७,९६,३२०.००	१८,०९,६९,७००.००	२२,५८,१५,०००.००	६,९७,१५,०००.००	१३,४८,००,०००.००	२,०९,००,०००.००	०.००	१२,००,०००.००	०.००	०.००			
३०००० सम्पत्ती तथा दायित्व	२२,१७,९६,३२०.००	१८,०९,६९,७००.००	२२,५८,१५,०००.००	६,९७,१५,०००.००	१३,४८,००,०००.००	२,०९,००,०००.००	०.००	१२,००,०००.००	०.००	०.००			

क्षेत्रगत व्यय अनुमान												रु. हजारमा	
आ.व. : २०८१/०८२												रु. हजारमा	
क्र.सं.	संकेत	शीर्षक	विनियोजन	आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभा गिता	बैदेशिक	स्रोत		
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह				अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	स्थानीय तह	
१	२	आर्थिक विकास	३,०२,५६	१,१०,५०	१,५२,०६	०	०	४०,००	०	०	०	०	
१	२०१	कृषि	१,२७,६५	६३,५०	३२,१५	०	०	३२,००	०	०	०	०	
२	२०२	उद्योग	२५,००	३,००	२२,००	०	०	०	०	०	०	०	
३	२०३	पर्यटन	१५,००	५,००	१०,००	०	०	०	०	०	०	०	
४	२०५	वित्तीय क्षेत्र	४,६६	०	४,६६	०	०	०	०	०	०	०	
५	२०६	जलश्रोत तथा सिंचाई	८,२५	३,००	३,२५	०	०	२,००	०	०	०	०	
६	२०८	पशुपन्धी विकास	३९,००	३३,००	०	०	०	६,००	०	०	०	०	
७	२११	आपूर्ति	३,००	३,००	०	०	०	०	०	०	०	०	
२	७	सामाजिक विकास	२६,०६,५९	३,५८,५०	२२,३०,७४	१७,३५	०	०	०	०	०	०	
१	७०२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१,०६,२०	५०,००	५६,२०	०	०	०	०	०	०	०	
२	७०३	युवा तथा खेलकुद	१,३०	१,००	३०	०	०	०	०	०	०	०	
३	७०४	खानेपानी तथा सरसफाई	३७,००	३,००	३४,००	०	०	०	०	०	०	०	
४	७०५	भाषा तथा संस्कृति	१२,००	१०,००	२,००	०	०	०	०	०	०	०	
५	७०६	शिक्षा	१९,४४,१७	१,७५,००	१७,५६,८२	१२,३५	०	०	०	०	०	०	

६	७०७	स्वास्थ्य	४,८०,९२	१४,५०	३,८१,४२	५,००	०	०	०	०
		लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१७,००	१७,००	०	०	०	०	०	०
७	७०८	पूर्वाधार विकास	१७,२३,४०	६,५३,६५	८,९७,९०	१,७२,६५	०	०	०	०
१	३०१	यातयात पूर्वाधार	११,७७,७०	५,०१,५०	५,७६,६०	१९,६०	०	०	०	०
२	३०२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३,६७,५०	६८,००	२,९९,५०	०	०	०	०	०
३	३०३	उर्जा	५,००	०	५,००	०	०	०	०	०
४	३०४	संचार तथा सूचना प्रबिधि	५,०५०	४३,५०	७,००	०	०	०	०	०
५	३०५	बिज्ञान तथा प्रबिधि	१६,००	१२,००	४,००	०	०	०	०	०
६	३०७	सम्पदा पूर्वाधार	१,०६,७०	२८,६५	५,००	७३,०५	०	०	०	०
४	४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	१,१६,२४	१,१०,००	६,२४	०	०	०	०	०
१	४०४	वित्तीय सुशासन	७०,००	७०,००	०	०	०	०	०	०
२	४०५	कानून तथा न्याय	१८,००	१८,००	०	०	०	०	०	०
३	४०९	श्रम तथा रोजगारी	२,३५	०	२,३५	०	०	०	०	०
४	४१०	गरिबी निवारण	१,००	०	१,००	०	०	०	०	०
५	४१३	अनुगमन तथा मूल्यांकन	२,८९	२,००	८९	०	०	०	०	०
६	४१५	वातावरण तथा जलवायु	१,००	१,००	०	०	०	०	०	०
७	४१६	मानव संसाधन विकास	१,००	१,००	०	०	०	०	०	०
८	४१७	विपद व्यवस्थापन	२०,००	१८,००	२,००	०	०	०	०	०

५	१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	६,८७,२८	६,५२,००	२४,२८	११,००	०	०	०	०
	१०१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	६,८७,२८	६,५२,००	२४,२८	११,००	०	०	०	०
	कुल जम्मा		५४,३६,०७	१८,८४,६५	३३,१०,४२	२,०१,००				४०,००

खण्ड ४

ऐन

४.१ आ. व. २०८१/०८२ को आर्थिक ऐन

प्रस्तावना

आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा राजस्व संकलनको कानुनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) ले दिएको अधिकारको प्रयोग गरी आँधीखोला गाउँपालिकाको तेह्रौँ गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१” रहेको छ।
(२) यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गते देखि आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।
२. **मालपोत तथा भूमिकर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची १ बमोजिम मालपोत तथा भूमिकर लगाइने र असुल उपर गरिने छ।
३. **सम्पति कर :-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची २ बमोजिम सम्पति कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ।
४. **घर जग्गा वहाल कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसूची ३ बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असुल गरिने छ।
५. **व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क :-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची ४ बमोजिम व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।
६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची ५ बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।
७. **सडक संरक्षण तथा मर्मत सम्भार शुल्क** गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सडकहरुको संरक्षण तथा मर्मत सम्भारको लागि सवारी साधनमा अनुसूची ६ बमोजिम सडकहरुको संरक्षण तथा मर्मत सम्भार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। सवारी साधन करको हकमा प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ।

८. **विज्ञापन कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची ७ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गरिनेछ ।
९. **मनोरञ्जन कर:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची ८ बमोजिम मनोरञ्जन व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गरिनेछ ।
१०. **बहाल बिटौरी शुल्क:-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार, पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसूची ९ मा उल्लेख भए अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याफ्टीङ्ग शुल्क:-** गाउँपालिका आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसूची १० बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **सेवा शुल्क, दस्तुर:-** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची ११ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा (स्थानीय तहको भु-सेवाकेन्द्रले पब्लिक एक्सेस मोडुलसमेतको) सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. **पर्यटन प्रवेश शुल्क:-** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क, चिडियाखाना, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा, संग्राहलय जस्ता सम्पदा उपयोग गरे वापत पर्यटकहरूबाट अनुसूची १२ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **घर नक्सा पास शुल्क :** आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण हुने घरहरूको नक्सा पास गर्दा अनुसूची १३ बमोजिमको घर नक्सा पास शुल्क लिइनेछ ।
१५. **प्राकृतिक स्रोतको संकलन तथा बिक्री शुल्क:-** आँधीखोला गाउँपालिका भित्रका नदी तथा खोलाहरूबाट प्राप्त नदीजन्य वस्तुहरू गाउँपालिका क्षेत्रका खानीजन्य वस्तुहरूको अनुसूची १४ मा उल्लेखित दररेटमा बिक्री गरी शुल्क उठाईने छ । यसरी संकलन गरिएको शुल्क अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गरिनेछ ।
१६. **पटके व्यवसाय शुल्क :-** वहाल विटौरी र व्यवसाय करको सूचीमा परेका करदाता बाहेक गाउँपालिका क्षेत्र बाहिरबाट सवारी साधन वा मोटरसाईकलमा पोका वा झोलामा राखी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घुमाएर बिक्री गर्ने व्यवसायीहरूको लागि अनुसूची १५ मा उल्लेखित दररेटमा पटके व्यवसाय शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१७. **कर तथा शुल्क छुटः-** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर तथा शुल्क छुट दिईने छैन ।
१८. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी नियम र कार्यविधि बनाउन सक्ने:** यो ऐनमा भएको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्नको लागि गाउँकार्यपालिकाले आवश्यक नियम र कार्यविधि बनाउन सक्नेछ।
१९. **बाधा अड्काउ फुकाउं:** यस ऐनको कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै बाधा अड्काउ आईपरेमा बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार गाउँ कार्यपालिकामा रहनेछ ।

अनुसूची-१

(ऐनको दफा २ सँग सम्बन्धित)

आँधीखोला गाउँपालिका भित्र देहायका सडक खण्डसँग जोडिएका जग्गाहरूको देहाय बमोजिमका मूल्यको आधारमा मालपोत तथा भूमिकर कर लगाईने छ ।

(क) नागाडाँडा-कार्कीनेटा सडक खण्ड (प्रति रोपनी रु.)

➤ सेतिखोलाको पुलको मुखदेखि एकरायसम्म	१५,८४,०००।-
➤ एकरायदेखि रंगेठाटीको हराभरा सहकारीसम्म	१३,२०,०००।-
➤ रंगेठाटीको हराभरा सहकारीदेखि निस्तीखोला प्रागतिडाँडासम्म	१५,८४,०००।-
➤ बेत्यानीदेखि रंगुवाखोलासम्म	१५,८४,०००।-
➤ लौसीखोलादेखि अर्घादीखोलासम्म	१५,८४,०००।-
➤ काफलबोट खोलादेखि छहरेखोलासम्म	१३,२०,०००।-
➤ पेटकटेरीदेखि रातमाटासम्म	९,२४,०००।-
➤ रातमाटादेखि हिलेसम्म	५,२८,०००।-

(ख) पुतलीखेत-कार्कीनेटा-कुशमा सडक खण्ड (प्रति रोपनी रु.)

➤ चिसाखोलादेखि मार्सेखोलासम्म	१३,२०,०००।-
➤ मार्सेखोलादेखि डाम्डिहीसम्म	९,२४,०००।-
➤ डाम्डिहीदेखि भालुमारे खोला (वडा न. २)	५,२८,०००।-
➤ भालुमारेदेखि देउराली डाँडासम्म	१३,२०,०००।-
➤ पोखराचौरदेखि फन्डाँडासम्म	५,२८,०००।-

(ग) सेतिदोभान-निबुवाबोट-भुद्रुमपोला-पञ्चमुल सडक (प्रति रोपनी रु)

➤ हाँडिखेत(पक्कीपुलको मुख)देखि चिसापानीको पुलको मुखसम्म	१५,८४,०००।-
➤ चिसापानीको पुलको मुखदेखि गौरीशंकर चोकसम्म	३,९६,०००।-

➤ भगवतीचोक देखि बुढीको चौतारासम्म	३,९६,०००।-
➤ बुढीको चौतारादेखि भुद्रुमपोलाको भन्ज्याँडसम्म	५,२८,०००।-
➤ बेजाङ्ग सडक खण्ड	३,९६,०००।-
➤ खड्कटेरीडाँडा देखि हिलेसम्म	३,९६,०००।-
➤ हिलेदेखि पिरपिरेखोलासम्म	२,६४,०००।-
➤ पिरपिरे खोलादेखि मुलसम्म	३,९६,०००।-
➤ मुलदेखि भुमीथानसम्म	३,९६,०००।-
➤ भूमीथान देखि सिरुबारी धारु बजारसम्म	१३,२०,०००।-
➤ धारुबजार देखि कुर्ले बजारसम्म	४,२०,०००।-
➤ कुर्लेदेखि बजानीबजारसम्म	४,००,०००।-
(घ) हेलु-अर्जुनचौपारी- सिरुबारी सडक (प्रति रोपनी रु)	
➤ पाङ्ग्राको झ्याडदेखि भातपोखरी अर्घौँदी सम्म	१,३२,०००।-
➤ समिको रुखदेखि राम्चेजिरो सम्म	१,३२,०००।-
➤ राम्चेदेखि पूर्ण गाउँसम्म	१,३२,०००।-
➤ ज्याम्चेदेखि सिरुबारी गाउँसम्म	३,९६,०००।-
(ङ) खड्केटारी -पञ्चासे सडक खण्ड (प्रति रोपनी रु)	
➤ नाम्दीखोला देखि चरिपानीखोलासम्म	५,२८,०००।-
➤ चरिपानीखोला देखि टुनीखोलासम्म	१०,५६,०००।-
➤ रिमालस्वारा - मुलावारी - ओडारसम्म	५,२८,०००।-
(च) सेपत-पञ्चासे सडक (प्रति रोपनी)	
➤ सेपत जिरोदेखि पात्लासम्म	७,९२,०००।-
➤ पात्लादेखि देवीस्थानसम्म	३,९६,०००।-
➤ देवीस्थानदेखि देउरालीसम्म	१०,५६,०००।-
➤ देउरालीदेखि ह्याडसेदी (श्रवणकुमार)सम्म	१०,५६,०००।-
➤ ह्याडसेदी (श्रवणकुमार) देखि भञ्ज्याँडसम्म	३,९६,०००।-
➤ सेपत-बाढुङ्गा कमेरे सडक खण्डको जग्गा	३,९६,०००।-
(छ) सेपत अर्घादी-कमेरे-ठूलाखेत सडक	
➤ सेपतदेखि ठूलाखेतसम्म	५,२८,०००।-

(ज) फुलबारी-आर्थर सडक (प्रति रोपनी)

- फुलबारी देखि फुँवासे जोड्ने बाटो सम्म ३,९६,०००।-
- फुँवासे जोड्ने बाटो देखि ढोली डाँडासम्म १०,५६,०००।-

(झ) सहिदमार्ग (प्रति रोपनी रु)

- जिरो देखि बि.पि. स्मृती प्रा.वि सम्म ३,९६,०००।-
- बि.पी स्मृतिप्रा.वि देखि पोखरीसम्म ५,२८,०००।-
- पोखरीदेखि वडा कार्यालय सम्म २,६४,०००।-
- वडा कार्यालय देखि नुनथलाहुँदैहिले सम्म ७,९२,०००।-
- कमेरेपानी देखि भयरको थान सम्म ३,९६,०००।-
- भयरको थान देखि जुम्लीडानासम्म २,६४,०००।-

(ञ) भैरव कुण्ड-ओइया-सम्दीखोला सडक (प्रति रोपनी रु)

- भैरव कुण्डदेखि काफलटारीसम्म ८,५६,०००।-
- घलेको घर देखि माताको गुफासम्म ६,६०,०००।-

(ट) कालीखोला-पोखराचौर सडक (प्रति रोपनी रु)

- कालीखोलादेखि स्याले खोल्सासम्म ६,६०,०००।-
- उपल्लो स्यालेखोल्सादेखि टारीसम्म (टापु) ६,६०,०००।-

(ठ) जिरो-चिलाउनेभाटी सडक (प्रति रोपनी रु)

- आँधीखोलाको पुलदेखि कालीखोलाको पुलसम्म १३,२०,०००।-
- कालीखोलाको पुलदेखि कुलायन मन्दिरसम्म ३,९६,०००।-
- कुलायनको मन्दिर देखि थुमको खोलासम्म ५,२८,०००।-
- हर्जामुनीदेखि तिलीमसम्म ३,९६,०००।-

(ड) सेतिदोभान-चण्डीकालीका सडक (प्रति रोपनी रु)

- चिसापानीको पुलको मुखदेखि ठाँटीसम्म १०,५६,०००।-
- ठाँटीदेखि भज्यांडसम्म ५,२८,०००।-

(ढ) ढाँव-बरपिप्ले सडक (प्रति रोपनी रु)

- ढाँवदेखि वरपिप्लेसम्म ६,६०,०००।-

(ण) भज्याड-आर्थर सडक (प्रति रोपनी रु)

- भज्याडदेखि आर्थरसम्म ६,६०,०००।-

(त) मान्छेको टाउको-बैडा सडक (प्रति रोपनी रु)

- दहदेखि बैडासम्म ५,२८,०००।-

(थ) कृषिपुलको मुख सडक (प्रति रोपनी रु)

➤ कृषि देखि कृषि पुलको मुख सम्म १५,८४,०००।-

(द) सेतिदोभान- ठुली बराय सडक (प्रति रोपनी रु)

➤ सेतिदोभानको बरको रुखदेखि ठुलीबराय करौदीसम्म १०,५६,०००।-

(ध) सेतिदोभान-सिम्खेत छापा सडक (प्रति रोपनी रु)

➤ बराय खोलादेखि छापासम्म १०,५६,०००।-

(न) चिलाउनेभाटी- मडुवा सडक (प्रति रोपनी रु)

➤ जरेखोलादेखि नैकुडाँडासम्म ५,२८,०००।-

➤ नैकुडाँडादेखि भण्डार थुम्कासम्म ८,००,०००।-

(प) जाबीखोला ओइया सडक (प्रति रोपनी रु)

➤ जाबीखोलादेखि सम्धीखोलासम्म १०,५६,०००।-

माथि उल्लेखित बाहेकका जग्गाहरुको मूल्य निर्धारण मालपोत कार्यालय स्याङजाबाट प्रत्येक वर्ष रजिष्ट्रेसन प्रयोजनार्थ निर्धारित मूल्यमा ३० प्रतिशत मूल्य थप गरी मुल्यांकन गरिनेछ ।

कर योग्य भूमिको वार्षिक करको दर

क्र.सं.	भूमिकर योग्य जग्गाको मूल्य	वार्षिक दर	कैफियत
१	रु ५ लाख सम्मको	एक मुस्ट रु ६५।-	
२	रु ५ लाख देखि ५०लाख रुपैया सम्म	प्रति लाख थप रु ३५।-	
३	रु ५१ लाख देखि १करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख थप रु ४५।-	
४	रु १ करोड १ लाख देखि २ करोड सम्म	प्रति लाख थप रु ५०।-	
५	रु २ करोड १ लाख देखि ३ करोड सम्म	प्रति लाख थप रु ६०।-	
६	३ करोड देखि माथि	प्रति लाख थप रु ७०।-	

अनुसूची-२

(ऐनको दफा ३ सँग सम्बन्धित)

आँधीखोला गाउँपालिका भित्र बनेका घर र घरले चर्चेको जग्गामा सम्पति कर लगाइने छ । घरले चर्चेको जग्गा भन्नाले घरले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल र अधिकतम सो क्षेत्रफल बरारको थप जग्गा समेत सम्झनु पर्छ । भौतिक संरचनाको मूल्य तपसिल बमोजिम मूल्य निर्धारण गरी जग्गाको हकमा अनुसूची १ मा उल्लेखित सडकसँग जोडिएका र नजोडिएका जग्गाको मूल्य बमोजिम निर्धारण गरिनेछ ।

तपसिल:

क्र.सं.	संरचनाको प्रकार	प्रतिवर्ग फिट मूल्य (रु.)	कैफियत
१	आर. सि. सि पक्की घर	८००।	

२	ब्लक, सिमेन्ट, जोडाइ जस्ता वा ढुङ्गाको छाना भएको घर	५००।	
३	ढुङ्गा माटो जोडाइ भएको ढुङ्गा जस्ता, खर को छाना भएको	३००।	

हास कट्टी तर्फः

आँधीखोला गाउँपालिका भित्रका तपसिल बमोजिमका भौतिक संरचनाको हास कट्टी तपसिल बमोजिम गरिनेछ ।

क्र.सं.	संरचनाको प्रकार	हास कट्टी प्रतिवर्ष	हास कट्टी अवधि	कैफियत
१	आर. सि. सि पक्की घर	१ प्रतिशत	३० वर्ष	
२	ब्लक, सिमेन्ट, जोडाइ जस्ता वा ढुङ्गाको छाना भएको घर	२ प्रतिशत	२० वर्ष	
३	ढुङ्गा माटो जोडाइ भएको ढुङ्गा जस्ता, खर को छाना भएको	३ प्रतिशत	१५ वर्ष	

कर योग्य सम्पतिको वार्षिक करको दर

क्र.सं.	कर योग्य एकीकृत सम्पतिको मुल्य	वार्षिक दर	कैफियत
१	रु ५ लाख सम्मको	एक मुस्ट रु ६५।-	
२	रु ५लाख देखि ५० लाख रुपैया सम्म	प्रति लाख रु ३५।-	
३	रु ५१लाख देखि १ करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख रु ३०।-	
४	रु १ करोड १ लाख देखि २ करोड सम्म	प्रति लाख रु ३५।-	
५	रु २ करोड १ लाख देखि ३ करोड सम्म	प्रति लाख रु ४५।-	
६	रु ३ करोड १ लाख देखि माथि ५ करोड सम्म	प्रति लाख रु ५५।-	
७	रु ५ करोड भन्दा माथि	प्रति लाख रु ६५।-	

नोटः मुल्याङ्कन रकमलाई रु लाखमा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ ।

अनुसूची -३

(ऐनको दफा ४ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाबाट लिईने घर जग्गा बहाल करको दर (प्रति रोपनी रु):

क्र.सं.	विवरण	वार्षिक दर	कैफियत
१	आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, शेड(छप्पर), कारखाना, जग्गा वा	१०%	

	पोखरी पूरे वा आंशिक रुपमा बहालमा दिएकोमा सम्बन्धित धनीबाट बहाल रकमको		
२	आँधीखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको हाट बजार र सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए वापत प्रति वर्गफुट मासिक बहाल विटौरी कर	२।-	
३	वैदेशिक रोजगारीको शिलशिलामा प्रयोग हुने बहाल रकममा	५ %	

अनुसूची-४

(ऐनको दफा ५ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाबाट लिईने व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्कको वार्षिक दर रु:

क्र.सं.	व्यवसायको विवरण	आ.ब. २०८०।०८१ का लागि करको श्रेणी	
		भ्याट/प्यान मा दर्ता भएको दर (रु.)	भ्याट/प्यान मा दर्ता नभएकोदर (रु.)
१)	पर्यटन उद्योग		
१.१	होमस्टे	५५०	४००
१.२	होटल, लज एवं साधारण होटल	१६५०	५५०
१.३	रेष्टुरेन्ट (म:म, तास, सेकूवा आदि)	११००	३३०
१.४	मदिरा पसल	१५००	१५००
२)	व्यापारिक वस्तु		
२.१	खाद्यान्न, किराना डिलर र खुद्रा	११००	५५०
२.२	कपडा पसल (थोक एवं खुद्रा)	११००	५५०
२.३	आयल पम्प	५५००	५५००
२.४	विद्युत सामान तथा विद्युतीय सामग्री टि.भी., घडी रेडियो बिक्री	११००	५५०
२.५	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, कार मोटर साईकल, टेम्पो, साईकल मर्मत कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र	११००	५५०
२.६	निर्माण सामाग्री	२२००	१६५०
२.७	सूनचांदी पसल (ज्वेलेरी)	२७५०	२२००
२.८	फेन्सी पसल	११००	५५०

२.९	उनी धागो पसल	५५०	३३०
२.१०	जूता चप्पल पसल	८८०	३३०
३)	अन्य सेवा		
३.१	विविध श्रृङ्गार पसल (थोक/खुद्रा)	८८०	५५०
३.२	कुखुरा , भैसी र बाख्रा फर्म दर्ता शुल्क	४००	६००
३.३	फर्निचर पसल	२२००	१६५०
३.४	भांडा र गिफ्ट पसल(थोक/खुद्रा)	११००	५५०
३.५	केवूल, नेटवर्किङ	५५००	५५००
३.६	पूलवोर्ड (प्रति बोर्डरु.)	५५००	५५००
३.७	भिडियो गेम	३३००	३३००
३.८	पुस्तक तथा पत्रिका पसल	७७०	५५०
३.९	नर्सरी र फलफुलका विरुवा बिक्रीवितरण	४४०	२२०
३.१०	सस्थागत पेन्टर	५५०	५५०
३.११	तरकारी पसल	३३०	११०
३.१२	वीज भण्डार	५५०	११०
३.१३	मासू पसल	११००	५५०
३.१४	कपडा सिलाई	५५०	२२०
३.१५	हेयर कटिङ	५५०	५५०
३.१६	आर्ट	५५०	५५०
३.१७	फोटो स्टूडियो	११००	५५०
३.१८	रंगरोगन पसल	१७५०	११००
३.१९	चश्मा पसल	५५०	३३०
४)	मर्मत संभार		
४.१	रेडियो टि.भि घडी, प्रेशर कुकर, हिटर टेलीफोन सेट पंखा तथा स्टोभ, विद्युत सामग्री मर्मत केन्द्र	८८०	२२०
४.२	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, कार मोटर साईकल, टेम्पो, साईकल मर्मत कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र	११००	५५०
५)	सेवा उद्योग		
५.१	डाइभिङ इन्ष्ट्रिच्युट	८८०	११००

५.२	ल्याब तथा फोटो ग्राफि	११००	५५०
५.३	छापाखाना	११००	११००
६)	वन पैदावार तथा वनजन्य उद्योग		
६.१	वन पैदावारमा आधारित उद्योग व्यवसाय, फर्नीचर उद्योग आदी	३३००	३३००
६.२	माछा मार्ने व्यवसाय	०	दर्ता शुल्क रू १००० र नवीकरण रू ५००
७)	उर्जामुलक		
७.१	बायो ग्याँस तथा सौर्य प्रविधि र अन्य श्रोतहरु	११००	५५०
८)	उत्पादन मूलक उद्योग		
८.१	पाउरोटी भण्डार	८८०	५५०
८.२	मिल ३HP क्षमता सम्म	१००	१००
८.३	मिल ३HP क्षमता माथि	५५०	३३०
८.४	आइसक्रिम उद्योग तथा पसल	५५०	३३०
९)	वित्तीय सेवा		
९.१	वचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्था	२०००	२०००
९.२	उत्पादन मुलक सहकारी संस्था	५५०	५५०
९.३	रेमिटेन्स सेवा	२२००	२२००
९.४	बैंक	६०००	६०००
१०)	स्वास्थ्य सेवा		
१०.१	निजी तथा गैरसरकारी अस्पताल	१६५०	११००
१०.२	नर्सिङ होम	१६५०	११००
१०.३	क्लिनिक, ल्याब तथा फार्मेसि	१६५०	११००
१०.४	दांत बनाउने पसल	११००	११००
११)	शिक्षा सेवा		
११.१	नि.जि क्षेत्रका बोर्डिङ स्कूल क्याम्पस, मा.वि. र आधारभूत	१०००, ५०००, ३०००	
११.२	टाईपिङ, कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	११००	११००

११.३	सिलाई, बूनाई, पेन्टिङ, कटिङ प्रशिक्षण	५५०	५५०
११.४	टिउसन/कोचिङ्ग सेन्टर	१५००	१५००
११.४	टेक्निकल इन्ष्टिच्युट	११००	११००
११.५	गैर सरकारी संस्था संचालन अनुमति	१०००	१०००
१२)	निर्माण व्यवसायी गाँउपालिकामा प्रधान कार्यालय भएको घ वर्गको निर्माण व्यवसायी अनुमति वार्षिक नविकरण	१०,००० तोकिएको अवधी समाप्त भएपश्चात २५ प्रतिशत बराबरको रकम जरिवाना लाग्नेछ ।	
१२.१	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी अनुमति पत्र	२५,०००।-	
१२.२	रासायनिक मल बिक्रेताको अनुमति पत्र	६००।-	
१२.३	रासायनिक मल बिक्रेताको अनुमति नविकरण	५००।-	
१३)	संचार सेवा		
१३.१	निजी क्षेत्रका कूरियर, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट र टेलिफोन	५५०	२२०
१४)	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा		
१४.१	चिकित्सक विशेषज्ञ (स्वा.सहायक, कविराज)	१०००	५००
१४.२	ल फर्म	४००	४००
१४.३	कन्सल्टेन्सी फर्म(इन्जीनियर ओ.)	५५००	५५००
१४.४	ज्योतिष	५५०	५५०
१४.५	अडिटर फर्म (क ख ग घ)	२५००, २०००, १५००, १०००	२५००, २०००, १५००, १०००
१५)	अन्य व्यवसाय		
१५.१	ढुवानी सेवा	११००	११००
१५.२	कवाडी सामानको थोक बिक्रेता	२२००	११००
१५.३	टेण्ट हाउस	११००	११००
१५.४	लुगा धुने पसल	५५०	२२०
१५.५	मादल पसल	३३०	११०

१५.६	माटोको भांडा बनाउने	३३०	११०
१५.७	मिठाई पसल	८८०	२२०
१६)	साना उद्योग		
१६.१	कटिड ढुंगा उद्योग	११००	११००
१६.२	इट्टा भट्टा	११००	५५०
१६.३	ग्रिल उद्योग	१६५०	११००
१६.४	अन्य उद्योग	कार्यपालिकाको निर्णयानुसार	
१६.५	क्रसर उद्योग	११०००	११०००
१६.६	ब्लक उद्योग	२०००	२५००
१७	माथि उल्लेखित व्यवसाय बाहेकको हकमा	कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार	

अनुसूची-५

(ऐनको दफा ६ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तुको व्यवसायीक कारोवार बापत वार्षिक कर रु:

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१.	कवाडी सामानको थोक विक्रेता (वार्षिक)	भ्याटमा दर्ता रु. २२०० र भ्याटमा दर्ता नभएको ११००।-	
२	सल्लाको खोटेो प्रति के.जी.	रु १०।-	
३.	उन, जडिबुटी, बनकस, कवाडी माल, हाड, सिड, प्वाँख, छाला आदी ।	गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार	

अनुसूची-६

(ऐनको दफा ७ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले सडक संरक्षण तथा मर्मत सम्भार शुल्कको वार्षिक दर रु:

क्र.सं.	विवरण	दर (रु.)	कैफियत
ख)	सडक संरक्षण तथा मर्मत सम्भार शुल्क		
१.	हेभि ट्रक, र डोजर	२२५	
२	५ घन मिटर माथिका टिप्पर र ट्रक	२००	
३.	मिनि टिप्पर	१७५	
४.	ट्याक्टर, निजी तथा भाडाका बस र मिनिबस	१५०	
५.	भ्यान, कार, जीप, टेम्पो, ट्याक्सी	५०	

६.	सरकारी, कुटनैतिक नियोग र विद्यालयका बस	निःशुल्क	
----	--	----------	--

अनुसूची-७

(ऐनको दफा ८ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने विज्ञापन करको दर:

क्र.सं.	विज्ञापन दर	दर (रु.)	कैफियत
१.	साइनवोर्ड, ग्लोवोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्गफुट भन्दा माथि	८८०	
२.	साइनवोर्ड, ग्लोवोर्ड, स्टल आदिमा २५ वर्गफुट सम्म	५५०	
३.	तूल व्यानर एक हप्ताको लागि	५५	
४.	तूल व्यानर एक हप्ता भन्दा बढी	११०	

अनुसूची-८

(ऐनको दफा ९ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने मनोरञ्जन करको दर:

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	सिनेमाहल, भिडियोहल, साँस्कृतिक प्रदर्शन हल, थिएटर, संगीत, मनोरञ्जन प्रदर्शनस्थल, ऐतिहासिकस्थल, पुरातात्विक स्थल एवं धार्मिक महत्वका सम्पदाको प्रवेश शुल्क रकमको (तर ऐतिहासिक, पुरातात्विक र धार्मिक महत्वका सम्पदामा प्रवेश गर्दा नेपाली नागरिकलाई प्रवेश शुल्क लिईने छैन)	५%	
२	व्यावसायिक रुपमा संचालन गरिने मेला महोत्सव पर्व जस्ता कार्यक्रममा	५०००।	
२	व्यावसायिक रुपमा संचालन गरिने मेला महोत्सव पर्व तथा कन्सर्ट, जादु, चटक आदी	१०००।-	

अनुसूची-९

(ऐनको दफा १० सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने वहाल विटौरी शुल्कको दर:

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	सार्वजनिक जग्गामा बनेका घर, टहरा, घुम्ती, गोदाम वा अन्य कुनै संरचना		
१	सार्वजनिक स्थानमा बनेका घर सटरहरूको	टेण्डर प्रतिस्पर्धाका आधारमा	

२	गाउँपालिकाको आफैले निर्माण गरेको	टेण्डर प्रतिस्पर्धाका आधारमा	
३	टहराहरु मासिक	रु १००	
४	गोदामहरु मासिक	रु १००	
५	अन्य संरचनाहरु मासिक	गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम	

अनुसूची-१०

(ऐनको दफा १२ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले लिने सेवा वा व्यवसाय शुल्कको दर:

आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्, कायाकिङ्, क्यानोइङ्, बज्जी जम्पिङ्, जिप फ्लायर, ग्लाइडिङ्, व्यालुनिङ्, गल्फकोर्स, प्यारा सेलिङ् र अश्वारोहण आदि सेवा वा व्यवसायमा सेवा वा व्यवसायको प्रकृति हेरी गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार रु १,०००।- देखि ५०,०००।- सम्म ।

अनुसूची - ११

(ऐनको दफा १३ सँग सम्बन्धित)

गाउँकार्यपालिका वा वडाबाट उपलब्ध गराईने प्रमाणित / सिफारिस वापतको सेवा शुल्कको दर:

क्र.सं.	विवरण	दर रु.	कैफियत
क)	सिफारिस		
१	नाता प्रमाणित	नेपालीमा २०० र अंग्रेजी ५०० (निवेदन सहित)	
२	विदेश जाने सिफारिस	नेपालीमा ५०० र अंग्रेजी ७००	
४	घरजग्गा नामसारी/ हकवाला प्रमाणित	४००	
५	घर कायम सिफारिस	कच्ची घर सडकले छोएको ६००, नछोएको ३५०, पक्की घर सडकले छोएको ११००, नछोएको ७००	
६	बाटो कायम सिफारिस	बाटोले छोएको ५०० र बाटोले नछोएको ३००	
७	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	५००	
८	हकवाला संरक्षण सम्बन्धी सिफारिस	२००	
९	संघ संस्था दर्ता सम्बन्धी सिफारिस	५००	
१०	निजी विद्यालय दर्ता र स्तर बृद्धि (मन्टेश्वरी / आ.वि. / मा.वि.)	३००० / ८००० / १३०००	

११	एम्बुलेन्स सेवा	गाउँपालिका क्षेत्रदेखि पोखरा रु २०००। र अन्यमा क्षेत्रमा कच्ची सडक प्रति कि.मी रु ६० र पक्की सडक प्रति कि.मी ५५	
१२	काठ दाउराको सिफारिस	काठ: २००० / दाउरा: १५००	
१३	अंग्रेजी रुपान्तरण	५००	
१४	वंशजको नागरिकता सम्बन्धी सिफारिस	१२०, प्रतिलिपी: १७०	
१५	अंगिकृत नागरिकता सम्बन्धी सिफारिस	५००	
१६	नाम छूटको सिफारिस	१००	
१७	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस	५००	
१८	सनाखतको सिफारिस	३००	
१९	जन्म मृत्यू सम्बन्धी सिफारिस	२००	
२०	स्थायी बसोबास सम्बन्धी सिफारिस	१५०	
२१	नाम, थर, जन्म मिति संशोधन सिफारिस	५००	
२२	कन्सुलर प्रमाणित	५००	
२३	सर्जिमिन शूलक	५००	
२४	अमिन शूलक	२००० प्रति कित्ता थप प्रति कित्ता १०००	
२५	विद्युत जडान सम्बन्धी सिफारिस		
२५.१	आर.सी.सी. पक्की घर	३००	
२५.२	अन्य घर	२००	
२६	टेलिफोन जडान सम्बन्धी सिफारिस	३००	
२७	निजी धारा जडान सम्बन्धी सिफारिस	५००	
२८	चारित्रिक सिफारिस	५००	
२९	प्लटिड सेवा शूलक: २ रोपनीसम्म, सो भन्दा माथि ५ रोपनीसम्म प्रति १ रोपनी र सोभन्दा बढी प्रति १ रोपनी	२५०००, १०,००० र १५,०००	
३०	घरेलु उद्योग स्थापना सिफारिस	३००	
३१	भवन निर्माणको साधारण स्वीकृति सम्बन्धी सिफारिस	५००	
३२	संस्थागत (मठ,मन्दिर,आमा समुह तथा अन्य संस्था नविकरण लगायतका सिफारिस	३००	
३३	विविध सिफारिस	२००	

३४	कृषि तथा पशु फर्म दर्ता सिफारिस शुल्क	३००	
३५	छात्रवृत्ति सम्बन्धी सिफारिस	निशुल्क	
ख)	अन्य दस्तुर		
१	निवेदन दस्तुर	१०	
२	अनूशुची	१०	
३	निवेदन दर्ता शुल्क	१०	
४	भवन निर्माण दरखास्त फाराम	१००	
५	पति पत्नी सम्बन्ध विच्छेद निवेदन दस्तुर	५००	
६	जन्म, मृत्यु, बसाईसराई र सम्बन्ध विच्छेद विलम्ब दस्तुर	२०० प्रतिलिपीको ५००	
७	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क	आयोगको निर्णयानुसार	
८	कोटेशन फाराम शुल्क	आर्थिक नियमावली अनुसार	
९	टेण्डर फाराम शुल्क	आर्थिक नियमावली अनुसार	
१०	निवेदन नक्कल प्रति पाना	कार्यालयले ७ आफैले ५	
११	घरपालूवा कूकुर दर्ता र नवीकरण दस्तुर	१००	
१२	भरुवा बन्दूक नवीकरण दस्तुर	जिल्ला भर १००० राज्य २०००	
१३	घर निर्माण नक्शाको नक्कल दस्तुर	१०००	
१४	घर सुचिकरण शुल्क	आर सी घर.सी.१,००० ब्लक सिमेन्ट जोडाई जस्ता वा ढुङ्गाको छाना भएको घर ८०० र ढुङ्गा माटो जोडाई भएको ढुङ्गाको छाना भएको रु ५००	
१५	सम्पन्नता प्रमाण पत्र शुल्क	आर.सी.सी.पक्की घर १००० र अन्य घर ५००	
१६	मिलापत्र दस्तुर प्रति पक्ष	निशुल्क	
नोट:	आर्थिक सहायता, दीन दूःखी हरुको हकमा गाउँपालिकाको अध्यक्षको तोक आदेश अनुसार निःशुल्क सेवा प्रदान गर्न सकिन्छ ।	निशुल्क	
ग)	हैसियत प्रमाणित (ऋण र वैदेशिक रोजगारका लागि)		
१.	रु.१ देखि १० लाखसम्म	११००	
२.	रु.१० लाख १ देखि २० लाखसम्म	२२००	

३.	रु.२० लाख १ देखि ३० लाखसम्म	३३००	
४.	रु.३० लाख १ देखि ४० लाखसम्म	४४००	
५	रु.४० लाख १ देखि ५० लाखसम्म	५५००	
६	रु.५० लाख भन्दा बढी रकमको	०.०८ प्रतिशतले लिने	
घ)	अध्ययनको लागि		
१	रु.२० लाख सम्मको रु	११००	
२	रु.३० लाख सम्मको रु.	२२००	
३	रु.५० लाख सम्मको रु.	३३००	
४	रु.५० लाखभन्दा बढी रकमको	०.०६ प्रतिशतले लिने	
५	अंशवण्डा र दानबकसमा	१५०	
६	लेनदेनको कागज प्रमाणिकरण	रु १० लाखसम्म रु १०००, १०लाख माथि १५००	
ड)	स्थानीय तहको भू-सेवा केन्द्रले प्रदान गर्ने पब्लिक एक्सेस मोडुल सेवाको हकमा		
१	जग्गा नामसारी	५००	
२	दाखिला खारेज	५००	
३	संशोधन, प्रतिलिपी	१००	
४	अंशबन्डा र अंश बुझेको भरपाई (कित्ता काट गर्नु नपर्नेको)	५००	
५	अंशबन्डा र अंश बुझेको भरपाई (कित्ता काट गर्नु पर्नेको)	१०००	
६	लिखत पारित(राजीनामा,सट्टापट्टा,संगोलमा दर्ताफोरी, छोडपत्र, बकदान, दानपत्र) कित्ता काट गर्नु नपर्नेमा	५००	
७	लिखत पारित(राजीनामा,सट्टापट्टा,संगोलमा दर्ताफोरी,छोडपत्र,बकदान,दानपत्र) कित्ता काट गर्नु पर्नेमा	१०००	
८	सवै किसिमका बन्धकी लिखत रोक्का, फुकुवा दुवै	२५०	
च)	गाउँपालिकाले तत्काल धितो मुल्यांकन गरेको सिफारिस र सम्पत्तिकर तथा अन्य विविध करको पूनः नवीकरण गर्नुपर्दा जून प्रयोजनका लागि गरिएको हो सोका लागि लाग्ने दस्तूरको १० प्रतिशत राजश्व लिइनेछ ।		

अनुसूची – १२

(ऐनको दफा १४ सँग सम्बन्धित)

१	प्रति पर्यटक स्वदेशी / विदेशी	रु ३०।५५
---	-------------------------------	----------

अनुसूची – १३

(ऐनको दफा १५ सँग सम्बन्धित)

सि.न.	भौतिक संरचनाको विवरण	करको दर (प्रति व.फी.) ने.रु.मा
१.	आर. सी. सी. फ्रेम स्ट्रक्चर	
क)	भूमिगत तला	७
ख)	भुई तला	७
ग)	पहिलो तला	८
घ)	दोश्रो तला	९
ड)	तेश्रो तला र तेश्रो तला भन्दा माथी	११
२.	सिमेन्टको जोडाईमा इटा वा ढुंगाको गारो आर.सी.सी. स्लेट, टायल जस्तापाता छाना	६
३..	माटोको जोडाईमा इटा वा ढुंगाको गारो आर.सी.सी.स्लेट,टायल, जस्तापाता छाना	५

अनुसूची – १४

(ऐनको दफा १५ सँग सम्बन्धित)

सि.न.	नदीजन्य पदार्थको नाम	दर (प्रति क्युफिट)
१	रोडा र गेग्रान	रु ९
२	गिटी र ढुङ्गा	रु १०
३	स्लेट ढुङ्गा	रु १०
४	वालुवा र चिप्स	रु ९ र १०
५	कटिङ्ग ढुङ्गा	रु १०
६	छपनी सादा ढुङ्गा	रु ७
७	नदी, खोलाले बगाएर ल्याएका काठ, कुकाठ र दाउरा जराजुरी	३००,५० र ४
८	कालोमाटो र रातो माटो (ईट्टा पार्ने समेत)	रु ३.५०

९	कालोमाटो र रातो माटो साधारण	रु ३.५०
१०	चुनढुङ्गा	रु १२
११	उक्त शिर्षकसँग सम्बन्धित अन्य कुराहरू	गण्डकी प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन २०८१ अनुसार

अनुसूची – १५

(ऐनको दफा १६ सँग सम्बन्धित)

ख	पटके व्यवसाको नाम	दर (प्रति पटक र प्रति गोटा)	
१	फेन्सी र खूद्रा सामान गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरूका लागि	रु १००	
२	खाद्यान्न सामान गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरूका लागि	रु १००	
३	आलू र तरकारी गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरूका लागि	रु ५०	
४	पोका वा झोलामा सामान राखी मोटर साइकले बेच्न	रु ५०	
५	रांगा, भैंसी बंगूर	रु २०	
६	खसी बोका प्रति गोटा	रु १०	
७	हांस, कुखुरा र अन्य पंक्षी प्रति गोटा	रु २	

४.२ आ.व. २०८१/०८२ को विनियोजन ऐन

गाउँसभामा पेश भएको मिति- २०८१/०३/०९

गाउँसभाबाट स्वीकृत भएको मिति- २०८१/०३/१०

प्रस्तावना : आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस ऐनको नाम “आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको विनियोजन ऐन, २०८१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार: (१) आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम (सामाजिक सुरक्षा भत्ता बाहेक) जम्मा रकम ५५,८६,०७,०००.०० (अक्षरूपी पचपन्न करोड छयासी लाख सात हजार मात्र) मान बढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन: (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निमित्त आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाँउकार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको २५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालु खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च ब्यहोर्ने एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रस्ताव गरिएका योजना तथा कार्यक्रम देशको जटिल आर्थिक परिस्थितिको कारण राजस्वमा कमी आई प्रस्ताव गरिएका योजना तथा कार्यक्रम आगामी आर्थिक वर्ष कार्यान्वयन एवम् स्रोत सुनिश्चितता गर्न नसकेमा आ.व. २०८२/०८३ र सो भन्दा पछिका आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(५) विनियोजन स्रोतको आय तथा निकास घटीबढी भएको अवस्थामा गाउँ कार्यपालिकाबाट सोही बमोजिमको स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

खण्ड ५

सम्पर्क नम्बर

५.१ गाँउसभा सदस्यहरुको नामावली र सम्पर्क नं

सि.न.	नाम थर	पद	स्थायी ठेगाना	फोन नं
१	विश्वनाथ पौडेल	अध्यक्ष	आँधीखोला ३	९८५६००५६०० ९८५६०५०१८०
२	सिता थापा	उपाध्यक्ष	आँधीखोला ५	९८५६००५६०७ ९८४६०७१४७०
३	पबनकाजी अधिकारी	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला १	९८५६००५६०१
४	कमल प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला २	९८५६००५६०२
५	शेर बहादुर कार्की	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ३	९८५६००५६०३
६	सिंह बहादुर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ४	९८५६००५६०४
७	कृष्ण प्रसाद पनेरु	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ५	९८५६००५६०५
८	नविन ढकाल	वडा अध्यक्ष	आँधीखोला ६	९८५६००५६०६
९	बल बहादुर सुनार	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला १	९८५६०३२६९३
१०	गोमा देवी सुनार	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला २	९८४६१९७२०२
११	थान कुमारी सुबेदी	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ३	९८४६१६०८९१
१२	कल्पना शर्मा पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ४	९८६४३७००६५
१३	गोमा पौडेल पोखेल	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ५	९८४९७५४३८७
१४	टिकाराम नेपाली	कार्यपालिका सदस्य	आँधीखोला ६	९८४६०९४१४०
१५	मोहदत्त ढकाल	वडा सदस्य	आँधीखोला १	९८४६१३५२२३
१६	शक्ति ढकाल	वडा सदस्य	आँधीखोला १	९८५६०५२४७८
१७	दुर्गा कुमारी पौडेल	महिला सदस्य	आँधीखोला १	९८६४४३३३१५
१८	मिना दर्जी	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला १	९८६४८९१४७८
१९	नर बहादुर गोदार	वडा सदस्य	आँधीखोला २	९८४६५७११५१
२०	राधा देवी क्षेत्री	महिला सदस्य	आँधीखोला २	९८४६२००१२९
२१	प्रेम पौडेल	वडा सदस्य	आँधीखोला २	९८५६०१११२२
२२	बिष्णु कुमारी बि.क.	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ३	९८१७१४८३३७
२३	बिरेन्द्र बहादुर क्षेत्री	वडा सदस्य	आँधीखोला ३	९८४५४०१७०२
२४	डिल बहादुर खत्री	वडा सदस्य	आँधीखोला ३	९८४००६३८०१

२५	घनश्याम लामिछाने	वडा सदस्य	आँधीखोला ४	९८४०३८३९११
२६	ज्ञानुमाया परियार	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ४	९८२७१३२५६९
२७	रुद्र बहादुर नेपाली	वडा सदस्य	आँधीखोला ४	९८२३५३९५११
२८	केदारनाथ पौडेल	वडा सदस्य	आँधीखोला ५	९८४६०८७४०२
२९	दुर्गा नेपाली	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ५	९८४६४७७४६०
३०	पूर्ण बहादुर क्षेत्री	वडा सदस्य	आँधीखोला ५	९८१६१३८७३३
३१	कमला देवी उपाध्याय	महिला सदस्य	आँधीखोला ६	९८४६७८४०४३
३२	लक्ष्मी रामदाम गहतराज	दलित महिला सदस्य	आँधीखोला ६	९८४६५००२१५
३३	जिबन ढकाल	वडा सदस्य	आँधीखोला ६	९८५६०५५४५५
३४	यमसिरी गुरुङ	वडा सदस्य	आँधीखोला ६	९८१९१५५१७४

५.२ कर्मचारीको नामावली र सम्पर्क नं

क्र.स.	नामथर	पद	मो.नं.
१	नारायण प्रसाद सापकोटा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५६००५६०९
२	प्रकाश पौडेल	ईन्जिनियर, प्राविधिक शाखा	९८५६०३१५७३
३	गेदुराम ढकाल	अधिकृत, प्रशासन शाखा	९८४६१२१२२१
४	कृष्ण प्रसाद पोखेल	अधिकृत, योजना शाखा	९८४१४१८४९७
५	निराजन लामिछाने	अधिकृत छैठौं, जनस्वास्थ्य निरीक्षक	९८५६०४१८७३
६	बलराम न्यौपाने	अधिकृत छैठौं, जिन्सी शाखा	९८५६०५२६८९
७	सन्तोष सुवेदी	सि.सब-ईन्जिनियर, प्राविधिक शाखा	९८४६१४०३६२
८	गुरुदत्त ढकाल	अधिकृत छैठौं, राजस्व शाखा	९८४६०८२४२३
९	खिमानन्द सापकोटा	सहायकस्तर छैठौं, वडा नं २ सचिव	९८४१११४७३४
१०	विशाल जि.सि.	ईन्जिनियर, प्राविधिक शाखा	९८५६०६०७४६
११	रोशन लामिछाने	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८४६२९५४८१
१२	आजाद पौडेल	लेखापाल	९८५६०८२३७७
१३	सबिना पौडेल	सहायकस्तर पाँचौं, वडा नं ५ सचिव	९८४६८४३६१८
१४	रविन पौडेल	सहायकस्तर पाँचौं, वडा नं ४ सचिव	९८५६०३५५९३
१५	केशवराज ढकाल	सहायकस्तर पाँचौं, वडा नं ६	९८४६७७८७६७

१६	लक्ष्मी सापकोटा	सहायकस्तर पाँचौ प्रास शिक्षा	९८४६०३६१४९
१७	चिरञ्जिवि पुरी	सहायकस्तर पाँचौ प्रास कृषि	९८६६९१६५८४
१८	मनिराज पाण्डेय	सहायकस्तर पाँचौ सब-ईन्जिनियर	९८६६१०७४३८
१९	रिया पौडेल	सहायकस्तर पाँचौ (पशुसेवा प्राविधिक)	९८६६७३८८७९
२०	युवराज पौडेल	सहायकस्तर पाँचौ (पशुस्वास्थ्य प्राविधिक)	९८४६६०४२१०
२१	सुस्मिता सुवेदी	सहायकस्तर पाँचौ स्टाफ नर्स	९८४५३६५६६७
२२	टेकनारायण रिमाल	सहायकस्तर पाचौ, वडा नं १ सचिव	९८४६१२२०१७
२३	कमला शर्मा	खापासटे चौथो, दर्ता चलानी शाखा	९८६९८४०७१८
२४	सुजता पौडेल	रोजगार सहायक	९८६६०२९३८९
२५	साबित्री ढकाल	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	९८४६४२५६३०
२६	दुर्गा पौडेल ढकाल	वित्तिय साक्षरता सहजकर्ता	९८४६९५००६०
२७	सिद्धान्त क्षेत्री	प्राविधिक सहायक	९८६४४२१०५३
२८	दिलमाया रिजाल	उद्यम विकास सहजकर्ता	९८४५५३२३०२
२९	सन्तोष पौडेल	सहायकस्तर चौथो, वडा नं ३ सचिव	९८६४४३४०४५
३०	हरिश चन्द्र गौतम	सहायकस्तर चौथो, ६ नं सचिव	९८४६४६२६४१
३१	दल बहादुर केसि	नायव पशुसेवा प्राविधिक	९७४५९२४६६१
३२	एलिशा अधिकारी	सहायकस्तर चौथो (असई)	९८६४४३०४१४
३३	प्रदिप आचार्य	सहायकस्तर चौथो (असई)	९८५७६२७२७१
३४	हिरामणी ढकाल	ना प स्वा प्रा, पशुसेवा शाखा	९८४६०९५२४१
३५	विवेक आचार्य	नाप्रास, कृषि शाखा	९८४७७५७२८२
३६	बाबुराम वि.क.	फिल्ड सहायक, सामाजिक सुरक्षा शाखा	९८६६३४७३१३
३७	देबकी तिमिल्सिना पौडेल	कार्यालय सहायक, वडा नं २	९८५६०५०४८८
३८	सिता कुमारी बराल	कार्यालय सहायक, वडा नं ३	९८४६७०६९६५
३९	सौगात पौडेल	रिटनी स्वयंसेवक	९८४६६७४६५८
४०	समिर सार्की	रिटनी स्वयंसेवक	९८४१२०६३८६

४१	गंगाधर पौडेल	रिटनी स्वयंसेवक	९८६२३८६६८६
४२	सुदेश कुमार राना	हलुका सवारी चालक,	९८४६०७२२६७
४३	डिल्लिराम दर्जी	कार्यालय सहायक, वडा नं ६	९८२६६९३६०२
४४	शिव थापा	हलुका सवारी चालक,	९८६७२८४६४२
४५	गिरधारी रानाभाट	एम्बुलेन्स चालक	९८४६९४९९९९
४६	मुना पौडेल अर्याल	कार्यालय सहयोगी, वडा नं २	९८६६०२९४५४
४७	आशिष ढकाल	कार्यालय सहयोगी, वडा नं १	९८६६०२९३४३
४८	लक्ष्मी पौडेल	कार्यालय सहयोगी, वडा नं ४	९८४६२८३९९९
४९	ईन्द्रकला पौडेल	कार्यालय सहयोगी, वडा नं ५	९८४६२२९९०९
५०	सुनिल शर्मा	कार्यालय सहयोगी, आगापा	९८०५२२९८९०
५१	देउ कुमारी पौडेल क्षेत्री	कार्यालय सहयोगी, आगापा	९८४६३६५७३९
५२	पुष्पा जोगी	कार्यालय सहयोगी, आगापा ३	९८४६५३२६२७
५३	युवराज सुबेदी	कार्यालय सहयोगी	९७६५५९०३९८

५.३ स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीको विवरण

कार्यालय	सि.न.	पद	कर्मचारीको नाम/थर	सम्पर्क नं
स्वास्थ्य शाखा	१	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	निराजन लामिछाने	९८५६०४९८७३
	२	स्टाफ नर्स	सुस्मिता सुवेदी	९८४५३६५६६७
	३	का.स.	सुनिल शर्मा	९८६७६६९२३९
औधीखोला आधारभूत अस्पताल	४	हेल्थ असिष्टेन्ट	प्रज्ञात गुरुङ्ग	९८४७६९२६२४
	५	अ.हे.ब.	हुमा ढकाल	९८४३०९८६९९
	६	सि.अ.न.मी.	दिना ढकाल	९८५६०२९३७६
	७	अ.न.मी.	शोनी पौडेल	९८६४४३७०९०
	८	मे.ल्याब.टे.	साजना सुवेदी	९८६७६४६८३९
	९	का.स.	शिव नेपाली	९८०६५७४४२८
	१०	एम्बुलेन्स चालक	गिरिधारी रानाभाट	९८५६०५५४८०

पञ्चमुल प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	११	मेडिकल अधिकृत	डा. गणेश वाग्ले	९८४१६५११०३
	१२	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	डिल्लीराम अधिकारी	९८५६०५०२८६
	१३	स्टाफ नर्स	सुदिना के सी	९८६७९५८९३८
	१४	सि.अ.हे.ब.	चन्द्रकान्त सुवेदी	९८४६११०७६७
	१५	अ.हे.ब.	दिनेश साह	९८१७६६५१४१
	१६	अ.हे.ब.	पुष्पा कुमारी	९७४९९३०३२८
	१७	सि.अ.न.मी.	निर्मला पौडेल	९८४७६४७७४२
	१८	अ.न.मी.	रुविना सिडखडा	९८४३१४५६२२
	१९	अ.न.मी.	कंचन गुरुङ्ग	९८२६१०७१७९
	२०	ल्याब असिष्टेन्ट	सदिक्खा लामिछाने	९८४६८८४७८४
	२१	अ.न.मी. (वर्धिङ्ग)	भावना पौडेल	९८४६००१०१४
	२२	का.स.	रमेश प्रसाद ढकाल	९८४०२७३८५९
	२३	का.स.	स्वस्तीका वराल अधिकारी	९८६३२५२३८२
चिलाउनेवास स्वास्थ्य चौकी	२४	हे.अ.	सुवास शर्मा	९८६४४२३१८९
	२५	अ.हे.ब.	रचना पौडेल	९७४५२८४७०४
	२६	सि.अ.न.मी.	भवानी सुवेदी लामिछाने	९८४६३६५५८२
	२७	सि.अ.न.मी.	देवी कुमारी पौडेल	९८४६९७९११७
	२८	अ. न. मी. (वर्धिङ्ग)	मन्दिरा पौडेल सुवेदी	९८४६६४१७४२
	२९	का.स.	तारा प्रसाद पौडेल	९८४६३८६००८
विचारीचौतारा स्वास्थ्य चौकी	३०	हे.अ.	उषा शर्मा	९८६०४७७८१३
	३१	सि.अ.हे.ब.	डिल्लिराम पौडेल	९८५६०१३९८८
	३२	अ.हे.ब.	पुनित कुमार मण्डल	९७४४३६६६७०
	३३	अ.न.मी.	सदिक्खा पौडेल	९८६३५३४६२२
	३४	का.स.	सीता चालिसे पौडेल	९८६३१८७३१४

वाडसिड स्वास्थ्य चौकी	३५	हे.अ	अनुषा पन्त	९७४९२०३७२४
	३६	सि.अ.हे.व.	लोकप्रसाद लामिछाने	९८४६८३७४६९
	३७	अ.हे.व.	सुशिला श्रेष्ठ	९८४६४७४४९७
	३८	अ.न.मी.	रिडकल गुरुङ्ग	९८०५९०६९७३
	३९	का.स.	लिला कुमारी शर्मा	९८४६९८६५४०
सेतिदोभान स्वास्थ्य चौकी	४०	अ.हे.व.	जानुका अधिकारी	९८४६२६०९४४
	४१	अ.हे.व.	अप्सरा जि.सी.	९८४६८५७८७९
	४२	सि.अ.न.मी. निरिक्षक	पार्वती पोखेल	९८४६४९२६६०
	४३	सि.अ.न.मी.	अनिता भुर्त्याल	९८५६०४४२९५
	४४	का.स.	ईश्वर ब. पौडेल	९८२९३२६८३७
फापरथुम स्वास्थ्य चौकी	४५	हे.अ.	विशेष यादव	९७४५८३५५३२
	४६	सि.अ.हे.व.	विन्दु कुमारी शर्मा	९८४६९५५६२७
	४७	अ.हे.व.	जगत ढकाल	९८४६६९२७४८
	४८	सि.अ.न.मी.	नम्रता तिमिसना	९८४६२९४९६२
	४९	का.स.	सुर्यनारायण ढकाल	९८४६०६६४५६
नागरीक आरोग्य केन्द्र	५०	आर्युर्वेद असिष्टेन्ट	ज्योति मल्ल	९८४४८४९२३९
	५१	का.स.	अम्बिका अधिकारी	९८४४९०३५५६

५.४ गाउँपालिका स्थित सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक एवं सामुदायिक विकास केन्द्रका बाल शिक्षकको विवरण

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्रधानाध्यापकहरुको नामथर	सम्पर्क नं.
१	श्री जनहित मा.वि	आगापा-१, माझकटेरी	नवराज चापागाई	९८६६००७५६९
२	श्री राष्ट्रिय आ.वि	आगापा-१, अघौँदी	नम्रता पौडेल ढकाल	९८४६३९८६६२

३	श्री डहरे देउराली आ.वि	आगापा-१, भकिम्ले	सिर्जना चापागाई	९८६६००८६९१
४	श्री गाउँफर्क आ.वि	आगापा-१, धारु	छविलाल पौडेल	९८४६१७६९५६
५	श्री त्रि-शहिद नमूना मा.वि	आगापा-१, पञ्चमूल	टेकनाथ खनाल	९८४६०९५५७४
६	श्री चन्द्रमा आ.वि	आगापा-१, काउरे	सुनिता ढकाल तिवारी	९८४६६५१४८८
७	श्री आधारभूत आ.वि	आगापा-१, बेझाड	मोहन प्रसाद ढकाल	९८४६७३७७७०
८	श्री बालरञ्जन आ.वि	आगापा-५,	बुद्धिसागर शर्मा उपाध्याय	९८४६५४५२७२
९	श्री सरस्वती आ.वि	आगापा-५, सेतीदोभान	ज्ञानुमाया शर्मा ढकाल	९८४६३२५३७२
१०	श्री प्रद्युम्न पनेरु मा.वि	आगापा-५, रङ्गेठाँटी	दिसीनारायण शर्मा	९८५६०८४७८३
११	श्री बाँस्कोट आ.वि	आगापा-५, बाँस्कोट	निलकण्ठ शर्मा	९८५६०८४७८३
१२	श्री बालहित आ.वि	आगापा-५, सिमखेत	भोजकुमारी ढकाल	९८४६१८६३६२
१३	श्री गोगनपानी आ.वि	आगापा-५, गोगनपानी	ख्याम नारायण लामिछाने	९८४६५४०९२९
१४	श्री शारदामन्दिर मा.वि	आगापा-६, टिकाजा	दोलराज ढकाल	९८५६०६९८००
१५	श्री जनज्योति आ.वि	आगापा-६, फापरथुम	राधा शर्मा	९८४७४०३१८५
१६	श्री सरस्वती आ.वि	आगापा-६, वरपिप्ले	गीता देवी पोखेल	९८४६२०९८०३
१७	श्री भगवती मा.वि	आगापा-६, लामिस्वाँरा	वुद्धि ब क्षेत्री	९८४७००९२७९
१८	श्री जनप्रदीप मा.वि	आगापा-२, चिलाउनेबास	डिल बहादुर थापा	९८५६०७२४३३
१९	श्री डहरे आ.वि	आगापा-२	देवकला ढकाल	९८६२८५८२६६
२०	श्री देउराली आ.वि	आगापा-२, झारखोला	टेक बहादुर क्षेत्री	९८१६६८२३२०
२१	श्री जनउदार आ.वि	आगापा-२, पोखराचौर	ध्रुव पौडेल	९८४६१०१८१८
२२	श्री जनज्योति आ.वि	आगापा-२, बसेबारी	खिरा राना	९८१९१०१९६४

२३	श्री गुरुकुल वेदविद्याश्रम	आगापा-२, काफलटारी	रामचन्द्र तिमिलिसना	९८५६०३७३८१
२४	श्री चिलाउनेबास आ.वि	आगापा-२, काफलटारी	शुष्मा थापा	९८६९२६४७००
२५	श्री राष्ट्रिय मा.वि	आगापा-३, पुवाडाँडा	जगदिश पौडेल	९८५६०३७९८९
२६	श्री साउनेटारी आ.वि	आगापा-३,	विन्दु गौतम पौडेल	९८६७६४८६०६
२७	श्री अन्धाअन्धी प्रकाश मा.वि	आगापा-३, आठगौहे	शिव प्रसाद शर्मा	९८५६०००४७७
२८	श्री पाखीबोट आ.वि	आगापा-३, पाखीबोट	रामकृष्ण पौडेल	९८६४८९४८४४
२९	श्री वि.पी स्मृति आ.वि	आगापा-३	लेखमाया पौडेल	९८४६१८७३६३
३०	श्री श्रवण आ.वि	आगापा-४	तुलसीराम लामिछाने	९८४६३६६४१८
३१	श्री श्रवण मा.वि	आगापा-४, बाङ्सीड	हरिनारायण लामिछाने	९८४६६४२८२१
३२	श्री पञ्चासे आ.वि	आगापा-४,	धर्मराज पौडेल	९८४६५३११४०
३३	श्री जनप्रिय मा.वि	आगापा-४, कमेरे	ईश्वर कुमार पौडेल	९८४६२०५७८१
३४	श्री सेपत सिरानचौर मा.वि	आगापा-४, सेपत	ख्याम नारायण लामिछाने	९८४६६०२०२७
३५	श्री आँधीखोला इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल	आगापा-५, जुगले	स्मृति काफ्ले	९८४६८१८५२४
३६	श्री कालिका इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल	आगापा-५, सेतिदोभान	जिवलाल पोखेल	९८४६०७०७०१
३७	श्री सिद्धार्थ इङ्गलिस बोर्डिङ स्कुल	आगापा-१, पन्चमुल	रत्न कुमार गुरुड	९८४८३२५०९९

मुख्य मुख्य क्रियाकलापका भलक

त्रिशहिद नमूना मा वि होस्टेल निर्माण सम्झौता रकम रु १ करोड -८५ प्रतिशत प्रगति

जनप्रदिय मा वि ४ कोठे भवन निर्माण सम्झौता रकम रु ६२ लाख -सम्पन्न

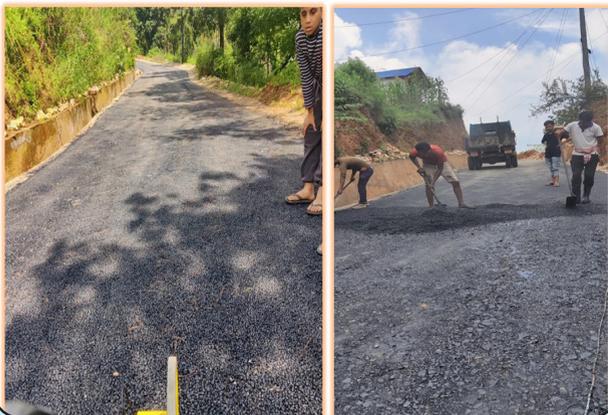
जनप्रदीप मा वि छात्रछात्रा भवन निर्माण सम्झौता रकम रु ३ करोड ७३ लाख- ७० प्रतिशत प्रगति

वडा नं ४ मा निर्माण सम्पन्न बाइसिड स्वास्थ्य चौकी भवन

सेपत भर्स्याङ्ग वाङ्गसिङ् देउराली सडक सम्झौता रकम रु ६ करोड ५२ लाख -८४ प्रतिशत प्रगति

जरेखोला भण्डारथुम्का मडुवा सडक सम्झौता रकम २ करोड २६ लाख- सम्पन्न

कृषि रंगुवा गाबाटे नाचेडाँडा सडक सम्झौता रकम १ करोड २५ लाख- सम्पन्न

फलवारी माझकटेरा आर्थर राम्जा सडक सम्झौता रकम १८ लाख -सम्पन्न

म्हाजु भन्ज्याङ्ग देउराली गोरुजुरे पर्यटन पर्यटन मार्ग तथा पार्क निर्माण
सम्झौता रकम ३३ लाख- सम्पन्न

जुगले गोगनपानी बाँगे पंचासे सडक सम्झौता रकम रु ७ करोड ५५ लाख- ५५ प्रतिशत प्रगति

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका केही योजना

वडा नं. ५ डाँडाथर धन्द्रस्वैरा गोरैटो बाटो

वडा नं. ३ कुवापानी गोरैटो बाटो

वडा नं २ काउरेन्टा गोरैटो बाटो

वडा नं १ काउरे गोरेटो बाटो

वडा नं १ ढलेपिपल चौतारी

वडा न. ४ श्रवण कुमार गोरेटो बाटो

वडा न. २ सयली गोरेटो बाटो

वडा नं ४ देउरालि टोल तटबन्धन

वडा नं ३ आरुपाटा गोरेटो बाटो

वडा नं ५ बेशी सुनटारी सोलिड

वडा नं ६ मा सम्पन्न सोलिड बाटो

वडा नं ६ स्थित रडगेटारी लिफ्ट सिँचाई योजनाको शिलान्यास

स्वास्थ्य तर्फ

- श्रवण कुमार जेठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य क्लिनिकबाट प्रत्येक महिना ७० वर्ष माथिका जेठ नागरिकहरूलाई आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह

नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रबाट नियमित आयुर्वेद सेवा संचालन

राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता

वक्तृत्वकला प्रतियोगिता

दिवा खाजा सम्बन्धी तालिम

SEE र कक्षा ८ मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यालयलाई ICT सामग्री वितरण

आलु पकेट कार्यक्रम

❖पालिकाद्वारा पकेटलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा ६ मेट्रिक टन आलुको बीउ वितरण
आलु पकेट क्षेत्रबाट ५० मेट्रिक टन आलु उत्पादन

वडा नं १ पंचमुल र वडा नं ५ कृषि कोल्ड स्टोरमा सुन्तला तथा आलू भण्डारण

बाली तथा माटो शिविर सम्पन्न

❖ ५०२ वटा माटोको नमुना परीक्षण गरी कृषि चुन तथा प्राज्ञारिक मल व्यवस्थापन
❖ १२० जना किसानको बालीमा लागेका रोग र किराको व्यवस्थापन

रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं १ मा कोदो उत्पादन तथा परिकार बनाउने तालिम सम्पन्न

गाईमा १३१ र भैंसीमा ९१८ गरि जम्मा १०४९ पशुमा कृत्रिम गर्भधान गरिएको

महामारी आकस्मिक रोग नियन्त्रण

लम्पि स्किन रोग नियन्त्रण गर्न २०० गाई/गोरुमा खोप लगाएको

१३५० कृषकका ९४५० वटा पशुहरुलाई निःशुल्क औषधी वितरण तथा नियमित परामर्श सेवा प्रदान

पशु स्वास्थ्य शिविर

वडा नं १

वडा नं २

वडा नं ३

वडा नं ४

वडा नं ६

प्रत्येक वडाबाट ७ जना कृषक छुनौट गरी पालिका भित्रका जम्मा ४२ जना कृषक भकारी सुधार कार्यक्रमबाट लाभान्वित

वडा नं १ स्थित पंचमूलमा संचालित ३ महिने ढाका बुनाई तालिम

वडा नं ३ मा संचालित एडभान्स सिलाई कटाई तामिम

रेविज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

❖ विद्य रेविज दिवस २०८० को अवसरमा ३५२ वटा कुकुर/विरालोहरुलाई खोप लगाईएको

त्रिवेणी दत्तलोटे बस्तीमा बोयर जातका बाखा वितरण

वडा नं ५ जुम्ले बजारमा सिसीटीभी जडान

मेलमिलापकर्ता तालिम

दोस्रो सार्वजनिक सुनुवाई (वडा नं ५, गाउँपालिका सभाहल)

तेस्रो सार्वजनिक सुनुवाई (वडा नं ३ विचारी चौतारा)

विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा गाउँपालिकाको लोगो फहराउदै आँधीखोला र निवासी सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक सुरज पौडेल

बडा नं ४ स्थित श्रवणकुमार समाधी स्थलमा नेपाली सेनाद्वारा निर्माण गरी पालिकालाई हस्तान्तरित विश्राम स्थल

वालाचतुर्दशीको अवसरमा श्रवणकुमार समाधी स्थलमा आयोजित भजन चुड्का प्रतियोगिता

पालिका स्तरीय अन्तर आमा समूह तीज गीत प्रतियोगिता

सडक किनारमा वृक्षारोपण कार्यक्रम

• गर्भवती महिलालाई अण्डा, क्याल्सियम तथा फोलिक एसिड चक्री वितरण

• गाउँपालिका र नेलम्बो नेपालको संयुक्त आयोजनामा निःशुल्क दन्त शिविर तथा सचेतना कार्यक्रममा ६२४ लाभान्वित

आँधीखोला गाउँपालिका जनप्रतिनिधिहरू

आँधीखोला गाउँपालिकाका कार्यरत कर्मचारीहरू

आँधीखोला गाउँपालिका

कृषि, स्याङ्जा, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

☎ : ०६३-४१३०००, ९८५६००५६००, ९८५६००५६०७, ९८५६००५६०८, ९८५६००५६०९

✉ : andhikholarm@gmail.com

🌐 : aandikholamun.gov.np

📘 : facebook.com/aandikholarm